

Sanktionspåstande mv. i færdselssager

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
 - 1.1. Revision af meddelelsen
 - 1.2. Indberetning til Rigsadvokaten af domme i færdselssager
2. Generelle retningslinjer for sanktionspåstande i færdselssager
 - 2.1. Bødetakster
 - 2.2. Nedsættelsesgrunde
 - 2.2.1. Indledning
 - 2.2.2. Unge under 18 år
 - 2.2.3. Personer med særlig lav indtægt
 - 2.2.4. Særlige tilfælde
 - 2.3. Bødefastsættelse ved flere overtrædelser (kumulation)
 - 2.3.1. Indledning
 - 2.3.2. Flere overtrædelser af færdselsloven, der medfører bødestraf
 - 2.3.3. Overtrædelse af færdselsloven og af anden lovgivning, der medfører bødestraf
 - 2.3.4. Flere overtrædelser af færdselsloven, der medfører bøde og frihedsstraf
 - 2.3.5. Overtrædelse af færdselsloven, der medfører bødestraf, og overtrædelse af anden lovgivning, der medfører frihedsstraf
 - 2.3.6. Påtaleopgivelse og tiltalefrafald
 - 2.4. Gentagelsesvirkning
 - 2.5. Bødetilkendegivelser på stedet i færdselssager
 - 2.5.1. Indledning
 - 2.5.2. Beskrivelse af ordningen
 - 2.5.3. Ordningens anvendelsesområde
 - 2.5.4. Den praktiske fremgangsmåde ved anvendelse af bødetilkendegivelser
 - 2.5.5. Kontant betaling af bøden
3. Bødetakster mv.

Færdselslovens kapitel 2 (§ 3-§ 8). Al færdsel

Færdselslovens kapitel 2 (§ 9) og straffelovens § 253. Trafikanter forpligtelser ved færdselsuheld og forsætlig flugt fra et færdselsuheld med alvorligt tilskadekomne

Færdselslovens kapitel 3 (§ 10 - § 13). Gående

Færdselslovens kapitel 4 (§ 14-§ 40). Kørende

Færdselslovens kapitel 5 (§ 41-§ 43). Hastighed

Færdselslovens kapitel 6 (§ 44-§ 48)

Færdselslovens kapitel 7 (§ 49-§ 50). Særlige regler for cykler

Færdselslovens kapitel 8 (§ 51). Særlige regler for knallerter

Færdselslovens kapitel 9 (§ 52). Særlige regler for motorcykler

- Færdselslovens kapitel 10 (§ 53). Spirituskørsel
 - Færdselslovens kapitel 10 (§ 54-§ 66)
 - Færdselslovens kapitel 11 (§ 67-§ 79). Køretøjer mv.
 - Færdselslovens kapitel 12 (§ 80-§ 81). Sikkerhedsudstyr
 - Færdselslovens kapitel 13 (§ 82-§ 86)
 - Færdselslovens kapitel 13 a (§ 86 a)
 - Færdselslovens kapitel 14 (§ 87-§ 88). Hindringer på vej
 - Færdselslovens kapitel 15 (§ 89-§ 100). Færdselsregulering og afmærkning mv.
 - Færdselslovens kapitel 16 (§ 101-§ 116). Forsikring mv.
 - Færdselslovens kapitel 17 (§ 117-§ 124). Straf, afgifter mv.
 - Færdselslovens kapitel 18 (§ 125-§ 133). Frakendelse, generhvervelse mv.
 - Færdselslovens kapitel 18 a (§133 a). Konfiskation
4. Ophævelse af tidligere udsendte retningslinjer om behandling af færdselsstraffesager

1. Indledning

I august 2000 blev den første udgave af Rigsadvokatmeddelelse nr. 4/2000 om sanktionspåstande i færdselssager udsendt. Meddelelsen, der efterfølgende er revideret flere gange, erstattede de vejledende takster for bødepåstande i sager om overtrædelse af færdselsloven, som fandtes i Rigsadvokatens vejledning om bødetakster i politisager (bødekatologet), og øvrige instruktioner for så vidt angår behandlingen af færdselssager.

Baggrunden for udsendelse af meddelelsen var vedtagelsen af lov nr. 475 af 31. maj 2000 om ændring af færdselsloven (Bødefastsættelse), hvorved der blev fastsat nærmere regler om udmålingen af bøder for overtrædelse af færdselsloven eller forskrifter udstedt i medfør heraf.

Med de seneste lovændringer bygger meddelelsen nu på lovbekendtgørelse nr. 1058 af 4. november 2008 med de ændringer, der følger af lov nr. 347 af 6. maj 2009.

De generelle retningslinjer for anklagemyndighedens sanktionspåstande i sager om overtrædelse af færdselsloven fremgår af meddelelsens afsnit 2.

Retningslinjer for sanktionspåstanden med hensyn til de enkelte overtrædelser af færdselsloven fremgår af meddelelsens afsnit 3, der følger færdselslovens opbygning i kapitler.

Denne meddelelse ophæver alle tidligere udsendte meddelelser om færdselssager, således at samtlige retningslinjer vedrørende sanktionspåstande mv. i færdselssager nu findes i denne meddelelse, jf. afsnit 4. Der kan endvidere bortses fra tidligere Rigsadvokaten Informerer om færdselslovssager.

1.1. Revision af meddelelsen

Det er hensigten løbende at foretage revision af denne meddelelse i det omfang ny lovgivning eller domspraksis giver anledning til udsendelse af nye retningslinjer for anklagemyndighedens sanktionspåstande mv. i færdselsstraffesager.

For at lette udskiftningen af blade eller indsættelse af nye blade er meddelelsen inddelt i afsnit, der er forsynet med særskilt sidenummerering.

1.2. Indberetning til Rigsadvokaten af domme i færdselssager

Statsadvokaterne og politidirektørerne skal til rigsadvokaturen indsende domme i færdselssager, der skønnes at være af generel eller principiel interesse, herunder domme, hvor bødeudmålingen afviger fra de retningslinjer, der er fastsat i meddelelsen. Byretsdommene skal indsendes via statsadvokaten. Indsendelse til statsadvokaten skal ske så tidligt som muligt af hensyn til eventuel anke eller ansøgning om anketilladelse.

2. Generelle retningslinjer for sanktionspåstande i færdselssager

2.1. Bødetakster

Bøder for overtrædelse af færdselsloven skal ifølge færdselslovens § 118, a, stk. 1, udmåles til beløb, der er delelige med 500 kr.

Dette medfører, at bøder for overtrædelse af færdselsloven eller forskrifter udstedt i medfør heraf som udgangspunkt skal fastsættes til minimum 500 kr., og at antallet af bødepositioner reduceres væsentligt, idet bøder, der før lovens ikrafttræden var mindre end 500 kr., hæves til 500 kr., og bøder der var over 500 kr., men under 1000 kr., som udgangspunkt hæves til 1.000 kr. og så fremdeles.

Som følge heraf blev der i denne meddelelse i 2000 foretaget en oprunding af de hidtil gældende bødetakster til nærmeste beløb deleligt med 500 kr.

Bøder til personer med særlig lav indtægt kan i henhold til færdselslovens § 118 a, stk. 2, udmåles til beløb, der ikke er delelige med 500 kr. Sådanne bøder kan dog ikke fastsættes til beløb under 300 kr. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.

Anklagemyndighedens strafpåstande skal udformes i overensstemmelse med retningslinjerne i denne meddelelse og må således ikke i almindelighed fraviges. Dette gælder også, såfremt der er tale om sager af en sådan grovhed, at frakendelse af førerretten kan komme på tale. I disse tilfælde er der dog fast praksis for, at bøden ikke fastsættes til beløb under 1.500 kr., og denne praksis bør opretholdes.

Dette hindrer ikke, at tiltale i medfør af retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 1, helt eller delvis frafaldes, herunder at politiet eventuelt meddeler en advarsel, såfremt forholdet er af ringe strafværdighed.

2.2. Nedsættelsesgrunde

2.2.1. Indledning

Ifølge færdselslovens § 118 a, stk. 2, kan bøder til personer med særlig lav indtægt udmåles til beløb, der ikke er delelige med 500 kr. Sådanne bøder kan dog ikke fastsættes til beløb under 300 kr.

Efter hidtidig praksis er bøden til personer tilhørende nærmere angivne grupper nedsat uden en konkret vurdering af de pågældendes betalingsevne. Som eksempel på sådanne grupper kan nævnes unge under uddannelse, pensionister og kontanthjælpsmodtagere.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget til lov nr. 475 af 31. maj 2000 er der intet til hinder for, at der kan ske en vis "opstramning" af praksis, således at der i videre omfang tages hensyn til den enkeltes reelle betalingsevne, og at der ikke uden videre udmåles en nedsat bøde til en person, blot fordi den pågældende f.eks. er pensionist.

På denne baggrund gælder følgende retningslinjer for anklagemyndighedens nedsættelse af de takstmæssige bøder til unge under 18 år og til personer med særlig lav indtægt.

Det bemærkes, at det er forholdene på gerningstidspunktet, der er afgørende for en eventuel nedsættelse både med hensyn til sigtede under 18 år og sigtede med særlig lav indtægt, jf. herunder U 1994.783 Ø vedrørende lav indtægt.

2.2.2. Unge under 18 år

Personer mellem 15 og 18 år er ofte skolesøgende eller på anden måde under uddannelse og har i vidt omfang ingen egentlig indtjening af betydning.

På denne baggrund skal bøden til unge under 18 år generelt nedsættes til det halve beløb, dog minimum 300 kr. Der foretages således ikke en konkret vurdering af indtægtsforholdene for så vidt angår denne gruppe. Nedsættelsen af bøden skal ske ved anklagemyndighedens foranstaltning i forbindelse med udsendelse af bødeforelæg eller ved nedlæggelse af påstand om bøde.

Dette gælder dog kun, såfremt andet ikke følger af retningslinjerne nedenfor i afsnit 3 vedrørende de enkelte overtrædelser.

2.2.3. Personer med særlig lav indtægt

Bøder til personer med særlig lav indtægt kan nedsættes til det halve beløb, dog mindst 300 kr. Ved beregningen af sigtedes indtægt skal der ikke tages hensyn til sigtedes eventuelle formue, herunder likvid formue.

I relation til nedsættelse af bøder anses en indtægt, der er væsentlig mindre end dagpengebeløbet for en fuldtidsbeskæftiget, som særlig lav. Dagpengebeløbet for en fuldtidsbeskæftiget er fra 1. januar 2011 ca. 199.160 kr. pr. år, svarende til ca. 16.597 kr. pr. måned. Hvis sigtedes indtægt udgør mindre end ca. $\frac{3}{4}$ af dette beløb, det vil sige ca. 149.370 kr. pr. år/12.448 kr. pr. måned, bør der ske nedsættelse af bøden til det halve beløb, dog mindst 300 kr. Denne indtægtsgrænse finder anvendelse for overtrædelser, der begås efter 1. januar 2011.

Der må således ikke ske nedsættelse af en bøde blot under henvisning til, at den sigtede er pensionist, studerende, kontanthjælpsmodtager eller lignende, uden at der foreligger oplysninger om den pågældendes indtægt.

Det påhviler den sigtede at fremlægge den fornødne dokumentation for, at han eller hun har en særlig lav indtægt, eksempelvis ved fremlæggelse af årsopgørelser eller lignende. Foreligger der ikke sådan dokumentation på tidspunktet for udstedelse af bødeforelæg mv., fastsættes bøden til normaltaksten. Såfremt den fornødne dokumentation fremkommer senere, kan bøden nedsættes til det halve beløb, dog mindst 300 kr.

2.2.4. Særlige tilfælde

Bøder for spirituskørsel og bøder for kørsel i frakendelsestiden er indtægtsbestemte og skal derfor ikke nedsættes for unge under 18 år og personer med særlig lav indtægt. Det samme gælder for tillægsbøder i forbindelse med betinget dom med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling for spirituskørsel og tillægsbøder i forbindelse med betinget dom med vilkår om samfundstjeneste for kørsel i frakendelsestiden, jf. nærmere nedenfor afsnittene om disse overtrædelser.

Bøder for overtrædelse af færdselslovens § 56, stk. 1, nedsættes ikke for personer med særlig lav indtægt, jf. herved U 1998.1053.

2.3. Bødefastsættelse ved flere overtrædelser (kumulation)

2.3.1. Indledning

Ved færdselslovens § 118 a, stk. 3-5, er der fastsat regler om bødefastsættelsen ved flere overtrædelser af færdselsloven eller forskrifter udstedt i medfør af færdselsloven samt om andre tilfælde, hvor der skal ske en samlet pådømmelse af færdselslovsovertrædelser og overtrædelser af anden lovgivning.

Der gælder på den baggrund følgende regler om bødefastsættelsen i sådanne tilfælde.

2.3.2. Flere overtrædelser af færdselsloven, der medfører bødestraf

Reglerne om bødefastsættelsen i disse tilfælde fremgår af færdselslovens § 118 a, stk. 3, 1. pkt., der har følgende ordlyd:

"Har nogen ved én eller flere handlinger begået flere overtrædelser af denne lov eller forskrifter fastsat i medfør heraf, og medfører overtrædelserne idømmelse af bøde, sammenlægges bødestrafen for hver overtrædelse."

Reglen medfører, at bøden ved flere overtrædelser af færdselsloven udmåles ved at sammenlægge den normale takstmæssige bødestraf for hver overtrædelse, uanset om overtrædelserne begås ved én eller flere handlinger (absolut kumulation).

For personer under 18 år og personer med særlig lav indtægt, er det den nedsatte bøde, der skal indgå i den samlede bødeberegning, jf. ovenfor under pkt. 2.2. Det betyder, at den samlede bøde for f.eks. to overtrædelser med normalbøder på henholdsvis 500 kr. og 1.000 kr. skal være 800 kr. (300 kr., der er mindstebøden, og 500 kr., der er halvdelen af bøden på 1.000 kr.)

I tilfælde, hvor sammenlægningen af den normale takstmæssige bøde for hver overtrædelse medfører en meget høj bøde, kan denne dog nedsættes i medfør af færdselslovens § 118 a, stk. 5. En nedsættelse vil ifølge bemærkningerne i lovforslaget vedrørende § 118 a, stk. 5, især kunne komme på tale i tilfælde, hvor den sigtedes indtægtsforhold gør det antageligt, at vedkommende næppe nogensinde vil være i stand til at betale bøden, ligesom der kan være behov for at nedsætte en absolut kumuleret bøde, hvis den samlede bøde i sig selv ikke forekommer rimelig.

Der er fastsat særlige regler for kumulation af bøder i sager om flere 1. gangs spirituskørsler i intervallet 0,51 – 2,00 til samtidig pådømmelse, jf. herved nærmere i afsnittet om spirituskørsel.

For så vidt angår straffastsættelsen ved flere kørsler i frakendelsestiden i førstegangstilfælde til samtidig påkendelse henvises til afsnittet nedenfor om det anførte om § 117 a (færdselslovens kapitel 17). Retningslinjerne indebærer, at der ikke fastsættes kumulerede bøder, der overstiger det dobbelte af en

måneds nettoløn. I de tilfælde, hvor den kumulerede bøde overstiger det dobbelte af en måneds nettoløn, skal der fastsættes en frihedsstraf.

Der er endvidere med hensyn til visse lovovertrædelser fastsat særlige retningslinjer for anklagemyndighedens fastsættelse af bøder i tilfælde af flere overtrædelser. Som eksempel kan nævnes tilfælde, hvor et køretøj er behæftet med flere mangler, jf. nedenfor om § 67 (færdselslovens kapitel 11).

2.3.3. Overtrædelse af færdselsloven og af anden lovgivning, der medfører bødestraf

Reglerne om bødefastsættelsen i disse tilfælde fremgår af færdselslovens § 118 a, stk. 3, 2. pkt., der har følgende ordlyd:

"Har nogen ved én eller flere handlinger overtrådt denne lov eller forskrifter udstedt i medfør af denne lov og én eller flere andre love, og medfører overtrædelserne idømmelse af bøde, sammenlægges bødestraffen for hver overtrædelse af denne lov eller forskrifter udstedt i medfør heraf og bødestraffen for overtrædelsen af den eller de andre love."

Reglen medfører, at fastsættelsen af den samlede bøde for eksempelvis en overtrædelse af færdselsloven og en overtrædelse af våbenloven sker ved at sammenlægge den takstmæssige bøde for hver overtrædelse (absolut kumulation).

Det er alene bøder for færdselslovsovertrædelser, der er omfattet af princippet om absolut kumulation efter bestemmelsen i § 118 a, stk. 3. Bestemmelsen angår ikke fastsættelse af bøder uden for færdselslovens område. Ved flere samtidige overtrædelser af anden lovgivning, der medfører bødestraf, vil den samlede bøde for disse overtrædelser således skulle fastsættes uafhængigt af reglen i færdselslovens § 118 a, stk. 3, hvorimod én eller flere samtidige bøder for overtrædelse af færdselsloven skal medtages fuldt ud ved den samlede bodeberegning. Ved fastsættelsen af den samlede bøde for eksempelvis en overtrædelse af færdselsloven og to overtrædelser af våbenloven, skal bøden for overtrædelse af færdselsloven indgå fuldt ud ved den samlede bodeberegning, hvorimod det må afgøres efter en konkret vurdering, om overtrædelserne af våbenloven skal indgå med den fulde takst for hver overtrædelse eller med et mindre beløb.

For personer under 18 år og personer med særlig lav indtægt er det den nedsatte bøde, der skal indgå i grundlaget for den samlede bødefastsættelse, jf. ovenfor under pkt. 2.2.

I tilfælde, hvor absolut kumulation af bøder vil medføre en meget høj bøde, kan denne dog nedsættes i medfør af færdselslovens § 118 a, stk. 5, hvorefter bestemmelsen i stk. 3, kan fraviges, når særlige grunde taler herfor. Det fremgår af bemærkningerne, at en nedsættelse især vil kunne komme på tale i tilfælde, hvor den sigtedes indtægtsforhold gør det antageligt, at vedkommende næppe nogensinde vil være i stand til at betale bøden, ligesom der kan være behov for at nedsætte en kumuleret bøde, hvis den samlede bøde i sig selv ikke forekommer rimelig.

2.3.4. Flere overtrædelser af færdselsloven, der medfører bøde og frihedsstraf

Reglerne om straffastsættelsen i disse tilfælde fremgår af færdselslovens § 118 a, stk. 4, 1. pkt., der har følgende ordlyd:

"Her nogen ved én eller flere handlinger begået flere overtrædelser af denne lov eller forskrifter fastsat i medfør heraf, og medfører én af overtrædelserne idømmelse af frihedsstraf, mens en anden medfører idømmelse af bøde, idømmer retten en bøde ved siden af frihedsstraffen."

Reglen medfører, at der eksempelvis som udgangspunkt skal udmåles en tillægsbøde ved samtidig spirituskørsel, der medfører frihedsstraf, og kørsel uden kørekort. Der er herved ifølge bemærkningerne tilsigtet en ændring af hidtidig praksis, hvor domstolene har vist sig meget tilbageholdende med idømmelse af tillægsbøder i sådanne tilfælde, jf. f.eks. U 1998.312 V og U 1998.1434 Ø.

Reglen om idømmelse af en bøde ved siden af frihedsstraffen kan i medfør af færdselslovens § 118 a, stk. 5, fraviges, når særlige grunde taler herfor. Bestemmelsen vil eksempelvis kunne finde anvendelse i tilfælde, hvor udgangspunktet om absolut kumulation vil betyde, at der skal idømmes en mindre tillægsbøde til en længere frihedsstraf.

Det skal imidlertid fremhæves, at ifølge bemærkningerne skal der som altovervejende hovedregel anvendes absolut kumulation. Er der således tale om en kortere frihedsstraf for f.eks. spirituskørsel, forudsættes det, at der idømmes en tillægsbøde, hvis der til samtidig pådømmelse foreligger en overtrædelse af færdselsloven, der udløser en bødestraf af en vis størrelse.

2.3.5. Overtrædelse af færdselsloven, der medfører bødestraf, og overtrædelse af anden lovgivning, der medfører frihedsstraf

Reglerne om straffastsættelsen i disse tilfælde fremgår af færdselslovens § 118 a, stk. 4, 2. pkt. Stk. 4 har følgende ordlyd:

"Har nogen ved én eller flere handlinger begået flere overtrædelser af denne lov eller forskrifter fastsat i medfør heraf, og medfører én af overtrædelserne idømmelse af frihedsstraf, mens en anden medfører idømmelse af bøde, idømmer retten en bøde ved siden af frihedsstraffen. Det samme gælder, såfremt nogen ved én eller flere handlinger har overtrådt denne lov eller forskrifter udstedt i medfør af denne lov og én eller flere andre love og overtrædelsen af denne lov eller forskrifter udstedt i medfør heraf medfører bødestraf og overtrædelsen af den eller de andre love medfører frihedsstraf."

Reglen medfører, at der eksempelvis som udgangspunkt skal udmåles en tillægsbøde ved samtidig pådømmelse af en overtrædelse af straffeloven, der medfører en kortere frihedsstraf, og en kørsel uden kørekort.

Reglen om idømmelse af en bøde ved siden af frihedsstraffen kan i medfør af færdselslovens § 118 a, stk. 5, fraviges, når særlige grunde taler herfor. Bestemmelsen vil eksempelvis kunne finde anvendelse i tilfælde, hvor udgangspunktet om absolut kumulation vil betyde, at der skal idømmes en mindre tillægsbøde til en længere frihedsstraf.

Det skal imidlertid fremhæves, at ifølge bemærkningerne skal der som altovervejende hovedregel anvendes absolut kumulation. Er der således tale om en kortere frihedsstraf for f.eks. vold eller hærværk, forudsættes det, at der idømmes en tillægsbøde, hvis der til samtidig pådømmelse foreligger en overtrædelse af færdselsloven, der udløser en bødestraf af en vis størrelse.

2.3.6. Påtaleopgivelse og tiltalefrafald

Anklagemyndigheden kan som hidtil træffe bestemmelse om påtaleopgivelse i tilfælde, hvor sagens gennemførelse vil medføre vanskeligheder, omkostninger eller sagsbehandlingstider, som ikke står i rimeligt forhold til sagens betydning og den straf, der kan forventes idømt, jf. retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 3.

Endvidere gælder samme lovs § 722, stk. 1, nr. 4, om tiltalefrafald i tilfælde, hvor straffelovens § 89 er anvendelig, og det skønnes, at ingen eller kun en ubetydelig straf vil blive idømt, og at domfældelsen heller ikke i øvrigt vil være af væsentlig betydning.

2.4. Gentagelsesvirkning

Efter hidtidig praksis har bødetakster på 1.000 kr. og derover som udgangspunkt været forbundet med gentagelsesvirkning, således at der i sådanne tilfælde har været grundlag for at udmåle en skærpet bøde.

Det er i bemærkningerne til lov nr. 475 af 31. maj 2000 om ændring af færdselsloven (Bødefastsættelse) forudsat, at der alene udmåles en skærpet bøde i gentagelsestilfælde, hvis der enten ved lovgivning eller ved administrative retningslinjer er fastsat bestemmelser herom.

Det betyder, at den hidtidige praksis, hvorefter nogle politikredse har udstedt skærpede bøder for blandt andet hastighedsovertrædelser i gentagelsestilfælde, ophører, idet der ikke for tiden ved lovgivning eller ved administrative retningslinjer er fastsat bestemmelser om udmåling af en skærpet bøde i sådanne tilfælde.

Det bemærkes, at der ikke herved er tilsigtet nogen ændringer med hensyn til frakendelse af førerretten i gentagelsestilfælde efter færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 8 (nu § 125, stk. 1, nr. 10). Efter denne bestemmelse kan retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, frakendes føreren af et sådant køretøj, såfremt frakendelse findes begrundet ved beskaffenheden af den begåede forseelse, og hvad der i øvrigt foreligger oplyst om tiltaltes forhold som fører af motordrevet køretøj.

Som eksempel på anvendelse af bestemmelsen om frakendelse kan nævnes U 1996.368 H, hvor en person, der kørte med en hastighed af 133 km/t, selvom den højest tilladte hastighed var 80 km/t, blev frakendt førerretten betinget. Højesteret lagde ved afgørelsen vægt på, at den pågældende i perioden 1989-94 havde gjort sig skyldig i en række væsentlige hastighedsovertrædelser (6 overtrædelser med mere end 30 procent overskridelse af den tilladte hastighed), og at han herved havde vist en manglende forståelse for den nødvendige agtpågivenhed og hensynsfuldhed over for andre trafikanter.

Gentagne overtrædelser af færdselsloven kan således fortsat medføre, at den pågældende frakendes førerretten, selv om gentagelse ikke tillægges betydning i forhold til bødens størrelse.

I øvrigt henvises herom også nu til klippekortordningen, der træder i kraft den 1. september 2005.

Som eksempler på områder, hvor der er fastsat bestemmelser om udmåling af en skærpet bøde i gentagelsestilfælde, kan nævnes følgende;

- kørsel uden førerret, jf. nedenfor om § 56 (færdselslovens kapitel 10)
- overtrædelse af bekendtgørelsen om forbud mod visse typer radar- og laserudstyr, jf. nedenfor om § 68 (færdselslovens kapitel 11)
- overtrædelse af bekendtgørelsen om installation og plombering af hastighedsbegrænsere i lastbiler og busser, jf. nedenfor om § 68 a (færdselslovens kapitel 11)

- overtrædelse af bekendtgørelsen om køretøjers største bredde, længde, vægt og akseltryk, jf. nedenfor om § 85 (færdselslovens kapitel 13).

2.5. Bødetilkendegivelser på stedet i færdselssager

2.5.1. Indledning

Ved Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 16. december 1996 blev der udsendt en vejledning med retningslinjer om bødetilkendegivelser på stedet.

Af vejledningen fremgår bl.a., at bødetilkendegivelser ikke kan anvendes, hvis der skal fastsættes en fælles bødestraf for flere samtidigt begåede overtrædelser.

Som det fremgår ovenfor under pkt. 2.3., blev der ved lov nr. 475 af 31. maj 2000 i færdselslovens § 118 a, stk. 3, indført en ordning, hvorefter der bl.a. ved flere overtrædelser af færdselsloven som udgangspunkt skal udmåles den normale takstmæssige bødestraf for hver overtrædelse (absolut kumulation). Ifølge bemærkningerne til lovforslaget er det blandt andet hensynet til muligheden for at anvende bødetilkendegivelser på stedet, der taler for indførelse af en ordning om absolut kumulation.

På denne baggrund, og da det er hensigtsmæssigt at de væsentligste retningslinjer for behandlingen af færdselssager er samlet ét sted, fastsættes der efter aftale med Justitsministeriet nedenfor retningslinjer for anvendelse af bødetilkendegivelser på stedet i færdselssager.

2.5.2. Beskrivelse af ordningen

Ordningen indebærer, at politiet på gerningsstedet udfylder og udleverer en fortrykt bødetilkendegivelse (formular P 665) og en bødetaksttabel (formular P 669) til den sigtede. I bødetaksttabellen skal den sigtede kunne se bødetaksten for den overtrædelse, pågældende sigtes for.

Tilkendegivelsen fungerer som en underretning til den sigtede om sigtelsen og sagens forventede afgørelse. Tilkendegivelsen efterfølges af et brev til den sigtede med opfordring til at betale bøden på et vedhæftet giroindbetalingskort. Politiet er i disse tilfælde fritaget for rapportskrivning, og tilkendegivelsessagerne skal ikke behandles i politikredsens sekretariat.

Betales bøden ikke, fremsendes sagen til indenretlig behandling efter de almindelige regler.

2.5.3. Ordningens anvendelsesområde

2.5.3.1. Overtrædelsernes art

Bødetilkendegivelser i færdselssager må kun anvendes, såfremt overtrædelsen er anført i bødetaksttabellen (formular P 669), jf. nedenfor i pkt. 2.5.4. Bødetilkendegivelser kan også anvendes ved overtrædelser, der udløser klip.

Ordningen kan ikke anvendes, hvis der i forbindelse med overtrædelsen er sket færdselsuheld eller er opstået fare, bl.a. fordi der i sådanne sager kan opstå spørgsmål om frakendelse af førerretten.

2.5.3.2. Sigtedes stilling til overtrædelsen

Bødetilkendegivelser kan anvendes, selv om den sigtede nægter sig skyldig. Overtrædelsen skal dog være klart konstateret, således at der ikke foreligger nogen bevismæssig tvivl.

Såfremt tilkendegivelsen ikke benyttes, optages rapport på sædvanlig måde.

2.5.3.3. Gentagelsestilfælde ved hastighedsovertrædelser og andre kliprelevante forseelser

Som anført ovenfor i pkt. 2.4. kan gentagne overtrædelser af færdselsloven medføre, at den pågældende frakendes førerretten, jf. færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 10 og § 125, stk. 2, om klippekortordningen.

På denne baggrund fremgår af bødetaksttabellen (formular P 669), der udleveres til sigtede, et forbehold om eventuel frakendelse af førerretten med følgende indhold:

"Ved hastighedsoverskridelser på mere end 60 % af den tilladte hastighed - i visse situationer med særlige typer af køretøjer dog allerede ved mere end 40 % - eller for kørsel med en hastighed på 160 km/t eller derover - frakendes De førerretten betinget. De skal endvidere aflægge en kontrollerende køreprøve. Er De tidligere straffet for at have overtrådt hastighedsbestemmelserne, eller har De verserende sager herom, kan der i særlige tilfælde blive tale om frakendelse af førerretten, selv om den aktuelle hastighedsoverskridelse er på mindre end 40/60 % af den tilladte hastighed, eller den aktuelle hastighed er mindre end 160 km/t. De vil i givet fald få besked herom snarest. Modtager De alene en bødeopkrævning, vil der ikke for den aktuelle overtrædelse blive tale om frakendelse af førerretten."

Med henblik på at undersøge om frakendelse af førerretten kan blive aktuel, skal der søges på den pågældende i kriminalregisteret med henblik på at konstatere, om den pågældende tidligere har forset sig på en måde, der kan begrunde frakendelse af førerretten, herunder frakendelse på grund af tidligere klip. Søgning skal altid ske, når bøden for den aktuelle forseelse er på 1.500 kr. eller derover. Er der grundlag for frakendelse af førerretten, skal den sigtede snarest muligt underrettes herom.

2.5.3.4. Samtidig overtrædelse af flere bestemmelser (kumulation)

Som anført ovenfor i pkt. 2.3. er der ved færdselslovens § 118 a, stk. 3, indført en ordning, hvorefter der ved flere overtrædelser af færdselsloven som udgangspunkt skal udmåles den normale takstmæssige bødestraf for hver overtrædelse (absolut kumulation).

Bødetilkendegivelser i færdselssager kan derfor anvendes, uanset om der skal fastsættes en fælles bødestraf for flere samtidigt begåede overtrædelser af færdselsloven.

Ordningen om absolut kumulation kan fraviges, når særlige grunde taler herfor, jf. færdselslovens § 118 a, stk. 5. Ifølge bemærkningerne i lovforslaget til denne bestemmelse vil domstolene og politiet således kunne nedsætte bøden, såfremt absolut kumulation af bøder vil medføre en meget høj samlet bøde, især hvis sigtedes indkomstforhold gør det antageligt, at vedkommende næppe nogensinde vil være i stand til at betale bøden. Endvidere kan der i konkrete tilfælde være behov for at nedsætte en kumuleret bøde, hvis den samlede størrelse i sig selv ikke forekommer rimelig.

Som følge heraf bestemmes det, at den samlede bøde i en bødetilkendegivelse på stedet højst må omfatte tre overtrædelser af færdselsloven. Den samlede bøde fastsættes ved at sammenlægge den takstmæssige bøde for hver overtrædelse (absolut kumulation). Bødetilkendegivelser kan dog anvendes ved flere end tre samtidige overtrædelser, hvis en eller flere af overtrædelserne er af underordnet betydning, og det findes forsvarligt at reagere overfor den eller de underordnede lovovertrædelser med en mundtlig henstilling, således at der alene rejses sigtelse for de tre alvorligste forhold.

2.5.3.5. Unge under 18 år

Bødetilkendegivelser på stedet kan også anvendes over for personer under 18 år. Bøden nedsættes som anført ovenfor i pkt. 2.2.2. generelt til det halve beløb, dog minimum 300 kr. Dette gælder dog kun, såfremt andet ikke følger af retningslinjerne nedenfor i afsnittene vedrørende de enkelte overtrædelser.

Ved fastsættelsen af en fælles bødestraf for flere samtidige overtrædelser er det den nedsatte bøde, der skal indgå i den samlede bodeberegning.

Værgens navn og adresse skal anføres på bødetilkendegivelsen.

2.5.3.6. Personer med særlig lav indtægt

Bøder til personer med særlig lav indtægt kan som anført ovenfor i pkt. 2.2.3. ligeledes nedsættes til det halve beløb, dog mindst 300 kr.

Da der er tale om en skønsmæssig vurdering på baggrund af oplysningerne om sigtedes indtægtsforhold, skal der ikke ved udstedelse af bødetilkendegivelsen tages stilling til spørgsmålet om nedsættelse for personer med særlig lav indtægt. Bødetilkendegivelsen skal således påføres den normale takstmæssige bøde.

Bødetaksttabellen og opfølgningsskrivelsen indeholder vejledning om muligheden for bødenedsættelse for personer med særlig lav indtægt.

2.5.4. Den praktiske fremgangsmåde ved anvendelse af bødetilkendegivelser

Der er til brug for færdselssager udarbejdet en bødetilkendegivelsesblanket i A5 format (formular P 665) og en bødetaksttabel "Det er ikke gratis at overtræde færdselsloven – Men hvad koster det ?" (formular P 669), der omfatter en række af de mest almindelige færdselslovsovertrædelser. Blanket og tabel kan rekvireres hos Rigspolitiet.

Bødetilkendegivelser i færdselssager må kun – som anført ovenfor i pkt. 2.5.3.1. – anvendes, såfremt overtrædelsen er anført i bødetaksttabellen (formular P 669).

Rigspolitichefen har endvidere udarbejdet en kort vejledning for brugen af tilkendegivelsesblanketterne (formular P 668).

Der er tillige udarbejdet en standardiseret opkrævningsskrivelse og rykkerskrivelse til den sigtede samt en standardiseret fremsendelsesskrivelse til retten til brug i de tilfælde, hvor sagen ikke kan afgøres administrativt. Samtlige standarder er tilgængelige i Rigspolitichefens bøde- og sagsomkostningssystem.

2.5.5. Kontant betaling af bøden

Sigtede kan ikke betale bøden på stedet, men må afvente fremsendelse af et opfølgningsbrev vedlagt et giroindbetalingskort, jf. dog nedenfor om personer hjemmehørende i udlandet.

Efter færdselslovens § 120 kan et køretøj tilbageholdes af politiet, når både føreren og køretøjet er hjemmehørende i udlandet, dog ikke hvis føreren er hjemmehørende i et andet nordisk land.

Hvis en udlænding fremsætter ønske om at betale bøden på stedet, kan kontant betaling modtages. Politimanden kvitterer for beløbs betaling på bagsiden af den blanket, som udleveres til den pågældende, og underretter straks vedkommende politistation om den modtagne betaling. Den modtagne betaling afleveres senest den følgende dag til embedets kasse.

3. Bødetakster mv.

Færdselslovens kapitel 2 (§ 3-§ 8). Al færdsel

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
3, stk. 1	<u>Grundregler:</u>	
	Bruges kun i tilfælde, hvor der ikke foreligger overtrædelse af specielle regler	500
3, stk. 2	Som hovedregel sammen med specielle regler	500
4, stk. 1*	<u>Færdselstavle og pile ej respekteret:</u> (herunder kørsel mod kørselsretningen)	
	Motorkøretøj uden ulempe	500
	Motorkøretøj med ulempe	1.000
	Knallert/cykel med og uden ulempe	500
	<u>Overskridelse af de ved skilte fastsatte hastigheder, se § 42.</u>	
4, stk. 1*	<u>Overskridelse af spærrelinje</u> <u>- Reversible vognbaner:</u>	
	Uden ulempe	500
	Med ulempe	1.000
4, stk. 1*	<u>Lyssignal ej respekteret:</u>	
	Motorkøretøj uden ulempe	1.000
	Motorkøretøj med ulempe eller påkørsel	1.500
4, stk. 1	Knallert uden ulempe	500
	Knallert med ulempe	1.000

* Der henvises til afsnittet om klippekortordningen (færdselslovens kapitel 18).

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
	Cykel med og uden ulempe	500
	Fodgænger, se § 10, stk. 7.	
	<u>Ulovlig kørsel i nødspor:</u>	
4, stk. 1 *	Motorkøretøj uden ulempe	500
	Motorkøretøj med ulempe	1.000
4, stk. 2 *	<u>Ej efterkommet politiets anvisning:</u>	
	Motorkøretøj uden ulempe	500
	Motorkøretøj med ulempe eller påkørsel	1.000
	Knallert/cykel med og uden ulempe	500
	<u>Færdsel over jernbanespor m.v.:</u>	
5, stk. 1	Alle trafikanter	500
5, stk. 2 *	Signal ej respekteret - som § 4, stk. 1 (lyssignal)	
5, stk. 3	Andre overtrædelser	500
5, stk. 4	<u>Passage af andre overkørsler - samt kørsel på eller over spor i vej m.v.:</u>	
	som § 5, stk. 1-3.	
	<u>Forbud mod at hænge på køretøj og mod leg m.v.</u>	
6, stk. 1	Springe på eller hage sig fast i køretøj m.v.	500
6, stk. 2	Slæde o.l. efter køretøj, ski og skøjter m.v.	500

* Der henvises til afsnittet om klippekortordningen (færdselslovens kapitel 18).

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
6, stk. 3	Lave glide- eller kælkebane, lege eller spille m.v.	500
	<u>Fri passage for udrykningskørsel m.v.:</u>	
7, stk. 2	Udrykningskøretøjer	
	Motorkøretøj	1.000
	Knallert, cykel eller hestekøretøj	500
7, stk. 5	For nær uhelds- eller brandsted	500
7, stk. 6	Militæret, civilforsvaret, grupper af børn m.v.	
	Som § 7, stk. 2.	
8	<u>Beskadigelse af færdselstavler m.v.</u>	500

Færdselslovens kapitel 2 (§ 9) og straffelovens § 253. Trafikanter forpligtelser ved færdselsuheld og forsætlig flugt fra et færdselsuheld med alvorligt tilskadekomne

1. Indledning

Ved lov nr. 498 af 17. juni 2008 om ændring af færdselsloven og straffeloven (Skærpede sanktioner for flugtbilister) blev der indført skærpede straffe og førerretsfrakendelse for overtrædelse af færdselslovens § 9 og straffelovens § 253 i forbindelse med flugt fra et færdselsuheld.

De skærpede sanktioner gælder for overtrædelser begået den 19. juni 2008 eller senere.

Lovforslaget med bemærkninger findes i Retsinformation, LSF 164, Folketinget 2007, 2. samling.

2. Færdselslovens § 9

2.1. Overtrædelse af færdselslovens § 9, stk. 2, nr. 1 (hjelpepligten)

Efter færdselslovens § 9 påhviler der den trafikant, som bliver indblandet i et færdselsuheld, en række pligter. Den mest centrale regel – hjelpepligten – findes i § 9, stk. 2, nr. 1, hvorefter trafikanten i muligt omfang skal yde hjælp til personer, der kan være kommet til skade.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget (de specielle bemærkninger til § 9, stk. 1 og 2), at hensigten med den ændrede formulering af reglen er at tydeliggøre, at pligten til at yde hjælp ud over at omfatte de tilfælde, hvor det er åbenbart for den flygtende trafikant, at en person er kommet (mere eller mindre alvorligt) til skade, også gælder, hvor bilisten på grund af sin omgående flugt fra stedet ikke har mulighed for at afgøre, om der er kommet personer til skade, men hvor dette kan være en påregnelig følge af uheldet. Disse situationer vil f.eks. omfatte påkørsel af en knallertfører, cyklist eller fodgænger, hvor bilisten kører fra stedet med det samme uden at sikre sig, at den pågældende ikke er kommet til skade, eller uden at yde hjælp, hvis der er behov herfor.

Hjelpepligten i § 9, stk. 2, nr. 1, omfatter omvendt ikke uheld, hvor det er åbenbart, at der ikke kan være opstået personskade, f.eks. ved mindre sammenstød mellem to personbiler, der helt åbenbart kun indebærer materiel skade.

Ved en trafikant forstås enhver, der færdes eller i øvrigt opholder sig på vej eller i køretøj på vej, jf. færdselslovens § 1, nr. 23. Ved U 1992.939.V blev således f.eks. en passager dømt for at have tilside-sat hjelpepligten i den dagældende færdselslovs § 9, stk. 1.

Efter færdselslovens § 117 d, stk. 1, straffes overtrædelse af § 9, stk. 2, nr. 1, med fængsel i indtil 1 år, under formildende omstændigheder dog med bøde.

Af bemærkningerne til lovforslaget (de specielle bemærkninger til § 117 d) fremgår følgende om fastsættelse af straffen:

”Det forudsættes herved, at der i tilfælde, hvor der er sket ikke ubetydelig personskade, og hvor hjælpepligten derfor er af reel betydning, som udgangspunkt fastsættes en kortere ubetinget frihedsstraf på 10-20 dages fængsel. Straffen kan dog efter omstændighederne gøres betinget, f.eks. hvis den pågældende selv er kommet til skade og som følge af en choktilstand forlader uheldsstedet uden at yde den fornødne hjælp.”

Udgangspunktet ved fastsættelsen af straffen er således en kortere ubetinget frihedsstraf på 10-20 dage i de tilfælde, hvor der er sket ”ikke ubetydelig personskade”.

Ved ”ikke ubetydelig personskade” forstås ifølge bemærkningerne til lovforslaget navnlig tilfælde, hvor den tilskadekomne skal have lægebehandling, evt. på skadestue, f.eks. ved knoglebrud, skader i hovedet og sår, der kræver syning m.v.

Frihedsstraffen kan efter omstændighederne gøres betinget, f.eks. i tilfælde, hvor trafikanten selv er kommet til skade og som følge af en choktilstand forlader uheldsstedet uden at yde den fornødne hjælp.

Hvis der foreligger formildende omstændigheder ved overtrædelse af bestemmelsen i § 9, stk. 2, nr. 1, er straffen som udgangspunkt en bøde på 5.000 kr.

Om disse tilfælde fremgår følgende af bemærkningerne (de specielle bemærkninger til § 117 d):

”Formildende omstændigheder kan f.eks. foreligge, hvis det viser sig, at ingen er kommet til skade, eller hvis der alene er opstået ubetydelig skade, idet den tilskadekomne blot er forslået, har hudafskrabbinger eller blå mærker. Dette forudsætter dog, at den pågældende trafikant under hensyn til de nærmere omstændigheder ved uheldet har haft god grund til at antage, at uheldet ikke har medført nogen personskade af betydning. Er dette ikke tilfældet – og foreligger der heller ikke i øvrigt formildende omstændigheder – bør den pågældende som udgangspunkt idømmes samme straf som i de tilfælde, hvor der er sket ikke ubetydelig personskade.

Formildende omstændigheder kan omvendt også foreligge, selv om der efterfølgende viser sig at være sket mere alvorlig personskade, hvis den pågældende trafikant under hensyn til de nærmere omstændigheder ved uheldet havde god grund til at antage, at dette ikke var tilfældet.

Hvis der f.eks. er tale om et mindre sammenstød, hvor en bil med meget lav hastighed strejfer og vælter en cyklist, der umiddelbart efter sammenstødet rejser sig op uden at vise tegn på skader, bør flugt fra uheldsstedet normalt alene resultere i en bødestraf, selv om det efterfølgende måtte vise sig, at cyklisten f.eks. har brækket armen.”

Som det fremgår, beror vurderingen af, om der foreligger formildende omstændigheder – og om sagen på den baggrund kan afgøres med en bøde – således på en konkret vurdering af samtlige sagens omstændigheder.

I den forbindelse skal der navnlig lægges vægt på, om der alene er tale om ubetydelig skade – og om trafikanten havde god grund til at tro, at skaden kun var ubetydelig. Der kan endvidere foreligge formildende omstændigheder i den situation, hvor skaden efterfølgende viser sig at være alvorlig, men hvor dette ikke var påregneligt for trafikanten, som på grund af omstændighederne ved uheldet måtte gå ud fra, at der kun var sket ubetydelig skade.

2.2. Tilsidesættelse af de øvrige pligter i færdselslovens § 9 (Undladt straks at standse, deltagelse i foranstaltninger til sikring af færdslen, nægtet at opgive navn og bopæl, undladt underretning af skadelidte eller politiet)

Efter færdselslovens § 118, stk. 2, og bemærkningerne til lov nr. 498 af 17. juni 2008 fastsættes bøden for overtrædelse af § 9, stk. 1 og stk. 2, nr. 2-6, som udgangspunkt til 5.000 kr.

Der gælder således følgende retningslinjer for sanktionen ved overtrædelse af færdselslovens § 9:

9, stk. 1	undladt straks at standse	5.000
stk. 2, nr. 2	undladt at deltage i de foranstaltninger til sikring af færdslen, som uheldet giver anledning til	5.000
nr. 3	undladt på anmodning at opgive navn og bopæl til en anden, der er indblandet i uheldet	5.000
nr. 4	undladt på anmodning at opgive navn og bopæl til den, på hvis ejendom eller ting, der er sket skade	5.000
nr. 5	undladt snarest muligt at underrette politiet, hvis trafikanten har forvoldt ikke ubetydelig skade på en anden person	5.000
nr. 6	undladt snarest muligt at underrette skadelidte eller politiet, hvis trafikanten har forvoldt skade på ejendom eller ting, og der ikke er nogen til stede, som kan modtage oplysninger om navn og bopæl på trafikanten	5.000

Foreligger der overtrædelse af en eller flere af pligterne i færdselslovens § 9, stk. 1 og stk. 2, nr. 2-6, samtidig med en overtrædelse af § 9, stk. 2, nr. 1, eller eventuelt straffelovens § 253, jf. nærmere nedenfor i afsnit 3, vil der efter bestemmelsen i færdselslovens § 118 a, stk. 4, skulle idømmes en bøde ved siden af frihedsstraffen. Hvis både § 9, stk. 2, nr. 1 (eller eventuelt straffelovens § 253) og flere af de enkelte led i § 9, stk. 1 og 2, er overtrådt, bør tiltalerejsning for samtlige bødebelagte overtrædel-

ser dog overvejes nøje, således at der kun rejses tiltale for de overtrædelser, der ikke med rimelighed kan anses for indeholdt i den overtrædelse, der medfører frihedsstraf.

3. Straffelovens § 253

Straffelovens § 253 blev ændret ved lov nr. 498 af 17. juni 2008, idet der blev indsat et nyt stk. 2 i bestemmelsen om strafudmålingen i de tilfælde, hvor § 253 overtrædes i forbindelse med flugt fra et færdselsuheld, der har medført betydelig personskade.

Bestemmelsen har nu følgende ordlyd:

”§ 253. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, som, uagtet det var ham muligt uden særlig fare eller opofrelse for sig selv eller andre, undlader

- 1) efter evne at hjælpe nogen, der er i øjensynlig livsfare, eller
- 2) at træffe foranstaltninger, som af omstændighederne kræves til redning af nogen tilsyneladende livløs, eller som er påbudt til omsorg for personer, der er ramt af skibbrud eller anden tilsvarende ulykke.

Stk. 2. Med fængsel indtil 2 år straffes den, som overtræder stk. 1 i forbindelse med flugt fra et færdselsuheld, hvorved nogen er tilføjet betydelig personskade.”

Efter bemærkningerne til lovforslaget (de specielle bemærkninger til lovforslagets § 2, nr. 1) forstås ved flugt fra et færdselsuheld, at den pågældende trafikant enten ikke er standset eller nok er standset, men herefter har forladt uheldsstedet uden at yde hjælp til den eller de tilskadekomne.

Begrebet ”betydelig personskade” er endvidere beskrevet således i bemærkningerne til lovforslaget:

”Ved betydelig personskade forstås dels situationer, hvor den tilskadekomne er i øjensynlig livsfare eller tilsyneladende livløs, jf. § 253, stk. 1, nr. 1 og 2, 1. led, dels situationer, hvor den tilskadekomne (i øvrigt) er pådraget betydelig skade på legeme eller helbred, jf. § 253, stk. 1, nr. 2, 2. led, jf. færdselslovens § 9, stk. 2, nr. 1 som affattet ved dette lovforslag.

Begrebet ”betydelig skade på legeme eller helbred” skal herved forstås i overensstemmelse med det skadesbegreb, der har udviklet sig i praksis efter straffelovens § 249 om uagtsom legemsbeskadigelse. Den foreslåede bestemmelse i § 253, stk. 2, vil således f.eks. typisk omfatte skader, der medfører varigt mén, kraniebrud og lårbensbrud, men ikke f.eks. ukomplicerede armbrud.”

Det er ikke en betingelse for anvendelse af bestemmelsen, at færdselsuheldet kan tilregnes gerningsmanden som uagtsomt, således at denne tillige kan straffes for overtrædelse af straffelovens § 249.

Formålet med ændringen af straffelovens § 253 var at skærpe straffen i de groveste tilfælde af flugt fra et færdselsuheld med personskade.

Efter bemærkningerne til ændringsloven er straffen ved overtrædelse af bestemmelsen som udgangspunkt en frihedsstraf i niveauet 2-3 måneders ubetinget fængsel.

Som et eksempel på, at straffen efter omstændighederne kan gøres betinget, nævnes i bemærkningerne til ændringsloven (de specielle bemærkninger til nr. 1 (§ 253, stk. 2)) den situation, at den pågældende selv er kommet til skade og som følge af en choktilstand forlader uheldsstedet uden at yde den fornødne hjælp.

4. Frakendelse af førerretten efter flugt fra et færdselsuheld

Ved lov nr. 498 af 17. juni 2008 blev der indført hjemmel for frakendelse af førerretten alene som følge af flugt fra et færdselsuheld.

Efter færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 2, skal der således ske betinget frakendelse af førerretten, hvis føreren har gjort sig skyldig i overtrædelse af § 9, stk. 2, nr. 1, (tilsidesættelse af hjælpepligten), og der ikke foreligger formildende omstændigheder.

Reglen indebærer, at anklagemyndigheden i alle tilfælde, hvor der nedlægges påstand om frihedsstraf som følge af overtrædelse af § 9, stk. 2, nr. 1, tillige skal nedlægge påstand om frakendelse af førerretten.

Foreligger der omvendt formildende omstændigheder i forbindelse med overtrædelse af § 9, stk. 2, nr. 1, således at overtrædelsen straffes med bøde, skal der ikke ske frakendelse af førerretten.

Såfremt føreren har overtrådt straffelovens § 253, stk. 1, jf. stk. 2, i forbindelse med flugt fra et færdselsuheld, skal der nedlægges påstand om ubetinget frakendelse af førerretten, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 6.

Efter bemærkningerne til lovændringen (de specielle bemærkninger til § 126, stk. 1, nr. 6) bør frakendelsestiden som udgangspunkt være 6 måneder eller 1 år afhængig af sagens alvor.

Færdselslovens kapitel 3 (§ 10 - § 13). Gående

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
10, stk. 1-2 og 4-6	Færden over eller langs kørebanen m.v.	500
10, stk. 3	Medføre genstande, der er til ulempe	500
10, stk. 7	Lyssignal m.v. ej respekteret	
	med eller uden ulempe	500

Færdselslovens kapitel 4 (§ 14-§ 40). Kørende

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
<u>Anvendelsen af vejens forskellige baner:</u>		
14, stk. 1	Motorkøretøj på cykelsti	500
	Undladt at benytte cykelsti	500
	Knallert på fortov	500
14, stk. 2	Knallert på kørebanen i stedet for cykelsti eller omvendt	500
	Benyttelse af cykelsti i venstre side	500
14, stk. 3	For bredt læs knallert eller cykel	500
14, stk. 5	Undladt at benytte krybespor eller benyttet sporet forkert	500
	Udkørsel fra krybespor med fare eller ulempe som § 18, stk. 2.	
<u>Placering på vejen:</u>		
15, stk. 1	Undladt at holde så langt til højre som muligt	
	Motorkøretøj, knallert eller cykel	500
15, stk. 3*	Kørsel med for kort afstand til forankørende m.v.	500
15, stk. 4*	Undladt at køre højre om helleanlæg, færdselsfyr m.v.	
	Motorkøretøj, knallert eller cykel	500
<u>Svingning m.v.:</u>		
16, stk. 1 og stk. 3	Forkert placering før og under svingning	
	Motorkøretøj	500
Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.

* Der henvises til afsnittet om klippekortordningen (færdselslovens kapitel 18).

	Cykel og knallert - se § 49, stk. 3, og § 51, stk. 2.	
16, stk. 2*	Undladt at sikre sig, at manøvre kan foretages uden fare	
	Motorkøretøj	1.000
	Knallert eller cykel	500
17, stk. 1	se § 16, stk. 1-3.	
	<u>Vending, bakning og vognbaneskift m.v.:</u>	
18, stk. 1*	Vending eller bakning til fare eller ulempe	
	Motorkøretøj	1.000
	Knallert eller cykel	500
18, stk. 2*	Igangsætning fra kantsten, vognbaneskift, hurtig standsning m.v.	
18, stk. 3	- undladt at tilpasse hastighed ved udkørsel fra tilkørselsbane m.v.	
18, stk. 4	- undladt at tilpasse kørsel, når antal af vognbaner formindskes	
	Motorkøretøj	1.000
	Knallert eller cykel	500
18, stk. 5	Undladt straks at benytte frakørselsbane m.v.	500
	<u>Kørsel ved busstoppested m.v.:</u>	
19, stk. 1	Undladt at holde tilbage for bus, der er under udsving fra stoppested	1.000
	Busfører undladt at udvise særlig forsigtighed ved udsving	1.000
Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.

* Der henvises til afsnittet om klippekortordningen (færdselslovens kapitel 18).

19, stk. 2	Undladt at udvise særlig agtpågivenhed, hvor skolebus er standset m.v.	1.000
------------	--	-------

Møde:

20, stk. 1	Undladt at holde til højre eller tilbage m.v.	500
------------	---	-----

Overhaling:

21, stk. 1 *	Overhaling til højre	1.000
--------------	----------------------	-------

	Overhaling til venstre af køretøj, der er under venstresving	1.000
--	--	-------

21, stk. 2 *	Uforsvarlig overhaling	1.000
--------------	------------------------	-------

21, stk. 3 *	Undladt at holde tilstrækkelig afstand til siden	1.000
--------------	--	-------

21, stk. 3 *	Holdt for tidligt til højre	1.000
--------------	-----------------------------	-------

22, stk. 1 *	Undladt at holde til højre - øget hastigheden	500
--------------	---	-----

22, stk. 2	Undladt at nedsætte hastigheden, køre ud til siden eller standse	500
------------	--	-----

Forbud mod overhaling:

23, stk. 1 *	Overhaling foran vejkryds, jernbaneoverkørsel m.v.	1.000
--------------	--	-------

Forbikørsel og vognbaneskift i tæt færdsel:

24, stk. 1 *	Slalomkørsel	1.000
--------------	--------------	-------

Overhaling og forbikørsel ved fodgængerfelt:

25 *	Overhaling uden fuldt udsyn over feltet:	
------	--	--

Motorkøretøj overhaler

	- holdende eller kørende vogn	1.000
--	-------------------------------	-------

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
----------	-----------------	---------------

Knallert/cykel overhaler

* Der henvises til afsnittet om klippekortordningen (færdselslovens kapitel 18).

	- holdende eller kørende vogn	500
	<u>Vigepligt m.v.:</u>	
	Undladt at respektere vigepligt	
26, stk. 2*	Ubetinget vigepligt, angivet ved færdselstavler eller anden afmærkning:	
	Motorkøretøj, herunder med påkørsel	1.500
	Hestekøretøj	500
	Med påkørsel	1.000
26, stk. 2*	Knallert	500
	Med påkørsel	1.000
	Cykel, herunder med påkørsel	500
26, stk. 3*	Ved kørsel fra ejendom m.v.	
	Motorkøretøj	1.000
	Knallert, cykel eller hestekøretøj	500
26, stk. 4*	Højrevigepligt	
	Motorkøretøj	1.000
	Knallert, cykel eller hestekøretøj	500
26, stk. 5	Undladt at tilkendegive overholdelse af vigepligt:	
	Motorkøretøj	1.000
Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
	Knallert	500

* Der henvises til afsnittet om klippekortordningen (færdselslovens kapitel 18).

26, stk. 6, 1. pkt.*	Svingning til venstre til ulempe for modkørende færdsel:	
	Motorkøretøj	1.000
	Knallert eller cykel	500
26, stk. 6, 2. pkt.*	Svingning til højre til ulempe for ligeudkørende cyklist/knallert:	
	Motorkøretøj	1.000
	Knallert eller cykel	500
26, stk. 7	Blokering af vejkryds:	
	Motorkøretøj	500
	<u>Forpligtelser over for gående:</u>	
27, stk. 1	Undladt at give fornøden plads m.v.	500
27, stk. 2	Undladt at holde tilbage for gående ved kørsel over fortov m.v.	500
27, stk. 3	Undladt at udvise særlig agtpågivenhed og hensynsfuldhed	500
27, stk. 4	Undladt at holde tilbage for buspassagerer m.v.	500
27, stk. 5	Undladt ved svingning at holde tilbage for gående	
	Motorkøretøj	1.000
	Knallert eller cykel	500
27, stk. 6-7 Paragraf	Undladt at holde tilbage ved fodgængerfelt Forseelsens art	Bødetakst kr.
	Motorkøretøj	1.000
	Med påkørsel	1.500

* Der henvises til afsnittet om klippekortordningen (færdselslovens kapitel 18).

	Knallert eller cykel	500
	<u>Standingsning og parkering:</u>	
28, stk. 1-3	Motorkøretøj, knallert eller cykel	500
28, stk. 4	Undladt at sikre køretøj	500
28, stk. 5	Åbning af vogndøre til ulempe	1.000
29, stk. 1, nr. 1-10	Standingsning eller parkering (Motorkøretøj)	
	1) på fodgængerfelt m.v.	500
	2) i eller ved vejkryds	500
	3) på jernbaneoverkørsel m.v.	500
	4) færdselstavle eller signal dækkes	500
29, stk. 1, nr. 1-10	5) på bro over motorvej, i viadukt eller tunnel	500
	6) på eller ved bakketop m.v.	500
	7) i opmarchfelter	500
	8) ved spærrelinjer	500
	9) i krybespor	500
	10) på hyrevognspladser	500
	Ad § 29, stk. 1, nr.1 og 2, afgiftssag - hvis uden fare eller unødigt ulempe.	
Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
29, stk. 2	Ved busstoppested	500
	Afgiftssag - hvis uden fare eller unødigt ulempe	

29, stk. 3	Parkering	
	1) ved jernbaneoverkørsel	500
	2) ved ind- og udkørsel til ejendom	500
	3) på hovedvej uden for tættere bebygget område	500
	4) dobbeltparkering	500
	5) til ulempe for andet køretøj	500
	<u>Forpligtelser ved standsning og parkering på særlige områder og i særlige tilfælde:</u>	
31, stk. 1	Førerens pligt, hvis køretøjet er henstillet i eller for nær spor i vej og lignende	500
31, stk. 2, jf. bkg. om brug af advarsels- trekant og havariblink	Undladt at fjerne havareret køretøj m.v.	500
	Manglende advarselstrekant	500
31, stk. 3	Undladt at advare mod standset (havareret) køretøj på jernbaneoverkørsel	1.000
	<u>Signal og tegn:</u>	
32, stk. 1	Manglende signal	500
32, stk. 1	Unødig signalgivning - herunder som demonstration	500
32, stk. 2	Manglende tegngivning	500

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
32, stk. 3, jf. bkg. om brug af advarsels- trekant og havariblink	Manglende havariblink	500
32, stk. 4	Undladt at give tegn til standsning	500
<u>Lygteføring:</u>		
33, stk. 1	Motorkøretøj eller knallert uden tændte lygter	500
33, stk. 1, jf. bkg. om cyk- lers indretning og udstyr	Cykel uden tændte lygter (en eller begge)	500
33, stk. 2-7	Forkert lygteføring	500
33 a, stk. 1	Kørsel uden for lygtetændingstiden uden at anvende nærlys	500
34, stk. 2, jf. bkg. om af- mærkning af ridende	Hestekøretøj eller ridende	500
35, stk. 1, 2 og 4	Undladt at belyse holdende køretøj	500
<u>Cykel og motorløb:</u>		
37, stk. 4*	Kap- og væddekørsel	
	Motorkøretøj	1.500
	Knallert eller cykel	500
Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.

* Der henvises til afsnittet om klippekortordningen (færdselslovens kapitel 18).

Unødig støj/ røg m.v.:

38, stk. 1-2	Motorkøretøj og knallert	500
bkg. om køre- tøjers indret- ning og udstyr	Røg	500
	Ejer	500
	Fører	500

Færdselslovens kapitel 5 (§ 41-§ 43). Hastighed

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
----------	-----------------	---------------

Almindelige regler:

41, stk. 1-3	Undladt at afpasse hastigheden efter forholdene	
--------------	---	--

	Motorkøretøj og knallert	500
--	--------------------------	-----

41, stk. 4	Tilstækning	500
------------	-------------	-----

42* og 43* jf. 118, stk. 3 og stk. 5	<u>Overtrædelse af de generelle, lokale og køretøjsbestemte hastighedsbegrænsninger:</u>	
--	---	--

I bemærkningerne til lov nr. 283 af 29. april 1992 (Motorvejshastighed og skærpelse af bødeniveauet) er der anført vejledende takster for overtrædelse af de generelle hastighedsbegrænsninger og køretøjsbestemte hastigheder. Disse vejledende takster er i det følgende rundet op til nærmeste beløb deleligt med 500. Den hidtidige bøde for hastighedsoverskridelse under 20 pct. for ”alle andre køretøjer” på motorvej er dog nedsat fra 600 kr. til 500 kr.

Ved lov nr. 267 af 21. april 2004 er der indsat et nyt stk. 5 i færdselslovens § 118, hvorefter der ved fastsættelse af bøder for overtrædelse af §§ 42 og 43, jf. stk. 3, skal udmåles en særlig skærpet bøde ved hastighedsovertrædelser på andre veje end motorveje, hvis hastighedsoverskridelsen er på 30 pct. eller derover.

Den skærpede bødesats finder således anvendelse på hastighedsovertrædelser på strækninger i bymæssig bebyggelse og på landeveje. Derimod finder den skærpede bødesats ikke anvendelse på motorveje, herunder motorveje med en hastighedsgrænse på under 100 km/t. Hastighedsovertrædelser på motorveje med en hastighedsgrænse på 100 km/t eller derover er allerede underlagt en skærpet bøde, jf. § 118, stk. 3, 2. pkt.

For kørsel med tunge køretøjer gælder to bødetakster afhængig af, om hastighedsoverskridelsen finder sted på motorveje, herunder motorveje med en hastighedsgrænse under 100 km/t, eller andre veje.

For kørsel med andre køretøjer end tunge køretøjer gælder tre bødetakster afhængig af, om hastighedsoverskridelsen finder sted på motorveje med en hastighedsgrænse under 100 km/t, på motorveje med en hastighedsgrænse på 100 km/t eller derover eller på andre veje, dvs. strækninger i bymæssig bebyggelse, landeveje og motortrafikveje.

* Der henvises til afsnittet om klippekortordningen (færdselslovens kapitel 18).

I de nedenfor angivne bødetakster er den særligt skærpede bøde efter stk. 5 indregnet, mens høj-hastighedstillægget fortsat skal lægges oven i den bøde, som følger af de angivne takster.

Den skærpede bøde finder anvendelse på overtrædelser begået den 1. juni 2004 eller senere.

Ved lov nr. 267 af 21. april 2004 er der endvidere indsat en ny bestemmelse i færdselslovens § 133 b, hvoraf det fremgår, at spørgsmålet om straf og frakendelse af førerret samt påleggelse af kørselsforbud i anledning af hastighedsovertrædelser, jf. færdselslovens §§ 42 – 43 a, eller anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning, skal afgøres ud fra de hastighedsgrænser, der var gældende på gerningstidspunktet, uanset at hastighedsgrænsen på tidspunktet for forseelsens afgørelse måtte være blevet forhøjet.

§ 133 b finder både anvendelse ved forhøjelser af de generelle hastighedsgrænser, de køretøjsbestemte hastighedsgrænser og ved lokalt fastsatte forhøjelser af hastighedsgrænser på enkeltstrækninger.

Ved lov nr. 557 af 24. juni 2005 om ændring af færdselsloven og pasloven er der i færdselslovens § 43, stk. 3, indført en permanent hastighedsgrænse på 80 km i timen for tunge køretøjer på motorveje. Bestemmelsen træder i kraft den 1. september 2005, og samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 294 af 24. april 2001 om forsøg med højere hastighedsgrænser på motorveje for visse køretøjer omfattet af køretøjbestemte hastighedsgrænser.

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
----------	-----------------	---------------

Tunge køretøjer:

Ifølge færdselslovens § 118, stk. 3, skal der udmåles en skærpet bøde ved overtrædelse af hastighedsbestemmelserne i færdselslovens §§ 42 og 43 begået ved kørsel med følgende køretøjer:

- 1) biler med en tilladt totalvægt på ikke over 3.500 kg med tilkoblet påhængsvogn, sættevogn eller registreringspligtigt påhængsredskab, herunder campingvogn,
- 2) lastbiler, hvis tilladte totalvægt overstiger 3.500 kg,
- 3) busser, hvis tilladte totalvægt overstiger 3.500 kg,
- 4) vogntog bestående af de under 2) og 3) nævnte køretøjer og registreringspligtige påhængskøretøjer
- 5) ledbusser eller

6) motorcykel med tilkoblet påhængsvogn eller registreringspligtigt påhængsredskab.

Endvidere skal der efter § 118, stk. 5, udmåles en særlig skærpet bøde for overtrædelser begået på andre veje end motorveje, hvis hastighedsoverskridelsen er på 30 pct. eller derover.

Ved overtrædelse af hastighedsbestemmelserne i færdselslovens §§ 42 og 43 begået under kørsel med et af de ovennævnte køretøjer gælder følgende retningslinjer for anklagemyndighedens strafpåstand:

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.	
	Overskridelse i procent	Motorveje	Alle andre veje
	Under 30	1.000	1.000
	Fra 30 men under 40	1.500	2.000
	Fra 40 men under 50	2.000	2.500
	Fra 50 men under 60	2.500	3.000
	Fra 60 men under 70	3.000	3.500
	Fra 70 men under 80	4.000	4.500
	Fra 80 men under 90	4.500	5.000
	Fra 90 men under 100	6.000	6.500
	100 eller mere	7.000	7.500

Ved kørsel med en hastighed på 140 km/t og derover forhøjes bøden med et højhastighedstillæg, jf. nedenfor.

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.		
	<u>Alle andre køretøjer:</u>			
	Overskridelse i procent	Motorveje med tilladt hastighed på under 100 km/t	Motorveje med tilladt hastighed på 100 km/t eller mere	Alle andre veje
	Under 20	500	500	500
	Fra 20 men under 30	1.000	1.000	1.000
	Fra 30 men under 40	1.000	1.500	1.500
	Fra 40 men under 50	1.500	2.000	2.000
	Fra 50 men under 60	1.500	2.500	2.000
	Fra 60 men under 70	2.000	3.000	2.500
	Fra 70 men under 80	2.500	4.000	3.000
	Fra 80 men under 90	3.000	4.500	3.500
	Fra 90 men under 100	4.000	6.000	4.500
	100 eller mere	4.500	7.000	5.000

Ved kørsel med en hastighed på 140 km/t og derover forhøjes bøden med et højhastighedstillæg, jf. nedenfor.

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
42 og 43 jf. 118, stk. 4	<u>Højhastighedstillæg:</u>	

Ved lov nr. 432 af 10. juni 2003 om ændring af færdselsloven (Motorvejshastighed, skærpet håndhævelse af hastighedsgrænserne og andre initiativer til forbedring af færdselssikkerheden) er der indført

en ny bestemmelse i færdselslovens § 118, stk. 4, hvorefter det ved bødefastsættelsen tillige skal indgå som en skærpende omstændighed, hvis hastigheden har udgjort 140 km i timen eller derover. Bestemmelsen finder anvendelse på overtrædelser, der er begået den 30. april 2004 eller senere.

Det følger af forarbejderne til loven, at hensigten er at indføre et særligt højhastighedstillæg, som ved kørsel med hastigheder på 140 km/t og derover skal lægges oven i den bøde, som beregnes efter de eksisterende takster, jf. ovenfor.

Højhastighedstillægget finder anvendelse ved hastighedsovertrædelser på alle vejtyper, og uanset om hastighedsgrænsen er generel, lokal eller køretøjsbestemt.

Nedenstående tabel angiver højhastighedstillæggets størrelse, som fastsættes på baggrund af den kørte hastighed. Det bemærkes, at der ikke er nogen øvre grænse, således at der i overensstemmelse med nedenstående retningslinjer også sker forhøjelse af højhastighedstillægget, hvis der er kørt med en hastighed på 240 km/t eller derover.

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
	Hastighed	Tillæg kr.
	140-149 km/t	500
	150-159 km/t	1.000
	160-169 km/t	1.500
	170-179 km/t	2.000
	180-189 km/t	2.500
	190-199 km/t	3.000
	200-209 km/t	3.500
	210-219 km/t	4.000
	220-229 km/t	4.500
	230-239 km/t	5.000

Frakendelse og kørselsforbud ved hastighedsovertrædelser:

Der vil i visse sager om hastighedsovertrædelse være grundlag for at nedlægge påstand om frakendelse af førerretten. Reglerne herom fremgår af færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 3 og 4, hvortil der henvises.

Det bemærkes i den forbindelse, at bestemmelsen i færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 3, om frakendelse, når der er kørt med en hastighed på 160 km/t eller derover, finder anvendelse på overtrædelser begået den 30. april 2004 eller senere. Ændringen i § 125, stk. 1, nr. 3, om frakendelse ved hastighedsoverskridelse med mere end 60 pct. (tidligere 70 pct.), finder anvendelse på overtrædelser begået den 1. juni 2004 eller senere.

Såfremt forseelsen er begået inden for de første tre år efter førstegangserhvervelse af førerret, træder et kørselsforbud i stedet for en betinget frakendelse, jf. færdselslovens § 127. Der henvises til afsnittet om kørselsforbud (færdselslovens kapitel 18).

43 a* **Knallerter**

Ved lov nr. 292 af 28. april 2000 er der indført hastighedsgrænser for knallerter, jf. færdselslovens § 43 a.

Der er ikke i bemærkningerne til lovforslaget angivet nærmere retningslinjer for fastsættelse af bøden for overtrædelse af færdselslovens § 43 a. Der er endvidere i færdselslovens § 118, stk. 3, ikke henvist til § 43 a, hvorfor de ovenfor under §§ 42 og 43 anførte bødetakster ikke kan antages at finde anvendelse i disse sager.

På denne baggrund finder jeg, at anklagemyndigheden bør nedlægge påstand om en bøde på 500 kr. for overtrædelse af færdselslovens § 43 a, hvilket svarer til bødetaksten for overtrædelse af de almindelige regler om hastighed i færdselslovens § 41.

§ 43 a bør efter rigsadvokaturens opfattelse kun anvendes, hvor der foreligger en sædvanlig hastighedsmåling (f.eks. laser eller policepilot) af en kørende knallert. Om behandlingen af sager, hvor hastighedsmålingen er foretaget på et såkaldt rullefelt henvises færdselslovens kapitel 11, afsnittet om færdselslovens § 67.

Ifølge færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 3, skal der således ske frakendelse af førerretten, såfremt føreren af en stor knallert har overskredet den i henhold til færdselslovens § 43 a højest tilladte hastighed med mere end 60 pct. (tidligere 70 pct.).

* Der henvises til afsnittet om klippekortordningen (færdselslovens kapitel 18).

Hvis hastighedsoverskridelsen er af en sådan størrelse, at der skal ske frakendelse af førerretten, bør bøden ikke fastsættes til under 1.500 kr., jf. afsnit 2.1.

Det bemærkes, at reglerne om registrering af knallerter blev ændret ved lov nr. 557 af 24. juni 2005, således at alle knallerter (store og små) som udgangspunkt er registreringspligtige. Ændringen, der trådte i kraft den 1. juli 2006, indebærer, at de tidligere ikke registreringspligtige knallerter med en konstruktiv bestemt maksimal hastighed på 30 km/t skal registreres. Samtidig blev betegnelsen for disse knallerter ændret til ”lille knallert”, mens betegnelsen for knallerter med en konstruktiv bestemt maksimal hastighed over 30 km/t betegnes ”stor knallert”. De nye regler om registreringspligt gælder for fabriksnye knallerter med en konstruktivt bestemt maksimal hastighed på højest 30 km/t, som erhverves den 1. juli 2006 eller senere.

Færdselslovens kapitel 6 (§ 44-§ 48)

Særlige regler for færdsel på motorvej og motortrafikvej

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
44, stk. 1	<u>Motorvej:</u>	
44-47	Ulovlig færdsel	500
	Standsnings og parkering	500
	- på grund af færdselsuheld m.v., jf. § 31, stk. 2	500
48	<u>Motortrafikvej:</u>	
	som § 44-§ 47	

Færdselslovens kapitel 7 (§ 49-§ 50). Særlige regler for cykler

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
49, stk. 1	Flere end 2 ved siden af hinanden - ved siden af andet køretøj	500
49, stk. 2	Undladt at holde til højre i vognbane	500
49, stk. 3	Forkert placering før og under svingning m.v. med eller uden ulempe	500
49, stk. 4	Undladt at holde på styr - og begge fødder på pedaler	500
49, stk. 6	Holder fast i andet køretøj m.v.	500
49, stk. 7	Henstillet uaflåset	500
50, stk. 1	Børn under 6 år uden ledsager, hvis forholdet kan tilregnes forældre eller andre for barnet ansvarlige	500
50, stk. 2	To personer på énsædet cykel, begge	500
50, stk. 3, jf. bkg. om cyklers indretning og udstyr	Kørsel med for tunge, lange eller brede genstande	500

Færdselslovens kapitel 8 (§ 51). Særlige regler for knallerter

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
51, stk. 1	Kører ved siden af hinanden	500
	Undlader at holde til højre i vognbane	500
51, stk. 2	Forkert placering før og under svingning m.v. med eller uden ulempe	500
51, stk. 3	Kørsel over gangsti eller fortov	500
	Kørsel på fortov, jf. § 14	500
51, stk. 4	Undlader at holde på styr - og begge fødder på pedaler	500
51, stk. 5	Holder fast i andet køretøj m.v.	500
51, stk. 6	Befordrer passagerer, begge	500
51, stk. 7*	Befordring af børn under 5 år på trehjulet knallert uden sikkerhedssele (uanset antallet af passagerer)	500
51, stk. 8	Kørsel med for tunge, lange eller brede genstande	500
bkg. om køre- tøjers indret- ning og udstyr	Knallert godkendt til varekørsel Fører	500
	Ejer	500

* Der henvises til afsnittet om klippekortordningen (færdselslovens kapitel 18)

Færdselslovens kapitel 9 (§ 52). Særlige regler for motorcykler

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
52, stk. 1	Kører ved siden af andet køretøj	500
52, stk. 2	Kørsel over fortov eller gangsti uden at holde tilbage for gående, jf. § 27, stk. 2	500
	Kørsel på fortov eller gangsti, jf. § 14, stk. 1	500
52, stk. 3	Passager, der ej sidder med et ben på hver side af motorcyklen	
	Fører og passager	500
52, stk. 4	Flere passagerer end motorcyklen er godkendt til	
	alle	500
52, stk. 5*	Befordring af børn under 135 cm på tohjulet motorcykel Befordring af børn under 5 år på trehjulet motorcykel eller i sidevogn til motorcykel uden sikkerhedssele (Uanset antallet af passagerer)	500

* Der henvises til afsnittet om klippekortordningen (færdselslovens kapitel 18). Der henvises endvidere til lov nr. 491 af 17/6-2008 om ændring af færdselsloven, hvorved forbuddet mod befordring af børn under 135 cm på tohjulet motorcykel er lempet.

Færdselslovens kapitel 10 (§ 53). Spirituskørsel

1. Indledning

Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven blev der gennemført en forenkling og en skærpelse af sanktionsniveauet i sager om spirituskørsel. Ved lovændringen blev begrebet promillekørsel afskaffet, således at enhver overtrædelse af færdselslovens forbud mod at føre motordrevet køretøj efter indtagelse af alkohol betegnes spirituskørsel.

Reglerne og sanktionerne for spirituskørsel er nærmere beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget til lov nr. 363 af 24. maj 2005 (Retsinformation, L 7, Folketinget 2004/2005, 2. samling).

De skærpede sanktioner blev bl.a. gennemført ved en forhøjelse af strafferammen for spirituskørsel i færdselslovens § 117 fra fængsel i 1 år til fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Denne forhøjelse af strafferammen indebærer, at der er mulighed for varetægtsfængsling i sager om spirituskørsel, jf. pkt. 14 nedenfor. Endvidere kan der efter lovændringen ske frakendelse ved kørsel med en promille i intervallet 0,51 – 0,80, jf. nærmere pkt. 5 nedenfor.

Lovændringen indebærer også en ændring af reglerne om gentagelsesvirkning, således at gentagelsesvirkningen af en dom for spirituskørsel med ubetinget frakendelse både for så vidt angår straffen og frakendelsen ophører fem år efter udløbet af frakendelsestiden, jf. pkt. 7.1. nedenfor. Herudover er der i § 133 a, stk. 2, indført en bestemmelse om obligatorisk konfiskation i visse tilfælde af spirituskørsel, jf. afsnittet om § 133 a (færdselslovens kapitel 18 a).

Sanktionerne i lov nr. 363 af 24. maj 2005 bygger på forslagene i betænkning nr. 1448/2004 om sanktioner for spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden. Loven indeholder dog ikke udvalgets forslag om absolut kumulation af frihedsstraf og frakendelsestid.

Ved lov nr. 524 af 6. juni 2007 om ændring af færdselsloven er der med ikrafttræden den 1. juli 2007 endvidere indført hjemmel til, at målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft kan anvendes som bevis i sager om spirituskørsel, jf. færdselslovens § 53, stk. 1. Herefter vil der være tale om spirituskørsel, hvis alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen overstiger 0,50 promille, eller alkoholkoncentrationen i udåndingsluften under eller efter kørslen overstiger 0,25 milligram (mg) pr. liter luft. Lovændringen bygger på forslagene i Betænkning nr. 1486/2007 om alkohol i udåndingsluft og en nulgrænse for euforiserende stoffer mv.

Med lovændringen indføres to alternative gerningsindhold i færdselslovens § 53, stk. 1, således at der foreligger spirituskørsel enten, hvis alkoholkoncentrationen i blodet overstiger 0,50 promille, eller hvis alkoholkoncentrationen i udåndingsluften overstiger 0,25 mg pr. liter luft. Der foreligger således spirituskørsel blot én af de to grænser er overskredet. Om baggrunden for, at grænsen er fastsat til

0,25 mg pr. liter luft henvises til afsnit 5.6.2. i betænkningen og pkt. 3.2.1. - 3.3. i de almindelige bemærkningerne til lovforslaget.

Muligheden for at anvende målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften som bevis i sager om spirituskørsel indebærer, at politiet skal skaffe nyt udstyr, som er egnet til sådanne målinger, ligesom politiet skal uddannes i betjening af udstyret. Da anskaffelsen skal ske efter EU's udbudsregler, vil der gå nogen tid, inden der vil kunne foretages målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften, som kan anvendes som bevis i sager om spirituskørsel.

Uanset at det endnu ikke er muligt at anvende målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften som bevis i sager om spirituskørsel, er der i dette afsnit foretaget ændringer, der tager højde for det nye gerningsindhold i § 53, stk. 1.

Rigsadvokaturen vil underrette politiet og anklagemyndigheden om, hvornår det er muligt at anvende målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften som bevis i sager om spirituskørsel.

Det bemærkes i den forbindelse, at det af pkt. 3.3. i de almindelige bemærkninger til lov nr. 524 af 6. juni 2007 fremgår, at måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft forudsættes anvendt i videst muligt omfang.

Ændringen af færdselsloven ved lov nr. 524 af 6. juni 2007 indebærer også en ændring af reglerne om gentagelsesvirkning, således at overtrædelser af færdselslovens § 53 om spirituskørsel og overtrædelser af de nye regler i færdselslovens § 54, stk. 1 og 2, om kørsel under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer, sygdom mv. tillægges fuldstændig indbyrdes gentagelsesvirkning. De nye regler i færdselslovens § 54 er nærmere omtalt i meddelelsens afsnit om færdselslovens kapitel 10 (§§ 54 - 66).

Endvidere er reglerne om konfiskation i færdselslovens § 133 a blevet ændret, jf. afsnittet om færdselslovens kapitel 18 a.

De nye regler er nærmere beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (Retsinformation, L 180, Folketinget 2006/2007).

I dette afsnit beskrives sanktioner mv. for spirituskørsel. I bilag 1 til dette afsnit er sanktionerne opstillet i skematisk form for så vidt angår tilfælde, hvor der foreligger ét forhold af spirituskørsel.

2. Ikrafttræden

Sanktionerne for spirituskørsel som gennemført ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 gælder for overtrædelser begået den 1. september 2005 eller senere.

Hvis forholdet er begået før 1. september 2005, og sagen ikke er endeligt afgjort før denne dato, skal tiltale/sigtelse dog rejses efter de nye bestemmelser, ligesom dom i sagen, selv om tiltalen er rejst efter de tidligere regler, skal afsiges efter de nye bestemmelser. Straffen må imidlertid ikke blive strengere end efter de tidligere regler, jf. straffelovens § 3, stk. 1.

Reglerne om måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften, som er gennemført ved lov nr. 524 af 6. juni 2007, gælder fra 1. juli 2007, men som nævnt ovenfor i pkt. 1 vil anvendelse af målinger af alkoholkoncentrationen i udåndingsluft først kunne anvendes som bevis i sager om spirituskørsel, når politiet har anskaffet det fornødne udstyr mv.

3. Anvendelsesområdet for § 53

Færdselslovens § 53 omfatter spirituskørsel i motordrevet køretøj, dvs. motorkøretøj (bil og motorcykel), stor knallert, traktor eller motorredskab. Spirituskørsel på lille knallert er også omfattet af § 53, men straffes efter § 117 c, jf. afsnit 17 nedenfor.

4. Straffen for spirituskørsel

Straffen for spirituskørsel fremgår af § 117 og pkt. 4.2. og 4.3. i bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 og pkt. 3.2.5. og 3.3. i bemærkningerne til lov nr. 524 af 6. juni 2007. Straffen afhænger af, om alkoholkoncentrationen er i intervallet 0,51 - 2,00 promille/0,26 - 1,00 mg alkohol pr. liter luft eller over 2,00 promille/over 1,00 mg alkohol pr. liter luft.

Straffen for spirituskørsel forhøjes, hvis spirituskørslen er foregået i frakendelsestiden, eller hvis der foreligger skærpende omstændigheder.

4.1. Spirituskørsel i intervallet 0,51 - 2,00 promille eller 0,26 - 1,00 mg alkohol pr. liter luft

For spirituskørsel i intervallet 0,51 - 2,00 promille eller 0,26 - 1,00 mg alkohol pr. liter luft gælder ifølge § 117, stk. 1 og 2, nr. 3 - 8, samt bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 og lov nr. 524 af 6. juni 2007 følgende strafpositioner:

	Spirituskørsel i intervallet 0,51 - 2,00 promille eller 0,26 - 1,00 mg alkohol pr. liter luft	Spirituskørsel i frakendelsestiden	Spirituskørsel under skærpende omstændigheder
1. gang	Bøde (1 måneds nettoløn x størrelse af promillen eller alkohol pr. liter luft)	Bøde	Bøde
2. gang	10 dg. fængsel	20 dg. fængsel	20 dg. fængsel
3. gang	20 dg. fængsel	30 dg. fængsel	30 dg. fængsel
4. gang	30 dg. fængsel	40 dg. fængsel	40 dg. fængsel
5. gang	40 dg. fængsel	50 dg. fængsel	50 dg. fængsel
6. gang	50 dg. fængsel	60 dg. fængsel	60 dg. fængsel

Om straffen for spirituskørsel i frakendelsestiden og spirituskørsel under skærpende omstændigheder henvises endvidere til pkt. 10 og 9 i dette afsnit. For så vidt angår straffen for spirituskørsel i brugsstjålet køretøj henvises til pkt. 8 i dette afsnit.

Der kan henvises til U 2006.3267 V om straffen for spirituskørsel i frakendelsestiden i fjerdegangstilfælde, hvor straffen blev fastsat til fængsel i 40 dage. I begrundelsen for dommen henviste landsretten til bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 og bilag 3 til lovforslaget.

I andengangstilfælde af spirituskørsel i intervallet 0,51 - 2,00 promille eller 0,26 - 1,00 mg alkohol pr. liter luft idømmes - afhængigt af straffen i førstegangstilfældet - enten en ubetinget frihedsstraf eller en betinget frihedsstraf med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling samt en tillægsbøde på en måneds nettoløn, jf. pkt. 4 og 12 nedenfor. Det er således i pkt. 4.2.4. i bemærkningerne til lovændringen i 2005 forudsat, at der højst skal kunne idømmes én betinget fængselsstraf inden for en doms gentagelsesvirkningsperiode.

4.1.1. Bødeberegning

Bøden for spirituskørsel udmåles under hensyntagen til den pågældendes indtægtsforhold på gerningstidspunktet og alkoholkoncentrationen i blodet eller i udåndingsluften under eller efter kørslen, jf. færdselslovens § 117, stk. 1, jf. § 117 b, stk. 1. Bøden tager udgangspunkt i en måneds nettoløn, og bøden bliver større, jo højere alkoholkoncentrationen har været, jf. pkt. 4.2. og 4.3. i bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 og pkt. 3.2.5. og 3.3. til lov nr. 524 af 6. juni 2007.

Der skal ikke ske nedsættelse af bøder for spirituskørsel efter retningslinjerne i afsnit 2 i denne meddelelse.

Bøden beregnes på følgende måde:

$$\frac{\text{Årlig bruttoindtægt} \times 1.000 \text{ kr.} \times \text{promillens størrelse}}{25.000 \text{ kr.}}$$

eller

$$\frac{\text{Årlig bruttoindtægt} \times 1.000 \text{ kr.} \times 2 \times \text{mg pr. liter luft}}{25.000 \text{ kr.}}$$

Beregningen af bøden, hvor alkoholkoncentrationen er målt i blodet (promille), indebærer, at bøden ved en promille på 1,00 udmåles til en måneds nettoløn, mens den udmåles til to gange en måneds nettoløn ved en promille på 2,00.

Eksempler på beregning af bøden ved en årlig bruttoindtægt på 400.000 kr.:

Eksempel 1: Promille på 0,61

$$\frac{400.000 \text{ kr.} \times 1.000 \text{ kr.} \times 0,61}{25.000 \text{ kr.}} = 9.760 \text{ kr. afrundet til } 10.000 \text{ kr.}$$

Eksempel 2: Promille på 1,61

$$\frac{400.000 \text{ kr.} \times 1.000 \text{ kr.} \times 1,61}{25.000 \text{ kr.}} = 25.760 \text{ kr. afrundet til } 26.000 \text{ kr.}$$

Eksempel 3: Promille på 2,00

$$\frac{400.000 \text{ kr.} \times 1.000 \text{ kr.} \times 2,00}{25.000 \text{ kr.}} = 32.000 \text{ kr.}$$

Hvis der er usikkerhed om promillens størrelse, men den kan fastsættes inden for et interval, beregnes bødens størrelse på grundlag af den laveste promille i intervallet.

Eksempel 4: Promille i intervallet mellem 0,51 – 1,00

$$\frac{400.000 \text{ kr.} \times 1.000 \text{ kr.} \times 0,51}{25.000 \text{ kr.}} = 8.160 \text{ kr. afrundet til } 8.000 \text{ kr.}$$

Beregningen af bøden, hvor alkoholkoncentrationen er målt i udåndingsluften (mg pr. liter luft), indebærer, at bøden ved en alkoholkoncentration i udåndingsluften på 0,50 mg pr liter luft udmåles til en måneds nettoløn, mens den udmåles til to gange en måneds nettoløn ved alkoholkoncentration i udåndingsluften på 1,00.

Beregningen af bøden ved en måling af alkoholkoncentration i udåndingsluften med en årsindtægt på 400.000 kr. foretages på følgende måde:

Eksempel 5: 0,40 mg alkohol pr. liter luft

$$\frac{400.000 \text{ kr.} \times 1.000 \text{ kr.} \times 2 \times 0,40}{25.000 \text{ kr.}} = 12.800 \text{ kr. afrundet til } 13.000 \text{ kr.}$$

Eksempel 6: 0,75 mg alkohol pr. liter luft

$$\frac{400.000 \text{ kr.} \times 1.000 \text{ kr.} \times 2 \times 0,75}{25.000 \text{ kr.}} = 24.000 \text{ kr.}$$

Hvis der er usikkerhed om størrelsen af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften, men den kan fastsættes inden for et interval, beregnes bødens størrelse på grundlag af den laveste alkoholkoncentration i intervallet.

Eksempel 7: Alkoholkoncentration i udåndingsluften i intervallet mellem 0,26 - 1,00

$$\frac{400.000 \text{ kr.} \times 1.000 \text{ kr.} \times 2 \times 0,26}{25.000 \text{ kr.}} = 8.320 \text{ kr. afrundet til } 8.500 \text{ kr.}$$

Reglerne om bødeberegning kan ifølge § 117 b, stk. 3, fraviges, når særlige grunde taler derfor, dvs. hvis der foreligger ganske særligt formildende omstændigheder.

Det er udgangspunktet, at en bøde ikke skal kunne overstige to gange en måneds nettoløn. I tilfælde, hvor der er flere forhold af spirituskørsel til samtidig pådømmelse, og fuldstændig kumulation ville føre til en bøde på over to gange en måneds nettoløn, skal der i stedet fastsættes en frihedsstraf, jf. nedenfor i pkt. 6.1.1. om strafudmålingen i disse tilfælde.

Det fremgår udtrykkeligt af § 117 b, stk. 1 og 2, at bøder og tillægsbøder til betingede domme skal udmåles under hensyntagen til den pågældendes indtægtsforhold på gerningstidspunktet.

4.1.2. Minimumsbøde

Det fremgår af pkt. 4.3. i bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005, at der som hidtil bør gælde en minimumsbøde. Minimumsbøden for personer, der er uden indtægt, er 1.500 kr., mens minimumsbøden for en ægtefælle uden væsentlig egen indtægt er 3.000 kr. Disse minimumsbøder gradueres ikke i forhold til alkoholkoncentrationens størrelse.

4.2. Spirituskørsel over 2,00 promille eller over 1,00 mg alkohol pr. liter luft

For spirituskørsel i intervallet over 2,00 promille eller over 1,00 mg alkohol pr. liter luft gælder ifølge § 117, stk. 2, nr. 1, samt bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 og lov nr. 524 af 6. juni 2007 følgende strafpositioner:

	Spirituskørsel i intervallet over 2,00 promille eller over 1,00 mg pr. liter luft	Spirituskørsel i frakendelsestiden	Spirituskørsel under skærpende omstændigheder
1. gang	20 dg. fængsel	30 dg. fængsel	30 dg. fængsel
2. gang	30 dg. fængsel	40 dg. fængsel	40 dg. fængsel
3. gang	40 dg. fængsel	50 dg. fængsel	50 dg. fængsel
4. gang	50 dg. fængsel	60 dg. fængsel	60 dg. fængsel
5. gang	60 dg. fængsel	70 dg. fængsel	70 dg. fængsel
6. gang	70 dg. fængsel	80 dg. fængsel	80 dg. fængsel

Om straffastsættelsen for spirituskørsel i frakendelsestiden og spirituskørsel under skærpende omstændigheder henvises til pkt. 10 og 9. For så vidt angår straffen for spirituskørsel i brugsstålet køretøj henvises til pkt. 8.

For så vidt angår førstegangstilfælde af spirituskørsel i intervallet over 2,00 promille eller over 1,00 mg alkohol pr. liter luft udmåles som udgangspunkt en betinget frihedsstraf med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling samt en tillægsbøde på en måneds nettoløn, jf. nærmere nedenfor pkt. 12.

I andegangstilfælde i intervallet over 2,00 promille eller over 1,00 mg alkohol pr. liter luft idømmes - afhængigt af straffen i førstegangstilfældet - enten en ubetinget frihedsstraf eller en betinget frihedsstraf med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling samt en tillægsbøde på en måneds nettoløn, jf. pkt. 12.

5. Frakendelse

Færdselslovens § 125 vedrører betinget frakendelse, mens reglerne om ubetinget frakendelse findes i § 126. Kørselsforbud er reguleret i § 127. Med ændringen af færdselslovens ved lov nr. 524 af 6. juni 2007 er der sket ændringer af bestemmelserne om frakendelse af førerretten for spirituskørsel, således at der er taget højde for reglerne om måling af alkoholkoncentrationen i udåndingsluften.

Efter § 126, stk. 1, nr. 1, skal der herefter ske ubetinget frakendelse af førerretten, hvis den pågældende har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en promille på over 1,20 eller en alkoholkoncentration i udåndingsluften på over 0,60 mg alkohol pr. liter luft. Førerretten frakendes betinget, hvis den pågældende har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en promille på 0,51 - 1,20 eller en alkoholkoncentration i udåndingsluften på 0,26 - 0,60 mg alkohol pr. liter luft, jf. færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 8.

Ifølge pkt. 6.2. og 6.3. i bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 og pkt. 3.2.5. og 3.3. i bemærkningerne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 gælder følgende retningslinjer for frakendelse:

Spirituskørsel	Alkoholkoncentration på 0,51 - 1,20 promille eller 0,26 - 0,60 mg alkohol pr. liter luft	Alkoholkoncentration på over 1,20 promille eller over 0,60 mg alkohol pr. liter luft
1. gang	Betinget*	3 år
2. gang	3 år	5 år
3. gang	5 år	10 år
4. gang eller senere tilfælde	10 år	10 år

* Frakendelsen erstattes af et kørselsforbud, hvis den pågældende er førstegangserhverver, jf. færdselslovens § 127 og det anførte i afsnittet om kørselsforbud (færdselslovens kapitel 18).

Det følger af § 128, stk. 2, at ubetinget frakendelse som følge af spirituskørsel sker for et tidsrum af mindst 3 år.

Om praksis vedrørende § 128, stk. 2, kan henvises til Østre Landsrets ankedom af 20. juni 2006, hvor tiltalte på kørselstidspunktet var frakendt førerretten betinget for promillekørsel. Der var nu rejst tiltale for spirituskørsel med en promille på 0,85. I medfør af § 126, stk. 1, nr. 6 (nu § 126, stk. 1, nr. 8), jf. § 128, blev tiltalte frakendt førerretten ubetinget. Frakendelsestiden fastsat til 3 år.

Endvidere henvises til U 2006.2482 V, hvorefter der i tilfælde af førstegangsspirituskørsel, hvor der som følge af § 126, stk. 1, nr. 8 (nu § 126, stk. 1, nr. 10), om tidligere ubetinget frakendelse skal ske ubetinget frakendelse, kan fastsættes en kortere frakendelsestid end tre år, når den tidligere frakendelse ikke skyldes spirituskørsel.

Tiltalte var tidligere frakendt førerretten ubetinget i 6 måneder for grov og hensynsløs kørsel. Landsretten fastsatte frakendelsen til 6 måneder med følgende begrundelse:

”I førstegangstilfælde af spirituskørsel med en promille, der ikke overstiger 1,20, frakendes førerretten normalt betinget.

Tiltalte er imidlertid tidligere frakendt førerretten ubetinget, og efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 8, [nu § 126, stk. 1, nr. 10] skal der herefter på ny ske frakendelse af førerretten ubetinget. Efter hidtidig praksis ville frakendelsen i et sådan tilfælde ske for en periode på 6 måneder. Landsretten finder ikke grundlag for at fravige denne praksis, og bestemmelsen i færdselslovens § 128, stk. 2, er ikke til hinder for dette resultat. Frakendelsen af førerretten skal derfor ske for 6 måneder.”

Se endvidere U 2007.878 Ø, hvor tiltalte, der i 2001 havde modtaget en betinget førerretsfrakendelse for promillekørsel og i 2003 en ubetinget førerretsfrakendelse på 6 måneder i anledning af en hastighedsoverskridelse, i 2006 havde gjort sig skyldig i spirituskørsel med en promille på 0,84. Byretten fastsatte den ubetingede førerretsfrakendelse til 3 år, jf. færdselslovens § 128, stk. 2. Landsretten fastsatte frakendelsen til 6 måneder med følgende begrundelse:

”Det kan ikke efter bemærkningerne til forslaget til denne bestemmelse antages, at der ved denne bestemmelse er tilsigtet en ændring af den hidtidige praksis i et tilfælde som det foreliggende, hvor førerretsfrakendelsen ikke sker ubetinget på grund af spirituskørsel, men på grund af tidligere ubetinget frakendelse af førerretten for overtrædelse af andre bestemmelser i færdselsloven.”

Frakendelse af førerretten kan kun helt undtagelsesvis overstige 10 år. Efter § 128, stk. 3, kan førerretten således frakendes for bestandig, hvis føreren under kørslen har begået grove kørselsfejl, kørslen har resulteret i alvorlig personskade, og der foreligger sådanne oplysninger om førerens tidligere færdselslovsovertrædelser, at en frakendelse af førerretten for bestandig skønnes påkrævet af hensyn til færdselssikkerheden og retshåndhævelsen.

I bemærkningerne til § 128, stk. 3 (lov nr. 363 af 24. maj 2005), er det anført, at der alene skal kunne blive tale om frakendelse for bestandig, hvis der foreligger ekstraordinært kvalificeret grov kørsel med alvorlig personskade til følge, og hvis den pågældende efter gældende praksis ville være blevet frakendt førerretten for bestandigt. Der er ikke i øvrigt bemærkninger om, i hvilke tilfælde førerretten efter lovændringen bør frakendes for bestandig.

Hvis en person tidligere er frakendt førerretten ubetinget for spirituskørsel, og den pågældende på ny kører spirituskørsel inden frakendelsestidens udløb, skal den nye frakendelsesperiode gælde fra udløbet af den tidligere frakendelsesperiode, men den samlede frakendelsestid skal som hovedregel højst kunne blive 10 år fra den seneste dom.

Eksempel 1:

En person er tidligere dømt for tredje gang spirituskørsel med en promille over 1,20 og har fået frakendt førerretten i 10 år. Den pågældende findes på ny skyldig i spirituskørsel med en promille på 0,70 på et tidspunkt, da der endnu resterer 7 år af den tidligere frakendelse. I denne situation skal an-

klagemyndigheden, da der er tale om fjerdegangsspirituskørsel, i overensstemmelse med strafpositionerne påstå frakendelsestiden fastsat til 10 år fra endelig dom. I modsætning til tidligere praksis, hvorefter den nye frakendelsestid i fuldt omfang ville være blevet lagt til den resterende frakendelsestid på 7 år, vil de nye regler betyde, at det i praksis kun er 3 år af den nye frakendelsestid på 10 år, der er en følge af den nye dom, fordi den samlede frakendelsestid højst kan være 10 år fra tidspunktet for den nye dom.

Eksempel 2:

En person er tidligere dømt for andengangsspirituskørsel med en promille på 0,75 og har fået frakendt førerretten i 3 år. Den pågældende findes på ny skyldig i spirituskørsel med en promille på 0,85 på et tidspunkt, da der endnu resterer 2 år af den tidligere frakendelse. I denne situation skal anklagemyndigheden, da der er tale om tredjegangsspirituskørsel, i overensstemmelse med strafpositionerne påstå frakendelsestiden fastsat til 5 år. Frakendelsestiden vil i fuldt omfang blive lagt til den resterende frakendelsestid på 2 år, fordi den samlede frakendelsestid ikke overstiger 10 år.

Eksempel 3:

En person er tidligere dømt for førstegangsspirituskørsel med en promille på 1,25 og har fået frakendt førerretten i 3 år. Den pågældende findes på ny skyldig i spirituskørsel med en promille på 1,31 på et tidspunkt, da der endnu resterer 2 år af frakendelsestiden for den første dom. For det nye forhold, der er en andengangskørsel, fastsættes en frakendelsestid på 5 år, der lægges til den resterende frakendelsestid på 1 år, således at den samlede frakendelsestid nu er 7 år fra den seneste dom. Den pågældende findes derefter skyldig i spirituskørsel med en promille på 0,70, da der endnu resterer 6 år af den samlede frakendelsestid for de to første domme. Frakendelsestiden for den sidste kørsel, der er en tredjegangskørsel, er 5 år, men da den samlede frakendelsestid fra den seneste dom herefter vil overstige 10 år, vil det sidste år af den seneste frakendelse ikke få betydning.

Disse nye regler kan f.eks. i tilfælde som eksempel 3 give anledning til tvivl om formuleringen af anklagemyndighedens påstand om frakendelse. Det er rigsadvokataturens opfattelse, at anklagemyndighedens påstand i alle tilfælde bør udformes i overensstemmelse med retningslinjerne i skemaet ovenfor. Det er herefter hensigten, at det ved indførelsen af domme i kriminalregisteret administrativt kan sikres, at der ikke registreres frakendelser, der strækker sig længere end 10 år fra seneste dom, medmindre der ved den nye dom undtagesesvis efter § 128, stk. 3 er sket frakendelse for bestandig.

6. Flere spirituskørsler til samtidig påkendelse

6.1. Straffen

6.1.1. To eller flere spirituskørsler, der hver for sig medfører bødestraf

I de tilfælde, hvor der foreligger to eller flere spirituskørsler til samtidig påkendelse skal bødepåstanden som udgangspunkt udformes i overensstemmelse med reglerne i færdselslovens § 118 a, stk. 3 og 4, dvs. efter reglerne om absolut kumulation, jf. ovenfor under meddelelsens afsnit 2.3.

Det fremgår dog af bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 vedrørende § 117, stk. 2, nr. 2 (efter 1. juli 2007 § 117, stk. 2, nr. 3), at der i stedet for en bøde skal fastsættes en frihedsstraf, hvis der foreligger to eller flere tilfælde af spirituskørsel til samtidig pådømmelse i førstegangstilfælde, og bøden som følge af fuldstændig kumulation vil overstige to gange en måneds nettoløn. Bøden vil være over to gange en måneds nettoløn, hvis den samlede alkoholkoncentration er over 2,00 promille eller over 1,00 mg alkohol pr. liter luft.

Frihedsstraffen skal i disse tilfælde ifølge bemærkningerne til § 117 fastsættes således:

Samlet alkoholkoncentration	Straf
2,01 - 3,00 promille/ 1,01 - 1,50 mg alkohol pr. liter luft	20 dg. fængsel
3,01 - 4,00 promille/ 1,51 - 2,00 mg alkohol pr. liter luft	30 dg. fængsel
4,01 - 5,00 promille/ 2,01 - 2,50 mg alkohol pr. liter luft	40 dg. fængsel
5,01 - 6,00 promille/ 2,51 - 3,00 mg alkohol pr. liter luft	50 dg. fængsel

Frihedsstraffen forhøjes med 10 dage inden for hvert af de følgende intervaller.

Fra praksis henvises til U 2008.270 Ø, hvor tiltalte, der havde gjort sig skyldig i to forhold af spirituskørsel med alkoholpromiller på henholdsvis 1,08 og 1,49 (samlet alkoholpromille på 2,57), blev straffet med fængsel i 20 dage.

Frihedsstraffen kan gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling samt betaling af en tillægsbøde på en måneds nettoløn på samme måde, som hvis der havde foreligget en enkelt kørsel med en promille over 2,00/over 1,00 mg alkohol pr. liter luft, jf. pkt. 4.

6.1.2. En spirituskørsel medfører bøde og en anden spirituskørsel medfører frihedsstraf

Det fremgår af bemærkningerne til § 117 (lov nr. 363 af 24. maj 2005), at i de tilfælde, hvor der er tale om flere forhold af spirituskørsel til samtidig pådømmelse, og et eller flere af forholdene isoleret medfører en frihedsstraf, mens en anden vil medføre en bøde, skal der idømmes en skærpet frihedsstraf, jf. § 117, stk. 2, nr. 3.

Efter praksis før lovændringen i 2005 ville der i en situation, hvor der foreligger to spirituskørsler til samtidig pådømmelse, og den ene af kørslerne medfører bødestraf, mens den anden medfører fængselsstraf, blive idømt en fængselsstraf svarende til den næste strafposition.

Da det ikke i bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 nærmere er angivet, hvilke strafpositioner der skal anvendes i disse tilfælde, må det antages, at den hidtidige praksis fortsat skal følges.

Eksempel:

Der foreligger en spirituskørsel med alkoholkoncentration på f.eks. 1,50 promille eller f.eks. 0,30 mg alkohol pr. liter luft og en spirituskørsel med en alkoholkoncentration på 2,10 promille eller 1,20 mg alkohol pr. liter luft. Straffen for spirituskørslen med en promille på 2,10 eller 1,20 mg alkohol pr. liter luft vil isoleret være fængsel i 20 dage, men da der samtidig foreligger en spirituskørsel, som isoleret vil blive straffet med en bøde, forhøjes straffen til næste strafposition på fængsel i 30 dage.

6.1.3. Flere spirituskørsler, der hver for sig medfører frihedsstraf

Foreligger der flere spirituskørsler, der hver for sig medfører frihedsstraf, til samtidig pådømmelse, følger det af bemærkningerne til § 117 (lov nr. 363 af 24. maj 2005), at straffene i nogle tilfælde vil skulle lægges sammen, men at det må afgøres efter en konkret vurdering.

Efter praksis før lovændringen var det udgangspunktet, at der skete sammenlægning af straffene i tilfælde, hvor der forelå to eller flere første- eller andengangskørsler til samlet pådømmelse.

Da der ikke foreligger nærmere angivelser i bemærkningerne til loven, må det antages, at denne praksis fortsat vil finde anvendelse.

6.2. Frakendelsestiden

Efter pkt. 6.3. i bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 skal fastsættelsen af frakendelsestiden i de situationer, hvor der foreligger flere spirituskørsler til samtidig pådømmelse, foretages efter en konkret vurdering.

Da der ikke i bemærkningerne findes præcise angivelser af sanktionerne i disse situationer, må det antages, at den hidtidige praksis om kumulation ved ubetinget frakendelse kan anvendes som udgangspunkt for anklagemyndighedens påstand i disse tilfælde. Der kan i den forbindelse henvises til U 2007.1377 V, der vedrørte to spirituskørsler i maj 2006 med en mindsteværdi på henholdsvis 2,16 og 1,98 promille alkohol. I byretten skete der absolut kumulation af frakendelsestiden, således at frakendelsestiden blev fastsat til 6 år. Landsretten udtalte:

”Efter lovændringen er frakendelsestiden for hver af kørslerne 3 år. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget [lov nr. 363 af 24. maj 2005], at Justitsministeriet ikke medtog det forslag, der i betænkning 1448/2004 angik absolut kumulation af bl.a. frakendelsestid, og at fastsættelsen af frakendelsestiden ved samtidig pådømmelse af flere tilfælde af spirituskørsel derfor skal foretages efter en konkret vurdering.

Uanset at frakendelsestiden for hver af kørslerne er skærpet, finder landsretten, at udgangspunktet også efter lovændringen skal være absolut kumulation i en situation som den foreliggende. Da der efter en konkret vurdering ikke er grundlag for at fravige det nævnte udgangspunkt, stadfæstes byrettens bestemmelse om førerretsfrakendelse.”

Der kan endvidere henvises til TfK 2007.403 Ø, hvor tiltalte i marts og april 2006 havde ført bil med en promille på henholdsvis mindst 2,28 promille og 1,35 promille. Tiltalte havde herudover ført bil med en hastighed på mindst 92 km/t, hvor højst tilladte hastighed var 50 km/t. Tiltalte blev af byretten straffet med 30 dages betinget fængsel bl.a. med vilkår om udførelse af samfundstjeneste i 30 timer og en bøde på 8.500 kr. Tiltalte blev endvidere frakendt førerretten i 6 år og 6 måneder, hvilket blev stadfæstet af landsretten, som alene tog stilling til frakendelsesperiodens længde.

Modsat imidlertid Østre Landsrets dom af 9. maj 2008, hvor landsretten, i en sag omhandlende to spirituskørsler med en promille på henholdsvis 1,25 og 1,37 begået i november 2005 og juni 2006 fandt, at den samlede frakendelsestid for begge kørsler passende kunne fastsættes til 5 år. En nærmere begrundelse for fastsættelsen af frakendelsestiden fremgår ikke af dommen.

Der henvises endvidere til U 2007.1415 V, hvor byretten for tre spirituskørsler, alle med en promille på over 1,20, fastsatte frakendelsestiden til 9 år, mens landsretten nedsatte frakendelsestiden til 6 år. Landsretten udtalte i den forbindelse:

”Tiltalte har over en periode på knap ½ år 3 gange kørt spirituskørsel med promiller på henholdsvis 1,75, 1,22 og 1,34. Det fremgår af færdselslovens § 128, stk. 2, at frakendelsestiden for spirituskørsel nu altid er mindst 3 år. Da der under den tidligere praksis ved flere spirituskørsler til samtidig påkendelse blev givet en vis rabat på frakendelsestiden, og da det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at denne praksis ikke skulle ændres, nedsættes frakendelsestiden til 6 år fra landsrettens dom.”

For så vidt angår de tilfælde, hvor der foreligger to spirituskørsler, som hver for sig ville have medført betinget frakendelse, var praksis før lovændringen i 2005, at der blev fastsat en ubetinget frakendelse på 1 år. Efter ordlyden af færdselslovens § 128, stk. 2, skal en ubetinget frakendelse som følge af spi-

rituskørsel imidlertid som minimum fastsættes til 3 år. Dette indebærer, at anklagemyndigheden i disse tilfælde skal påstå frakendelsestiden fastsat til 3 år.

Der henvises herved til Vestre Landsrets ankedom af 13. juli 2006, hvor der var tale om to af hinanden uafhængige førstegangsspirituskørsler til samtidig pådømmelse. Da promillen i begge tilfælde ikke oversteg 1,20, ville hver kørsel i sig selv have medført en betinget frakendelse. Under henvisning til § 126, stk. 1, nr. 5, (nu § 126, stk. 1, nr. 7), jf. § 125, stk. 1, nr. 7 (nu § 125, stk. 1, nr. 8), jf. § 128, stk. 2, fastsatte landsretten frakendelsestiden til 3 år. Se endvidere U 2007.2021 Ø.

7. Gentagelsesvirkning

Sanktionerne for spirituskørsel i gentagelsestilfælde finder anvendelse i alle tilfælde, hvor føreren tidligere er dømt for spirituskørsel, således at promillens størrelse ved tidligere kørsler er uden betydning for straffens størrelse i gentagelsestilfælde.

Endvidere har overtrædelser af færdselslovens § 53 om spirituskørsel og færdselslovens § 54, stk. 1 og 2, om kørsel under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer, sygdom mv. fuldstændig indbyrdes gentagelsesvirkning, jf. pkt. 5.3. i de almindelige bemærkninger til lov nr. 524 af 6. juni 2007.

Eksempel:

Hvis en person ved en tredjegangskørsel har en promille 2,20, forudsættes straffen fastsat til 40 dages ubetinget fængsel uanset promillen og straffen ved de tidligere kørsler. I tilfælde af, at den samme person på ny kører spirituskørsel og i forbindelse med denne kørsel, der er en fjerdegangskørsel, har en promille på 0,75, fastsættes straffen for spirituskørslen til 30 dages ubetinget fængsel, der forhøjes til fængsel i 40 dage, hvis kørslen har fundet sted i frakendelsestiden. Er promillen i fjerdegangstilfældet over 2,0, bliver straffen fængsel i 50 dage, og fængsel i 60 dage, hvis kørslen har fundet sted i frakendelsestiden.

7.1. Gentagelsesvirkningens tidsmæssige udstrækning

Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 blev der fastsat nye regler for gentagelsesvirkningens tidsmæssige udstrækning. Reglerne indebærer, at gentagelsesvirkningen af straf og frakendelse i en afgørelse om spirituskørsel ophører samtidigt.

For spirituskørsel med ubetinget frakendelse indebærer reglerne, at gentagelsesvirkningen for både straf og frakendelse ophører, når der er forløbet 5 år fra udløbet af frakendelsestiden. Med hensyn til spirituskørsel med betinget frakendelse og spirituskørsel, hvor der fastsættes kørselsforbud, ophører gentagelsesvirkningen for straf og frakendelse 3 år efter, at afgørelsen er blevet endelig.

Det følger således af færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 4, at straffen for spirituskørsel kan stige til fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvis føreren tidligere er frakendt førerretten betinget som følge af spirituskørsel, og det nye forhold er begået inden 3 år efter, at den tidligere afgørelse blev endelig. Med hensyn til frakendelse følger det af færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 8, at føreren frakendes førerretten ubetinget, hvis den pågældende tidligere er frakendt førerretten betinget, og har begået et nyt forhold i prøvetiden.

For så vidt angår sager, hvor der er fastsat kørselsforbud, fremgår det af færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 5, at gentagelsesvirkningen ophører 3 år efter endelig dom. I sager om kørselsforbud fremgår det af § 126, stk. 1, nr. 9, at førerretten frakendes ubetinget, hvis den pågældende tidligere er pålagt kørselsforbud, og har begået et nyt forhold inden 3 år efter, at kørselsforbuddet blev pålagt.

Straffen for spirituskørsel kan endvidere efter færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 6, stige til fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvis føreren tidligere er frakendt førerretten ubetinget som følge af spirituskørsel, og det nye forhold er begået inden 5 år efter udløbet af frakendelsestiden. Det følger endvidere af § 126, stk. 1, nr. 10, at førerretten frakendes ubetinget, hvis den pågældende tidligere er frakendt førerretten ubetinget, og har begået et nyt forhold inden 5 år efter udløbet af frakendelsestiden.

Forskellen mellem de tidligere regler og de regler, der blev indført ved lov nr. 363 af 24. maj 2005, er, at gentagelsesvirkningen for så vidt angår straffen af en dom for spirituskørsel med ubetinget frakendelse efter de tidligere regler ophørte 5 år efter endelig dom, mens gentagelsesvirkningen efter de nye regler som nævnt er 5 år efter udløbet af frakendelsestiden.

De regler om gentagelsesvirkningens tidsmæssige udstrækning, der blev indført ved lov nr. 363 af 24. maj 2005, gælder også for afgørelser, der er truffet før 1. september 2005, selv om gentagelsesvirkningen for den tidligere afgørelse var ophørt før den 1. september 2005. Der henvises i den forbindelse til U 2007.1131 Ø. I den sag havde T i januar 2000 for bl.a. spirituskørsel vedtaget en bøde og 2 års frakendelse af førerretten. I oktober 2005 havde han kørt spirituskørsel med en promille på 2,25. Østre Landsret fandt, at straffen for det nye forhold efter lov nr. 363 af 24. maj 2005, der trådte i kraft den 1. september 2005, skulle bedømmes som et 2. gangstilfælde, uanset at gentagelsesvirkningen for bødevedtagelsen i januar 2000 efter den tidligere praksis udløb i januar 2005 og således før vedtagelsen af lov nr. 363 af 24. maj 2005.

Østre Landsret anførte følgende i præmisserne:

”Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven skete der blandt andet en ændring for så vidt angår gentagelsesvirkningens tidsmæssige udstrækning, idet gentagelsesvirkningen for straf efter den tidligere praksis udløb efter 5 år efter endelig dom, mens gentagelsesvirkningen efter lovændringen udløber 5 år efter udløbet af frakendelsestiden.

Spirituskørslen..., der navnlig bærer strafudmålingen, er begået den 1. oktober 2005 og således efter ikrafttrædelsen af lov nr. 363 af 24. maj 2005, der trådte i kraft den 1. september 2005.

Forholdet skal således bedømmes efter denne lov, både for så vidt angår straffehjemlen og den konkret udmålte straf.

Straffen for dette forhold skal således fastsættes efter færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 1 og nr. 5 [efter 1. juli 2007 § 117, stk. 2, nr. 6], og forholdet skal bedømmes som et andengangstilfælde af spirituskørsel med en promille over 2,00. Straffen herfor er fængsel i 30 dage.

Det forhold, at gentagelsesvirkningen for bødevedtagelsen den 17. januar 2000 efter den tidligere praksis udløb den 17. januar 2005, og således før vedtagelsen og ikrafttrædelsen af lov nr. 363 af 24. maj 2005, indebærer ikke, at forholdet ikke fuldt ud skal bedømmes efter den nye lov. Der henvises i den forbindelse til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 29. marts 2006 i sagen Achour mod Frankrig...”

Det tilføjes, at den nævnte dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol af 29. marts 2006 (sag nr. 67335/01) er truffet af storkammeret, som ændrede en tidligere afgørelse truffet af første-kammeret.

Østre Landsrets dom i U 2007.1131 Ø og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom indebærer således, at både afgørelser fra før og efter 1. september 2005 tillægges gentagelsesvirkning efter de nye regler, uanset om gentagelsesvirkningen af en afgørelse fra før 1. september 2005 var udløbet den 1. september 2005 ved ikrafttræden af lov nr. 363 af 24. maj 2005. Se endvidere U 2008.586 V.

8. Spirituskørsel i brugsstjålet køretøj

I bemærkningerne til færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 7 (før 1. juli 2007 § 117, stk. 2, nr. 6, og § 117, stk. 4), der blev indsat ved lov nr. 468 af 10. juni 1997, er anført følgende:

”Den generelle risiko, der kan være forbundet med, at spiritus- eller promillekørsel foregår i et brugsstjålet køretøj, bør modvirkes ved et strafferetligt værn i form af forhøjet straf, og forslaget lægger derfor op til, at der i disse tilfælde skal ske en skærpelse af straffen (men ikke af frakendelsestiden) for spiritus- og promillekørsel til næste strafposition. I tilfælde, hvor normalstraffen er bøde (svarende til en nettomånedsløn), skal den således stige til en skærpet bøde eller til frihedsstraf. Er normalstraffen frihedsstraf, skal denne være længere.”

Ifølge bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 forudsættes det, at straffastsættelsen ved kørsel i brugsstjålet køretøj tilpasses ændringen af strafudmålingspraksis for spirituskørsel. Der gælder herefter ifølge bemærkningerne til § 117 følgende strafpositioner:

Spirituskørsel i brugsstjålet køretøj	Alkoholkoncentration på 0,51 - 2,00 promille eller 0,26 - 1,00 mg alkohol pr. liter luft	Alkoholkoncentration på over 2,00 promille eller over 1,00 mg alkohol pr. liter luft
1. gang	10 dg. fængsel	30 dg. fængsel
2. gang	20 dg. fængsel	40 dg. fængsel
3. gang	30 dg. fængsel	50 dg. fængsel
4. gang	40 dg. fængsel	60 dg. fængsel
5. gang	50 dg. fængsel	70 dg. fængsel
6. gang	60 dg. fængsel	80 dg. fængsel

Straffen forhøjes med 10 dage ved kørsel i frakendelsestiden, jf. pkt. 4 og 10.

Af bemærkningerne til lovforslaget til 2005-ændringen fremgår det, at der foruden fastsættelse af en skærpet straf efter færdselsloven for spirituskørsel i disse tilfælde tillige skal fastsættes en straf efter straffelovens § 293 a for brugstyveriet. Der henvises i den forbindelse til Rigsadvokatmeddelelse nr. 9/2005 om strafpåstanden i sager om overtrædelse af straffeloven.

Ifølge straffelovens § 88 udmåles som udgangspunkt en fællesstraf.

I tilfælde, hvor straffen for brugstyveriet isoleret betragtet ville være en bøde, skal der ikke nedlægges påstand om idømmelse af tillægsbøde udover den skærpede frihedsstraf for spirituskørslen. Der henvises herved til U 1998.1597 V.

Anvendelse af strafpositionerne for anden- og tredje gangstilfælde mv. i skemaet ovenfor forudsætter ikke, at de tidligere spirituskørsler ligeledes fandt sted i et brugstjålet køretøj. Der henvises herved til bemærkningerne til lov nr. 468 af 10. juni 1997 samt U 1998.1597 V.

9. Spirituskørsel under skærpende omstændigheder

Spirituskørsel under skærpende omstændigheder foreligger, når der samtidig med spirituskørslen er begået kørselsfejl, der i sig selv ville medføre en betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten. Der foreligger spirituskørsel under skærpende omstændigheder, hvis føreren samtidig med spirituskørslen har overtrådt de bestemmelser i færdselsloven, som er nævnt i § 117, stk. 2, nr. 8.

I betænkning nr. 1448/2004 om sanktioner for spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden blev der ikke foreslået specielle strafpositioner for tilfælde, hvor der foreligger spirituskørsel under skærpende omstændigheder, idet udvalget foreslog, at der skulle ske absolut kumulation af straffen for spirituskørsel og den eller de yderligere overtrædelser af færdselsloven, der indebærer, at der foreligger skærpende omstændigheder. Det blev endvidere foreslået, at der skulle ske absolut kumulation af frakendelsestiden.

Betænkningens forslag om absolut kumulation af frihedsstraf og frakendelsestid blev ikke medtaget i lov nr. 363 af 24. maj 2005.

I bemærkningerne til § 117 er det anført, at det forudsættes, at den gældende udmålingspraksis for spirituskørsel ændres, således at der ikke er særlige strafpositioner for spirituskørsel under skærpende omstændigheder. Det er imidlertid ikke i bemærkningerne anført, hvilke strafpositioner der herefter skal anvendes.

På denne baggrund må bemærkningerne til § 117 forstås således, at den hidtidige praksis for så vidt angår spirituskørsel under skærpende omstændigheder skal ændres, fordi sanktionerne for spirituskørsel ved lovændringen er skærpet. Efter min opfattelse bør strafudmålingen og frakendelsestiden for spirituskørsel under skærpende omstændigheder imidlertid fortsat tage udgangspunkt i de principper, der blev anvendt før lovændringen, jf. nærmere nedenfor.

9.1. Straffen

9.1.1. Spirituskørslen og den eller de øvrige kørselsfejl medfører bødestraf

Det følger af færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 8, at straffen for spirituskørsel kan stige til fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvis føreren findes skyldig i forhold, der er omfattet af færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 1 og 3 - 5, eller § 126, stk. 1, nr. 3. Bestemmelsen er en videreførelse af den tidligere bestemmelse i § 117, stk. 2, nr. 3 (før lovændringen i 2005). Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005, at bestemmelsen forudsættes anvendt, hvis absolut kumulation af bødestraffene ville føre til en bøde på mere end 2 måneders nettoløn.

Dette indebærer, at der i medfør af færdselslovens § 118 a, stk. 3, skal ske absolut kumulation af straffen i de tilfælde, hvor der foreligger spirituskørsel under skærpende omstændigheder, og straffen for spirituskørslen og den eller de øvrige kørselsfejl hver for sig er bødestraf. Dette gælder dog ikke, hvis straffen overstiger 2 gange en månedsløn, og der i medfør af § 117, stk. 2, nr. 8, skal fastsættes en frihedsstraf.

Hvis der som følge af, at bøden ved absolut kumulation overstiger 2 måneders nettoløn, skal fastsættes en frihedsstraf, forudsættes frihedsstraffen udmålt som en betinget straf med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling. Der skal samtidig idømmes en tillægsbøde på en måneds nettoløn.

9.1.2. Spirituskørsel under skærpende omstændigheder i tilfælde, hvor spirituskørslen i sig selv medfører frihedsstraf

Det fremgår ikke af bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005, hvilke strafpositioner der skal anvendes, hvis der foreligger spirituskørsel under skærpende omstændigheder, og spirituskørslen i sig selv medfører frihedsstraf.

Efter den praksis, som var gældende før lovændringen i 2005, var udgangspunktet for så vidt angår førstegangstilfælde af spirituskørsel, at de skærpende omstændigheder bevirkede en forhøjelse af straffen til nærmeste strafposition, f.eks. en forhøjelse til fængsel i 30 dage, hvis straffen for spirituskørslen isoleret ville være fængsel i 20 dage.

Det er rigsadvokataturens opfattelse, at principperne for strafudmålingen før lovændringen bør videreføres, således at straffen for spirituskørsel i førstegangstilfælde med en alkoholkoncentration over 2,00 promille eller over 1,00 mg alkohol pr. liter luft under skærpende omstændigheder forhøjes med 10 dage fra fængsel i 20 dage til fængsel i 30 dage.

Straffen kan gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling, men der kan være tale om kørselsfejl af en sådan karakter, at en betinget dom er udelukket, jf. pkt. 12.

For så vidt angår andengangstilfælde af spirituskørsel under skærpende omstændigheder var det ligeledes udgangspunktet før lovændringen, at straffen blev fastsat til nærmeste højere strafposition. Efter rigsadvokataturens opfattelse bør denne praksis ligeledes videreføres, således at f.eks. et andengangstilfælde af spirituskørsel med en alkoholkoncentration i intervallet 0,51 - 2,00 promille eller 0,26 - 1,00 mg alkohol pr. liter luft under skærpende omstændigheder forhøjes fra fængsel i 10 dage til fængsel i 20 dage.

For så vidt angår tredje og senere tilfælde af spirituskørsel under skærpende omstændigheder er det endvidere min opfattelse, at straffen bør fastsættes til nærmeste højere strafposition.

9.2. Frakendelse

Det fremgår ikke af bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005, hvilke frakendelsespositioner der skal anvendes, hvis spirituskørslen er sket under skærpende omstændigheder.

Efter tidligere praksis blev frakendelsestiden forlænget med 1 år i de tilfælde, hvor spirituskørslen var sket i intervallet 1,21 - 1,50 promille og frakendelsen dermed lå i niveauet indtil 1 år, mens der i intervallet over 1,50 promille, hvor frakendelsen for spirituskørsel var 2 eller 2 1/2 år, skete forlængelse af denne frakendelsestid med et halvt år.

Da den korteste frakendelsestid ved spirituskørsel efter § 128, stk. 2, nu er 3 år, hvilket er en betydelig skærpelse af frakendelsestiden i forhold til de hidtidige regler, må det formentlig antages, at frakendelsestiden, når spirituskørslen isoleret vil medføre en ubetinget frakendelse, i alle tilfælde uanset promillens størrelse nu kun forlænges med et halvt år, når spirituskørslen finder sted under skærpende omstændigheder.

For så vidt angår de tilfælde, hvor der skal udmåles en betinget frakendelse for spirituskørsel, var praksis før lovændringen, at frakendelsen blev forhøjet til 1 års ubetinget frakendelse, hvis der forelå skærpende omstændigheder. Det må formentlig antages, at denne praksis fortsat skal følges, således at der i tilfælde, hvor alkoholkoncentrationen er på 0,51 - 1,20 promille eller 0,26 - 0,60 mg alkohol pr. liter luft, og der foreligger skærpende omstændigheder, fastsættes en ubetinget frakendelse på 1 år. Det bemærkes i den forbindelse, at frakendelsen i sådanne tilfælde sker i medfør af § 126, stk. 1, nr. 7,

hvorefter førerretten skal frakendes ubetinget, hvis føreren har gjort sig skyldig i flere forhold, der hver for sig er omfattet af § 125, stk. 1, nr. 1 - 9, herunder spirituskørsel med en alkoholkoncentration på 0,51 - 1,20 promille eller 0,26 - 0,60 mg alkohol pr. liter luft og kørsel under tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden. Da der således ikke er tale om en ubetinget frakendelse, der alene skyldes spirituskørsel, må det antages, at ordlyden af § 128, stk. 2, ikke er til hinder for, at der fastsættes en ubetinget frakendelse på under 3 år.

Der henvises herved også til Vestre Landsrets ankedom af 29. maj 2006, som anført under afsnit 5.

10. Spirituskørsel i frakendelsestiden

Straffen for spirituskørsel i frakendelsestiden fastsættes som en fællesstraf efter straffelovens § 88.

Om straffen i disse tilfælde anføres det i pkt. 4.3. i bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005:

”I praksis betragtes den omstændighed, at den nye ... spirituskørsel har fundet sted i frakendelsestiden, som en skærpende omstændighed ved ... spirituskørslen, hvilket f.eks. indebærer, at straffen for andengangs ... spirituskørsel som udgangspunkt forhøjes med fængsel i 10 dage.

Justitsministeriet finder, at det forhold, at spirituskørslen finder sted i frakendelsestiden, fortsat bør betragtes som en skærpende omstændighed. Justitsministeriet finder således, at der ved udmålingen af fællesstraffen i tilfælde af andengangsspirituskørsel i kombination med kørsel i frakendelsestiden som udgangspunkt skal lægges 10 dage til den fængselsstraf, som spirituskørslen isoleret betragtet ville have medført.”

I bilag 3 til lovforslaget, der indeholder en oversigt over straffen for spirituskørsel - gældende ret sammenholdt med lovforslaget - er det vedrørende straffen for spirituskørsel i andengangstilfælde og senere tilfælde anført, at straffen for en eventuel kørsel i frakendelsestiden vil skulle indregnes.

På denne baggrund er det min opfattelse, at der for så vidt angår spirituskørsel i andengangstilfælde, der finder sted i frakendelsestiden, som hidtil skal lægges 10 dage til den fængselsstraf, som spirituskørslen ville have medført. Under henvisning til bemærkningerne og det anførte i bilag 3 til lovforslaget er det endvidere min opfattelse, at der også i tredje gangstilfælde og senere skal ske en forhøjelse af straffen for spirituskørslen med 10 dage, hvis kørslen har fundet sted i frakendelsestiden. Der henvises også til oversigten i skemaet i pkt. 4.1. og 4.2. ovenfor, samt til praksis refereret under afsnit 4.1.

11. Konfiskation efter færdselslovens § 133 a

Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 og lov nr. 524 af 6. juni 2007 er der gennemført ændringer af færdselslovens § 133 a om konfiskation af motordrevne køretøjer.

Ændringerne indebærer bl.a., at der efter færdselslovens § 133 a, stk. 2, gælder en regel om obligatorisk konfiskation, hvis ejeren af køretøjet har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en promille over

1,20 eller en alkoholkoncentration i udåndingsluften over 0,60 mg alkohol pr. liter luft, der medfører ubetinget frakendelse af førerretten, eller overtrædelse under skærpende omstændigheder af § 54, stk. 2, der medfører ubetinget frakendelse af førerretten, og den pågældende to gange tidligere inden for de seneste tre år, før det nye forhold er begået, har gjort sig skyldig i de nævnte overtrædelser, der har medført ubetinget frakendelse. Konfiskation skal ske, selv om køretøjet ikke er anvendt ved den aktuelle overtrædelse, jf. § 133 a, stk. 3, hvilket medfører, at der kan ske konfiskation af et af føreren ejet køretøj, selvom spirituskørslen er sket i et lånt eller lejet køretøj. Bestemmelsen i stk. 2 kan fraviges, når særlige grunde undtagelsesvis taler derfor, jf. stk. 4.

Anklagemyndigheden skal således i alle situationer, der er omfattet af § 133 a, stk. 2, nedlægge påstand om konfiskation af det køretøj, der er anvendt ved kørslen, eller eventuelt et andet køretøj, som ejes af føreren.

Dernæst indebærer ændringen, at der ved grove eller gentagne spirituskørsler kan ske konfiskation af det ved overtrædelsen anvendte motordrevne køretøj, hvis det må anses for påkrævet for at forebygge yderligere overtrædelser af færdselsloven. Der kan også ske konfiskation under tilsvarende betingelser af et køretøj, der ejes af den person, som har foretaget overtrædelsen, selv om køretøjet ikke er anvendt ved overtrædelsen, jf. § 133 a, stk. 1. I forhold til den tidligere formulering er der således ikke krav om, at overtrædelserne skal være særlig grove.

Der henvises i øvrigt til pkt. 9.1. i de almindelige bemærkninger til lov nr. 363 af 24. maj 2005 og pkt. 5.2.4. og 5.3. i de almindelige bemærkninger til lov nr. 524 af 6. juni 2007 samt denne meddelelse om § 133 a (færdselslovens kapitel 18 a), der indeholder en gennemgang af bestemmelsen samt retningslinjer for indberetning af domme om konfiskation.

12. Betingede domme med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling for spirituskørsel

Ved lov nr. 230 af 4. april 2000 om ændring af straffeloven (Udvidet brug af samfundstjeneste og betingede domme med vilkår om alkoholistbehandling for spirituskørsel), blev der åbnet mulighed for i sager om spirituskørsel at idømme betinget frihedsstraf med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling.

I bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 forudsættes visse ændringer for så vidt angår anvendelsen af samfundstjeneste i sager om spirituskørsel.

I det følgende redegøres nærmere for retningslinjerne for anvendelse af betinget dom med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling ved spirituskørsel.

12.1. Anvendelsesområdet

Af bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 fremgår det, at der ved spirituskørsel med en promille over 2,00 (over 1,00 mg alkohol pr. liter luft) i førstegangstilfælde fastsættes en straf af fængsel i 20 dage. Fængselsstraffen gøres som udgangspunkt betinget med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling, og der fastsættes samtidig en tillægsbøde, jf. nedenfor om tillægsbøden.

For så vidt angår andengangstilfælde af spirituskørsel fastsættes en straf på fængsel i 10 dage, hvis promillen er mellem 0,51 - 2,00 (0,26 - 1,00 mg alkohol pr. liter luft), og fængsel i 30 dage, hvis promillen er over 2,00 (over 1,00 mg alkohol pr. liter luft). I disse tilfælde gøres straffen - afhængig af straffen i førstegangstilfælde - også betinget med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling, ligesom der fastsættes en tillægsbøde. I andengangstilfælde gøres straffen således ikke betinget, hvis den pågældende i førstegangstilfældet blev straffet med en betinget dom, idet udgangspunktet efter lovændringen er, at der normalt kun fastsættes en betinget dom for spirituskørsel inden for dommens gentagelsesvirkningsperiode.

Det følger af bemærkningerne til § 117, at der ikke skal fastsættes en betinget dom, hvis den pågældende ikke vil medvirke til en personundersøgelse, eller den pågældende ikke vil give samtykke til en betinget dom.

12.1.1. Spirituskørsel med alvorlig personskade eller i brugsstjålet køretøj

Ifølge bemærkningerne til lov nr. 230 af 4. april 2000 er anvendelse af betinget dom som udgangspunkt udelukket i tilfælde, hvor der i tilknytning til spirituskørslen er forvoldt alvorlig personskade (dvs. overtrædelse af straffelovens § 241 eller § 249).

Betinget dom bør som udgangspunkt heller ikke anvendes, såfremt spirituskørslen er foregået i et brugsstjålet køretøj.

Der er ikke ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 ændret ved disse retningslinjer, der således forudsættes videreført.

12.1.2. Spirituskørsel i prøvetiden for en betinget dom for spirituskørsel

Det fremgår både af bemærkningerne til lov nr. 230 af 4. april 2000 og bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005, at betinget dom ikke bør anvendes i tilfælde, hvor spirituskørslen er begået i prøvetiden for en tidligere betinget dom for spirituskørsel, medmindre der foreligger helt særlige omstændigheder. Det er således i pkt. 4.2.4. og 4.3. i bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 forudsat, at der kun fastsættes én betinget dom i en doms gentagelsesvirkningsperiode.

12.1.3. Spirituskørsel efter udløbet af prøvetiden for tidligere betinget dom for spirituskørsel

Som nævnt oven for under pkt. 13.1.2. er det efter ændringen af færdselsloven ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 udgangspunktet, at der højst skal kunne idømmes én betinget frihedsstraf, herunder med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling, inden for en doms gentagelsesvirkningsperiode. Det betyder, at der ikke længere bør idømmes en ny betinget dom for spirituskørsel, hvis den pågældende tidligere for spirituskørsel er idømt en betinget dom, og denne dom fortsat har gentagelsesvirkning.

Derimod er det ikke udelukket at idømme en ny betinget dom for spirituskørsel, selvom den pågældende tidligere er dømt for spirituskørsel, hvis den tidligere betingede dom for spirituskørsel ikke længere har gentagelsesvirkning.

Dette indebærer en ændring af tidligere praksis, hvorefter der ikke var noget til hinder for at anvende betinget dom med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling i tilfælde, hvor den pågældende tidligere havde modtaget en betinget dom, blot den nye kørsel ikke var sket i de 2 års prøvetid i henhold til den betingede dom.

12.1.4. Spirituskørsel efter en betinget dom for kørsel i frakendelsestiden

Det fremgår af pkt. 4.2.4. og 4.3. i bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005, at en betinget dom for kørsel i frakendelsestiden ikke er til hinder for, at der efterfølgende idømmes en betinget dom for spirituskørsel.

12.1.5. Spirituskørsel begået i prøvetiden ved dom til samfundstjeneste for anden kriminalitet

Som nævnt ovenfor bør betinget dom for spirituskørsel ikke anvendes i de tilfælde, hvor en tidligere dom for spirituskørsel fortsat har gentagelsesvirkning, herunder hvis den nye kørsel er sket i prøvetiden til den tidligere dom.

Hvis en person i prøvetiden for en tidligere idømt betinget straf for uligeartet kriminalitet kører spirituskørsel, vil der som hovedregel blive fastsat en fælles straf for den tidligere dom og den nu foreliggende spirituskørsel. Der er dog i straffelovens § 61, stk. 2, hjemmel til at idømme betinget dom med vilkår om samfundstjeneste alene for det nye forhold.

12.2. Betinget dom med vilkår om samfundstjeneste

Sanktionerne i sager om spirituskørsel, der afgøres med betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, er nærmere beskrevet i bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005, som det fremgår nedenfor.

12.2.1. Antal samfundstjenestetimer

Ændringerne af sanktionerne for spirituskørsel indebærer, at der som udgangspunkt højst skal kunne idømmes én betinget frihedsstraf inden for en doms gentagelsesvirkningsperiode. På denne baggrund er det i pkt. 4.2. og 4.3. i bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 anført, at antallet af samfundstjenestetimer fastsættes til 30 ved betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, uanset promillens størrelse.

12.2.2. Tillægsbøde

For at undgå en skævvridning i forhold til det bødebelagte område af spirituskørsel skal de betingede domme med vilkår om samfundstjeneste kombineres med en tillægsbøde, der fastsættes med hjemmel i straffelovens § 58, stk. 2.

Tillægsbøden fastsættes efter § 117 b, stk. 2, 2. pkt., under hensyntagen til den pågældendes indtægtsforhold på gerningstidspunktet. Bøden fastsættes som hidtil som en måneds nettoløn, og bøden er ikke afhængig af promillens størrelse.

Vestre Landsret har i U 2001.1571 V, hvor der blev idømt betinget dom med vilkår om alkoholistbehandling, udtalt, at færdselslovens § 118 a, stk. 3 og 4, ikke kan føre til, at den i medfør af § 58, stk. 2, fastsatte tillægsbøde forhøjes til det dobbelte, selv om der i den foreliggende sag forelå to spirituskørsler til samtidig påkendelse. Tillægsbøden blev herefter fastsat til det beløb, der svarede til bøden for én overtrædelse, således at det forhold, at der forelå to spirituskørsler til samtidig påkendelse alene medførte en skærpelse af den betingede frihedsstraf. I sagen forelå samtidig en overtrædelse af færdselslovens § 56, stk. 1. Med hensyn til bøden for dette forhold skete der i medfør af § 118 a fuld kumulation med tillægsbøden for spirituskørslerne.

Hvis retten i tilfælde af ny kriminalitet i prøvetiden eller brud på vilkårene for den betingede dom fastsætter en ubetinget straf, skal tillægsbøden som udgangspunkt opretholdes, uanset om den er betalt eller ej, jf. bemærkningerne til lov nr. 230 af 4. april 2000, pkt. 3.2.10.

12.2.3. Prøvetid

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget til lov nr. 230 af 4. april 2000, pkt. 3.2.6.2. forudsættes det, at prøvetiden ved dom til samfundstjeneste for spirituskørsel fastsættes til 2 år, medmindre ganske særlige omstændigheder gør sig gældende.

I den forbindelse henvises til straffelovens § 63, stk. 3, 2. pkt., om ophør af prøvetiden for en dom til samfundstjeneste, hvorefter prøvetiden - uanset at længstetiden for arbejdspligtens opfyldelse er udlø-

bet - som udgangspunkt ikke ophører før det tidspunkt, som retten i medfør af § 63, stk. 3, 1. pkt., har fastsat i dommen.

Anklagemyndigheden skal i forbindelse med, at der fastsættes en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste påstå prøvetiden og afviklingsperioden fastsat fra endelig dom.

12.3. Betinget dom med vilkår om alkoholistbehandling

Betinget dom med vilkår om alkoholistbehandling anvendes over for personer, der har et dokumenteret behandlingskrævende alkoholmisbrug, i de tilfælde, som er nævnt ovenfor under anvendelsesområdet.

Udformningen af dommene i sager om spirituskørsel, der afgøres med betinget dom med vilkår om alkoholistbehandling, er nærmere beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget til lov nr. 230 af 4. april 2000. Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 er der fastsat nye regler for udmålingen af tillægsbøden i forbindelse med en betinget dom med vilkår om alkoholistbehandling.

12.3.1. Vilkåret om alkoholistbehandling

Efter straffelovens § 57, stk. 1, kan retten som vilkår for udsættelse af straffuldbyrdelse fastsætte, at den dømte underkaster sig en struktureret, kontrolleret alkoholistbehandling af mindst et års varighed.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at kravet om, at behandlingen skal være kontrolleret, indebærer, at den også skal være kontrollerbar, og at det er kriminalforsorgen, der skal vurdere, om et behandlingsindhold opfylder dette krav.

12.3.2. Tillægsbøde

For at undgå en skævvridning i forhold til det bødebelagte område af spirituskørsel skal de betingede domme med vilkår om alkoholistbehandling kombineres med en tillægsbøde, der fastsættes med hjemmel i straffelovens § 58, stk. 2.

Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 er de tidligere regler om, at tillægsbøden ved betinget dom med vilkår om alkoholistbehandling fastsættes til halvdelen af den tillægsbøde, der udmåles ved betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, ændret, jf. pkt. 4.3. i bemærkningerne.

Tillægsbøden fastsættes efter § 117 b, stk. 2, 2. pkt., under hensyntagen til den pågældendes indtægtsforhold på gerningstidspunktet. Bøden fastsættes efter lovændringen som en måneds nettoløn, og bøden er ikke afhængig af promillens størrelse.

Vestre Landsret har i U 2001.1571 V udtalt, at færdselslovens § 118 a, stk. 3 og 4, ikke kan føre til, at den i medfør af straffelovens § 58, stk. 2, fastsatte tillægsbøde forhøjes til det dobbelte, selv om der i den foreliggende sag forelå to spirituskørsler til samtidig påkendelse. Tillægsbøden blev herefter fastsat til det beløb, der svarede til bøden for én overtrædelse, således at det forhold, at der forelå to spirituskørsler til samtidig påkendelse alene medførte en skærpelse af den betingede frihedsstraf. I sagen forelå samtidig en overtrædelse af færdselslovens § 56, stk. 1. Med hensyn til bøden for dette forhold skete i medfør af § 118 a fuld kumulation med tillægsbøden for spirituskørslerne.

12.3.3. Prøvetid

I pkt. 3.2.6.1. i bemærkningerne til lovforslaget til lov nr. 230 af 4. april 2000 forudsættes prøvetiden ved betingede domme med vilkår om alkoholistbehandling fastsat til 2 år.

13. Forelæggelse af sager vedrørende spirituspåvirkethed mv. for Retslægerådet

Ved Justitsministeriets cirkulære af 25. februar 1997 om spirituspåvirkethed mv. i straffesager er der i pkt. 4 fastsat retningslinjer om forelæggelse af sager om trafikanter for Retslægerådet. Det fremgår af pkt. 4.10., at der ved forelæggelsen benyttes en særlig blanket. Blanketten, der har nr. P 123, findes i Polsas.

Ved forelæggelsen for Retslægerådet skal alle rubrikker i forelæggelsesblanketten udfyldes fyldestgørende, ligesom det klart skal tilkendegives, hvilke spørgsmål der ønskes besvaret. Ved forelæggelsen skal der redegøres for sagen, herunder for, hvornår alkoholindtagelsen har fundet sted, samt hvilken art og kvantum der er indtaget. Der skal endvidere redegøres for alkoholkoncentrationen i de indtagne drikkevarer.

14. Varetægtsfængsling

Med den forhøjede strafferamme i færdselslovens § 117, stk. 2, er der hjemmel til varetægtsfængsling i sager om spirituskørsel.

Om varetægtsfængsling er det i pkt. 4.3. i bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 bl.a. anført:

”...I relation til sager om spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden vil det navnlig være fængslingsgrunden i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, som kan have betydning.

...

De situationer, hvor der kan blive tale om varetægtsfængsling efter reglen om gentagelsesrisiko i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, vil navnlig være tilfælde, hvor en person adskillige gange tidligere er dømt for spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden og ofte vil have flere kørsler til samtidig påkendelse, og hvor der tegner sig et aktuelt mønster med så hyppige kørsler, at der er en betydelig og nærliggende risiko for, at den pågældende på fri fod på ny vil begå en lovovertrædelse af samme karakter.

Varetægtsfængsling efter reglen om gentagelsesrisiko i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, vil i praksis således alene finde anvendelse i de allergroveste tilfælde, hvor der er tale om helt vanemæssig spirituskørsel og/eller kørsel i frakendelsestiden, og hvor den aktuelle kørsel derfor udløser en længere fængselsstraf.”

Som eksempel herpå kan nævnes U 2008.29 V. Sagen vedrørte sigtelse for fire forhold af spirituskørsel i frakendelsestiden med promiller på henholdsvis 1,36, 1,19, 1,75 og 1,56, begået i perioden 11. juli 2007 til 24. september 2007. Sigtede havde endvidere en verserende sag vedrørende spirituskørsel i maj 2005 og var i perioden fra 1989 til 2003 dømt ni gange for spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden samt i 2005 i Polen for spirituskørsel. I byretten blev sigtede løsladt, idet byretten fandt, at det uanset begrundet mistanke om, at sigtede var skyldig, ville være ude af proportioner at varetægtsfængsle ham. Anklagemyndigheden kærede kendelsen til landsretten. Landsretten henviste bl.a. til bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 og udtalte:

”Landsretten finder, at dette forløb tegner et aktuelt mønster med så hyppige kørsler, at der er en betydelig og nærliggende risiko for, at [sigtede] på fri fod på ny vil gøre sig skyldig i spirituskørsel i frakendelsestiden. Det bemærkes herved, at dette er bestyrket ved [sigtedes] forklaring om hans aktuelle spiritusmisbrug og om hans behov for at køre bil. Det er endvidere bestyrket af, at [sigtede] efter hver af de fire aktuelle kørsler, hvor politiets hver gang har beslaglagt hans biler, har været i stand til at anskaffe sig en ny bil. Heroverfor kan [sigtedes] forklaring om, at han nu ikke har råd til at købe en ny bil, ikke tillægges vægt. På den anførte baggrund hører de spirituskørsler, [sigtede] er sigtet for, til de allergroveste tilfælde af helt vanemæssige spirituskørsler i frakendelsestiden, som de citerede bemærkninger tager sigte på. Betingelserne i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2 er herefter opfyldt.”

Sigtede blev herefter varetægtsfængslet.

15. Spirituskørsel efter § 53, stk. 2

Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 blev færdselslovens § 53, stk. 2, opretholdt, således at der ligeledes foreligger spirituskørsel, hvis den pågældende har indtaget spiritus i et sådant omfang, at den pågældende ikke kan føre køretøjet på betryggende måde.

Bestemmelsen anvendes i de tilfælde, hvor der er mistanke om spirituskørsel, men hvor der ikke foreligger en brugbar blodprøve eller udåndingsprøve, og det således kan være vanskeligt at bevise, at alkoholkoncentrationen har oversteget 0,50 promille eller 0,25 mg alkohol pr. liter luft.

Ifølge bemærkningerne til § 53 forudsættes det, at kørsel i spirituspåvirket tilstand, hvor alkoholkoncentrationen ikke er kendt, sidestilles med kørsel i intervallet 0,51 - 1,20 promille eller 0,26 - 0,60 mg alkohol pr. liter luft.

Den beregning af bøden, som er beskrevet i pkt. 4, kan ikke umiddelbart anvendes, hvis der ikke foreligger oplysninger om alkoholkoncentrationens størrelse. I disse tilfælde beregnes bøden som en må-

neds nettoløn ganget med den laveste alkoholkoncentration i blodet eller udåndingsluften, dvs. 0,51 promille eller 0,26 mg alkohol pr. liter luft.

Eksempler på beregning af bøden ved en årlig bruttoindtægt på 400.000 kr.:

$$\frac{400.000 \text{ kr.} \times 1.000 \text{ kr.} \times 0,51 \text{ promille}}{25.000 \text{ kr.}} = 8.160 \text{ kr. afrundet til } 8.000 \text{ kr.}$$

$$\frac{400.000 \text{ kr.} \times 1.000 \text{ kr.} \times 2 \times 0,26 \text{ mg pr. liter luft}}{25.000 \text{ kr.}} = 8.320 \text{ kr. afrundet til } 8.500 \text{ kr.}$$

16. Indberetning til Rigsadvokaten af sager om spirituskørsel

Justitsministeriet har den 5. oktober 2005 (nr. 81) udsendt et cirkulære om ændring af cirkulære nr. 64 af 29. juli 2005 om indberetning af straffesager mod offentligt ansatte samt indberetning af straffesager vedrørende seksuelt misbrug af børn mv. begået af personer, der er ansat eller beskæftiget med børn.

Ved ændringen af cirkulæret blev indført en ny ordning om underretning til private arbejdsgivere i visse tilfælde, hvor en ansat har kørt spirituskørsel.

Politidirektørerne vil således om noget nyt til Rigsadvokaten skulle indberette visse sager om spirituskørsel mod personer, der som en væsentlig del af deres erhverv uden for den offentlige forvaltning fører motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort.

17. Spirituskørsel med lille knallert efter færdselslovens § 117 c, jf. § 53

Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 er der ligeledes forudsat en skærpelse af udmålingsniveauet for spirituskørsel med lille knallert.

Ifølge pkt. 4.2.6. og 4.3. i bemærkningerne til lovforslaget gælder følgende strafpositioner:

Ført lille knallert

1. gang	2.000
2. gang	4.000
3. gang	10 dg fængsel

Frihedsstraffen skal skærpes hver gang, den pågældende kører spirituskørsel på lille knallert.

Efter pkt. 4.2.6. og 4.3. i bemærkningerne forudsættes det, at straffen kan gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling efter samme retningslinjer som ved spirituskørsel med motordrevet køretøj. Tillæggsbøden forudsættes dog fastsat til 4.000 kr.

For så vidt angår spirituskørsel med lille knallert med frakoblet motor fastsættes straffen som hidtil til 500 kr.

	Straffen for spirituskørsel med en alkoholkoncentration på 0,51-2,00 promille eller 0,26-1,00 mg alkohol pr. liter luft ⁽¹⁾	Spirituskørsel i frakendelsestiden ⁽²⁾	Spirituskørsel under skærpende omstændigheder ⁽³⁾	Spirituskørsel i brugsstjålet køretøj ⁽⁴⁾
1. gang	Bøde	Bøde	Bøde	10 dg. fængsel
2. gang	10 dg. fængsel	20 dg. fængsel	20 dg. fængsel	20 dg. fængsel
3. gang	20 dg. fængsel	30 dg. fængsel	30 dg. fængsel	30 dg. fængsel
4. gang	30 dg. fængsel	40 dg. fængsel	40 dg. fængsel	40 dg. fængsel
5. gang	40 dg. fængsel	50 dg. fængsel	50 dg. fængsel	50 dg. fængsel
6. gang	50 dg. fængsel	60 dg. fængsel	60 dg. fængsel	60 dg. fængsel

1) Frihedsstraffen kan blive betinget med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling, hvis der ikke tidligere er idømt en betinget straf for spirituskørsel, som fortsat har gentagelsesvirkning.

2) Der lægges 10 dage til straffen for spirituskørsel i andengangstilfælde og senere tilfælde, hvilket fremgår af skemaet.

3) Der lægges 10 dage til straffen for spirituskørsel i andengangstilfælde og senere tilfælde. Straf for eventuel kørsel i frakendelsestiden er ikke indregnet. For så vidt angår førstegangstilfælde sker der absolut kumulation af bødestraffene, med mindre straffen overstiger to måneders nettoløn.

4) Der kan ikke idømmes betinget straf i disse tilfælde. Straf for eventuel kørsel i frakendelsestiden er ikke indregnet. Endvidere skal straffen for brugstyveri lægges til, jf. straffelovens § 293 a.

Frakendelse

Spirituskørsel	Promille på 0,51-1,20 eller 0,26-0,60 mg alkohol pr. liter luft	Promille på over 1,20 eller over 0,60 mg alkohol pr. liter luft
1. gang	Betinget*	3 år
2. gang	3 år	5 år
3. gang	5 år	10 år
4. gang eller senere	10 år	10 år

* Frakendelsen erstattes af et kørselsforbud, hvis den pågældende er førstegangserhverver, jf. færdselslovens § 127.

	Straffen for spirituskørsel med en alkohol-koncentration på over 2,00 promille eller over 1,00 mg alkohol pr. liter luft (1)	Spirituskørsel i frakendelsestiden (2)	Spirituskørsel under skærpende omstændigheder (3)	Spirituskørsel i brugsstjålet køretøj (4)
1. gang	20 dg. fængsel	30 dg. fængsel	30 dg. fængsel	30 dg. fængsel
2. gang	30 dg. fængsel	40 dg. fængsel	40 dg. fængsel	40 dg. fængsel
3. gang	40 dg. fængsel	50 dg. fængsel	50 dg. fængsel	50 dg. fængsel
4. gang	50 dg. fængsel	60 dg. fængsel	60 dg. fængsel	60 dg. fængsel
5. gang	60 dg. fængsel	70 dg. fængsel	70 dg. fængsel	70 dg. fængsel
6. gang	70 dg. fængsel	80 dg. fængsel	80 dg. fængsel	80 dg. fængsel

- 1) Frihedsstraffen kan blive betinget med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling, hvis der ikke tidligere er idømt en betinget straf for spirituskørsel, som fortsat har gentagelsesvirkning.
- 2) Der lægges 10 dage til straffen for spirituskørsel, hvilket fremgår af skemaet.
- 3) Der lægges 10 dage til straffen for spirituskørsel. Straf for eventuel kørsel i frakendelsestiden er ikke indregnet.
- 4) Der kan ikke idømmes betinget straf i disse tilfælde. Straf for eventuel kørsel i frakendelsestiden er ikke indregnet. Endvidere skal straffen for brugstyveri lægges til, jf. straffelovens § 293 a.

Frakendelse

Spirituskørsel	Promille på 0,51-1,20 eller 0,26-0,60 mg alkohol pr. liter luft	Promille på over 1,20 eller over 0,60 mg alkohol pr. liter luft
1. gang	Betinget*	3 år
2. gang	3 år	5 år
3. gang	5 år	10 år
4. gang eller senere	10 år	10 år

* Frakendelsen erstattes af et kørselsforbud, hvis den pågældende er førstegangserhverver, jf. færdselslovens § 127.

Færdselslovens kapitel 10 (§ 54-§ 66)

§ 54. Kørsel under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer, sygdom mv.

1. Indledning

Ved lov nr. 524 af 6. juni 2007 med ikrafttræden den 1. juli 2007 er der i færdselslovens § 54, stk. 1, indført en nulgrænse for kørsel med visse bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet. Bestemmelsen omfatter bevidsthedspåvirkende stoffer, som efter regler fastsat af justitsministeren er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden. Stoffer, som er indtaget i henhold til og i overensstemmelse med en lovlig recept, er undtaget fra nulgrænsen, jf. § 54, stk. 1, 2. pkt. Samtidig med ikrafttræden af lovændringen er der udstedt bekendtgørelse nr. 655 af 19. juni 2007 om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer, jf. nedenfor i pkt. 3.

Den hidtil gældende bestemmelse i færdselslovens § 54, stk. 1, om kørsel eller forsøg herpå, når føreren på grund af sygdom, svækkelse, overanstrengelse, mangel på søvn, påvirkning af opstemmende eller bedøvende midler eller af lignende årsager befinder sig i en sådan tilstand, at han eller hun er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde (føreevnekriteriet), er videreført i færdselslovens § 54, stk. 2.

Om forholdet mellem de to bestemmelser er det i forarbejderne til lovændringen anført, at overtrædelser af færdselslovens § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet) absorberer overtrædelser af færdselslovens § 54, stk. 1 (nulgrænsen). Kørsel under påvirkning af et bevidsthedspåvirkende stof, der både udgør en overtrædelse af § 54, stk. 1, og § 54, stk. 2, vil således alene blive straffet efter den sidstnævnte bestemmelse. Hvis føreren ved forskellige handlinger eller tilstande har overtrådt både § 54, stk. 1, og § 54, stk. 2, vil der dog skulle straffes for overtrædelse af begge bestemmelser i sammenstød. Dette gælder f.eks., hvis en fører har været påvirket af et bevidsthedspåvirkende stof i blodet og på samme tid ikke har været i stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde på grund af sygdom.

Ved lovændringen er der samtidig sket en skærpelse af sanktionsniveauet, således overtrædelser af færdselslovens § 54, stk. 1 og 2, så vidt muligt straffes efter samme retningslinjer som overtrædelser af færdselslovens § 53 om spirituskørsel.

Endvidere er reglerne om konfiskation af motorkøretøjer i § 133 a og retningslinjerne om gentagelsesvirkning ændret.

De nye regler, der bygger på Betænkning nr. 1486/2007 om alkohol i udåndingsluften og en nulgrænse for euforiserende stoffer mv., er nærmere beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (Retsinformation, L 180, Folketinget 2006/2007, 2. samling).

2. Ikrafttræden

De nye regler og sanktioner for kørsel under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer, sygdom mv. gælder for overtrædelser begået den 1. juli 2007 eller senere.

3. Nulgrænsen i § 54, stk. 1

3.1. Bevidsthedspåvirkende stoffer omfattet af bestemmelsen og undersøgelse af blodprøver

De bevidstpåvirkende stoffer, som er omfattet af nulgrænsen i § 54, stk. 1, omfatter ifølge bekendtgørelse nr. 655 af 19. juni 2007 om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer de euforiserende midler, der er anført på liste A, B, D og E i bilaget til bekendtgørelse om euforiserende stoffer, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 1.

Det følger endvidere af bekendtgørelsens § 2, at konstatering af om en blodprøve indeholder et euforiserende middel, der er klassificeret som farligt for færdselssikkerheden, skal ske ved måling af, om blodprøven indeholder stoffets aktive komponent, som er angivet i bilaget til bekendtgørelsen. I bilaget er endvidere fastsat bagatelgrænser for de aktive komponenter, hvilket betyder, at der ikke foreligger en overtrædelse af nulgrænsen i § 54, stk. 1, hvis blodprøven viser et indhold af det aktive komponent, som ikke overstiger den angivne bagatelgrænse.

Bilaget til bekendtgørelsen indeholder ikke en udtømmende liste over de euforiserende midler, som er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden. Hvis blodprøven indeholder et middel, som ikke er anført i bilaget, skal det ved undersøgelse af blodprøven fastslås, om blodprøven alene indeholder en ubetydelig restmængde, således at der ikke foreligger en overtrædelse af § 54, stk. 1, jf. § 3 i bekendtgørelsen.

Når politiet og anklagemyndigheden rekvirerer undersøgelse af en blodprøve som følge af en sigtelse for overtrædelse af § 54, stk. 1, vil der i almindelighed kun blive foretaget undersøgelse for de euforiserende stoffer, der er omfattet af bilaget til bekendtgørelsen.

3.2. Undtagelse for medicin indtaget i henhold til og i overensstemmelse med lovlig recept

Som nævnt i pkt. 1 finder bestemmelsen i § 54, stk. 1, om nulgrænsen ikke anvendelse for stoffer, som den pågældende har indtaget i henhold til og i overensstemmelse med en lovlig recept.

Denne del af bestemmelsen bygger også på forslag i betænkningen, og baggrunden for undtagelsen er, at der findes mange personer, som på grund af sygdom eller af andre helbredsmæssige årsager indtager lægeordineret medicin, hvori der indgår stoffer, som er omfattet af bekendtgørelsen om euforiserende stoffer. Sådanne personer indtager oftest det eller de pågældende euforiserende stoffer under

kontrollerede forhold, idet indtagelse sker i henhold til lægelig ordination i forholdsvis små regulerede doser. Det vil således almindeligvis ikke kunne antages, at sådan indtagelse af stoffer påvirker den pågældendes egnethed til at føre motordrevet køretøj på fuldt betryggende måde. Der findes en tilsvarende regel i andre lande.

Om bestemmelsen er i øvrigt anført følgende i de specielle bemærkninger til lovforslaget:

”Det foreslås i § 54, stk. 1, 2. pkt., at bestemmelsen ikke skal finde anvendelse for stoffer, som den pågældende har indtaget i henhold til og i overensstemmelse med en efter almindelige regler lovlig recept. Undtagelsen vil indebære, at personer, der har indtaget stof, som er klassificeret som farligt for færdselssikkerheden, ikke er omfattet af den foreslåede bestemmelse, hvis stoffet er indtaget efter lægelig ordination. En person, der fører eller forsøger at føre motordrevet køretøj med et sådant stof i blodet, vil således ikke overtræde den foreslåede bestemmelse. Den pågældende vil imidlertid kunne straffes for overtrædelse af føreevnekriteriet, der med forslaget bliver § 54, stk. 2, hvis han eller hun på grund af indtagelsen af det pågældende stof befinder sig i en sådan tilstand, at den pågældende er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde. Hvis den pågældende derimod indtager et andet stof end det, som er lægeligt ordineret, eller en større dosis end foreskrevet, vil forholdet falde ind under den foreslåede bestemmelse [§ 54, stk. 1].

...

Ved en lovlig recept forstås i overensstemmelse med § 1 i bekendtgørelse nr. 155 af 20. februar 2007 om recepter en forskrift (ordination) fra en læge, tandlæge eller dyrlæge om udlevering af lægemidler fra et apotek. Ordination kan ske skriftligt, elektronisk, via telefax eller telefonisk. Recepten skal efter den foreslåede bestemmelse være udformet i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler herom.”

5. Straffen for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 og 2

5.1. Overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 (nulgrænsen)

Straffen for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 (nulgrænsen) fremgår af færdselslovens § 117, stk. 1 og 2, og pkt. 5.2.1.1. i bemærkningerne til lov nr. 524 af 6. juni 2007. Der gælder følgende strafpositioner:

Overtrædelse af § 54, stk. 1 (nulgrænsen)	Straf (svarende til spirituskørsel med en promille på 0,51)
1. gang	Bøde (½ måneds nettoløn)
2. gang	10 dages fængsel
3. gang	20 dages ubetinget fængsel
4. gang	30 dages ubetinget fængsel
5. gang	40 dages ubetinget fængsel
6. gang	50 dages ubetinget fængsel

I andengangstilfælde idømmes - afhængig af straffen i førstegangstilfældet - enten en ubetinget frihedsstraf eller en betinget frihedsstraf med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug samt en tillægsbøde på en måneds nettoløn. Det er i bemærkningerne til loven forudsat, at

der ligesom ved spirituskørsel kun kan idømmes én betinget dom inden for en doms gentagelsesvirkningsperiode.

5.2. Overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet)

Straffen for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet) fremgår af § 117, stk. 1 og 2, og pkt. 5.2.1.2. i bemærkningerne til lov nr. 524 af 6. juni 2007. Der gælder følgende strafpositioner:

Overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet)	Uden særdeles skærpende omstændigheder	Med særdeles skærpende omstændigheder
1. gang	Bøde (en måneds nettoløn)	20 dages fængsel
2. gang	10 dages fængsel	30 dages fængsel
3. gang	20 dages ubetinget fængsel	40 dages ubetinget fængsel
4. gang	30 dages ubetinget fængsel	50 dages ubetinget fængsel
5. gang	40 dages ubetinget fængsel	60 dages ubetinget fængsel
6. gang	50 dages ubetinget fængsel	70 dages ubetinget fængsel

Særdeles skærpende omstændigheder som nævnt i færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 2, foreligger ifølge bemærkningerne, hvis den pågældende ved en klinisk lægeundersøgelse er blevet fundet påvirket i middel grad eller derover.

I førstegangstilfælde vil overtrædelser med særdeles skærpende omstændigheder som udgangspunkt blive straffet med en betinget frihedsstraf med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug samt en tillægsbøde på en måneds nettoløn.

I andengangstilfælde idømmes - afhængig af straffen i førstegangstilfældet - enten en ubetinget frihedsstraf eller en betinget frihedsstraf med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug samt en tillægsbøde på en måneds nettoløn. Dette gælder uanset, om der er tale om en overtrædelse uden eller med særdeles skærpende omstændigheder.

6. Frakendelse

Efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 2, skal førerretten frakendes ubetinget, hvis føreren under skærpende omstændigheder har gjort sig skyldig i overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet). Den ubetingede frakendelse skal ifølge færdselslovens § 128, stk. 2, ske for et tidsrum af mindst 3 år.

Endvidere følger det af færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 9, at førerretten skal frakendes betinget, hvis føreren har gjort sig skyldig i en overtrædelse af § 54, stk. 1 (nulgrænsen), eller en overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet), der ikke er omfattet af § 126, stk. 1, nr. 2.

Ifølge pkt. 5.2.2. og 5.3. i bemærkningerne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 gælder følgende retningslinjer for frakendelse:

Overtrædelse af § 54, stk. 1 (nulgrænsen)	Frakendelse (svarende til spirituskørsel med en promille på 0,51)
1. gang	Betinget frakendelse
2. gang	Ubetinget frakendelse i 3 år
3. gang	Ubetinget frakendelse i 5 år
4. gang eller senere tilfælde	Ubetinget frakendelse i 10 år

Overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet)	Uden skærpende omstændigheder	Med skærpende omstændigheder
1. gang	Betinget frakendelse	Ubetinget frakendelse i 3 år
2. gang	Ubetinget frakendelse i 3 år	Ubetinget frakendelse i 5 år
3. gang	Ubetinget frakendelse i 5 år	Ubetinget frakendelse i 10 år
4. gang eller senere tilfælde	Ubetinget frakendelse i 10 år	Ubetinget frakendelse i 10 år

Skærpende omstændigheder som nævnt i færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 2, foreligger ifølge pkt. 5.2.2.2. i bemærkningerne til lov nr. 524 af 6. juni 2007, hvis den pågældende ved den kliniske lægeundersøgelse er blevet fundet påvirket i let grad eller derover.

7. Gentagelsesvirkning

Det følger af pkt. 5.2.3. og 5.3. i bemærkningerne til lov nr. 524 af 6. juni 2007, at overtrædelser af færdselslovens § 54, stk. 1 (nulgrænsen), overtrædelser af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet), og overtrædelser af § 53 (spirituskørsel) skal tillægges fuldstændig indbyrdes gentagelsesvirkning i overensstemmelse med retningslinjerne for gentagelsesvirkning af domme for spirituskørsel, jf. afsnittet om færdselslovens kapitel 10 (§ 53).

8. Konfiskation efter færdselslovens § 133 a

Ved lov nr. 524 af 6. juni 2007 er der gennemført en ændring af færdselslovens § 133 a, stk. 2, om obligatorisk konfiskation af motordrevne køretøjer.

Ændringen indebærer bl.a., at der skal ske obligatorisk konfiskation i tilfælde, hvor føreren under skærpende omstændigheder har gjort sig skyldig i overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet), der medfører ubetinget frakendelse af førerretten, jf. færdselsloven § 133 a, stk. 2, nr. 1.

Det er dog en betingelse, at den pågældende to gange tidligere inden for de seneste 3 år, før det nye forhold er begået, enten har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en promille over 1,20 eller en alkoholkoncentration i udåndingsluften over 0,60 mg pr. liter luft, der har medført ubetinget frakendelse af førerretten, eller har gjort sig skyldig i overtrædelse under skærpende omstændigheder af § 54, stk. 2

(føreevnekriteriet), der har medført ubetinget frakendelse af førerretten, jf. færdselslovens § 133 a, stk. 2, nr. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5.2.4. og 5.3. i bemærkningerne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 samt til denne meddelelse om § 133 a (færdselslovens kapitel 18 a), der indeholder en gennemgang af bestemmelsen samt retningslinjer for indberetning af domme om konfiskation.

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
54, stk. 1 og stk. 2	<u>Lille knallert</u> , sygdom m.v.: som § 117 c	
54, stk. 3	<u>Cykel</u>	
	1. gang	500
	2. gang	1.000
	3. gang	1.000
	<u>Hest</u>	1.000
54, stk. 4	Overladelse af motorkøretøj	1.500
	Overladelse af knallert	1.000
	Overladelse af cykel	500
54, stk. 5	Beværter	1.000
	Tjener	500
55 a	Benyttet håndholdt mobiltelefon	500

Med virkning fra den 15. juni 2008 er vejledning nr. 77 af 19. maj 1998 om færdselslovens forbud mod anvendelse af håndholdte mobiltelefoner under kørsel ophævet, jf. cirkulære nr. 29 af 6. juni 2008, idet vejledningen er forældet som følge af den teknologiske udvikling på området.

Dette indebærer, at vejledningens krav om placering af mobiltelefonen i et særligt monteringssæt mv. ikke længere er gældende.

Der henvises i øvrigt til Justitsministeriets cirkulæreskrivelse til politi og anklagemyndighed af 17. juni 2008 om orientering om ophævelse af vejledning om færdselslovens forbud mod anvendelse af håndholdte mobiltelefoner under kørsel.

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
----------	-----------------	---------------

56 og 63 a	<u>Kørsel uden at have erhvervet eller generhvervet kørekort</u>	
------------	---	--

Ifølge bemærkningerne til færdselslovens § 117 d (tidligere § 117, stk. 5, 2. pkt.), der blev indsat ved lov nr. 468 af 10. juni 1997, skal der ved udmålingen af bøde for overtrædelse af færdselslovens § 56, stk. 1, anvendes følgende strafpositioner:

1. gang	5.000
2. gang	6.000
3. gang	7.500
4. gang	10.000
5. gang	7 dg fængsel*

Ved cirkulæreskrivelse af 1. juli 2008 fra præsidenterne for Vestre og Østre Landsret til byretterne fremgår følgende om strafpositioner for overtrædelse af færdselslovens § 56, stk. 1, i sjettegangstilfælde og derover:

”Landsretterne har drøftet sanktionsfastsættelsen ved overtrædelser af færdselslovens § 56, stk. 1 – kørsel uden kørekort – i gentagelsestilfælde, hvor navnlig sanktionsfastsættelsen ved kørsel i mere end femtegangstilfælde har givet anledning til en vis tvivl.

Landsretterne er enige om for fremtiden at anvende følgende udgangspunkter for strafudmålingen for en enkelt kørsel uden kørekort:

6. gang	14 dg fængsel
7. gang	20 dg fængsel

* Eventuelt betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, jf. afsnittet nedenfor.

8. gang	30 dg fængsel
9. gang	40 dg fængsel
10. gang	50 dg fængsel

Som udgangspunkt gælder et strafmaksimum på fængsel i 50 dage for en enkelt kørsel uden kørekort.

To kørsler uden kørekort til samtidig pådømmelse vil endvidere normalt føre til, at straffen skærpes til næste strafposition. Det samme vil som oftest gælde ved tre kørsler til samtidig pådømmelse.”

Det er fremgået af tidligere rigsadvokatmeddelelser, at strafpositionerne i 1.-5. gangstilfælde ved overtrædelse af færdselslovens § 56, stk. 1, også finder anvendelse ved overtrædelse af færdselslovens § 63 a, stk. 1, om store knallerter, jf. U 1998.1053 V.

Efter rigsadvokaturens opfattelse finder de strafpositioner, der fremgår af cirkulæreskrivelsen af 1. juli 2008, tillige anvendelse ved overtrædelse af færdselslovens § 63 a, stk. 1.

Bøde for overtrædelse af færdselslovens § 56, stk. 1, nedsættes ikke for personer med særlig lav indtægt, jf. U 1998.1053 V.

Bødetaksterne finder efter rigsadvokaturens opfattelse også anvendelse i de situationer, hvor den pågældende fortsætter med at føre motorkøretøj eller stor knallert efter at førerretten er blevet inddraget af politiet som følge af, at vedkommende – efter at være blevet betinget frakendt førerretten – ikke har medvirket til eller bestået en kontrollerende køreprøve.

Endvidere er det rigsadvokaturens opfattelse, at bødetaksterne bør anvendes i sager, hvor kørekortet er inddraget af politiet i medfør af kørekortbekendtgørelsens § 76 (manglende kundskaber eller færdigheder) eller i medfør af § 77 (helbredsmæssige forhold), når den pågældende på trods heraf fortsat fører bil. Er den administrative inddragelse indbragt for domstolene, bør overtrædelser af § 56, stk. 1, dog – indtil der er truffet endelig afgørelse – alene søges afgjort med en bøde på 1.500 kr., jf. afsnittet nedenfor, hvor der henvises til Vestre Landsrets dom U 2001.1571 V.

For unge under 18 år skal anklagemyndigheden anvende følgende strafpositioner:

1. gang	**2.500
2. gang	3.000

** Jf. U 1999.652 V

3. gang	3.500
4. gang	5.000
5. gang	frihedsstraf

Tidligere har der været fastsat en lavere bøde end de ovennævnte for overtrædelse af § 56, stk. 1, under kørsel med tunge køretøjer i tilfælde, hvor føreren alene har erhvervet førerret til personbil.

Ved lov nr. 557 af 24. juni 2005 er der indsat en ny bestemmelse i færdselslovens § 117 d, 3. pkt., hvorefter der i sådanne tilfælde skal udmåles en skærpet bøde for overtrædelse af § 56, stk. 1, hvis forholdet er begået under kørsel med et køretøj, der er omfattet af færdselslovens § 43, stk. 1 eller 2, dvs. lastbiler og busser med en tilladt totalvægt over 3.500 kg samt vogntog.

Skærpelsen er begrundet i den færdselssikkerhedsmæssige risiko, der er forbundet med at føre tunge køretøjer uden at have erhvervet (den fornødne) førerret hertil, samt med de udgifter, der er forbundet med at erhverve førerret til lastbil og bus.

Ændringen indebærer, at der med virkning for overtrædelser, der begås den 1. september 2005 eller senere, skal anvendes samme strafposition for overtrædelse af § 56, stk. 1, som de bødetakster, der er nævnt ovenfor.

Formildende omstændigheder

Ved bødens fastsættelse bør det anses for en formildende omstændighed, at den sigtede har modtaget et ikke uvæsentligt antal undervisningstimer, eller at den pågældende har erhvervet kørekort til et andet motorkøretøj end det, som han eller hun eventuelt er fører af. Dette gælder dog fremover ikke ved kørsel med tunge køretøjer, jf. ovenfor.

I tilfælde af formildende omstændigheder bør anklagemyndigheden anvende følgende takster:

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
	Kørekort til solomotorcykel - kører med sidevogn	1.500
	Påhængsvogn	*1.500
	Kørekort til bil - kører motorcykel	

* Jf. U 1999.914 V.

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
	Kørekort til motorcykel - kører bil	
	1. gang	3.000
	2. gang	4.000
	3. gang	5.500

Vestre Landsret har i U 2001.1571 V udtalt, at færdselslovens § 117 d, 2. pkt., (tidligere § 117, stk. 5, 2. pkt.) ikke finder anvendelse ved udmålingen af bøder for overtrædelse af færdselslovens § 56, stk. 1, i den situation, hvor kørekortet er administrativt inddraget på grund af spirituskørsel eller lignende. Landsretten fastsatte herefter bøden til 1.500 kr.

Andre tilfælde af formildende omstændigheder, f.eks. modtaget et ikke uvæsentligt antal undervisningstimer før gerningstidspunktet:

Over 18 år:

1. gang	3.000
2. gang	4.000
3. gang	5.500

Unge under 18 år:

1. gang	2.000
2. gang	2.500
3. gang	3.000

56, stk. 1 **Kørsel i strid med et kørselsforbud**

Ifølge forarbejderne til lov nr. 498 af 7. juni 2001 (skærpelse af straffen for grove færdselslovsovertrædelser og indførelse af kørselsforbud) skal kørsel i strid med et kørselsforbud efter § 127 (tidligere § 126, stk. 4) sidestilles med kørsel uden at have erhvervet kørekort, jf. færdselslovens § 56, stk. 1.

I bemærkningerne til lovforslaget er der anført følgende om sanktionsfastsættelsen:

”Det betyder, at forseelsen skal straffes med bøde eller under skærpende omstændigheder med fængsel i indtil 1 år. Der skal ved udmålingen af bøden tages særligt hensyn til størrelsen af en opnået eller tilsigtet økonomisk fordel, hvilket umiddelbart kunne tale for et lavere bødeniveau end det gældende efter bestemmelsen i § 117, stk. 5, 2. pkt. (nu § 117 d, 2. pkt.). Da der imidlertid samtidig er tale om kørsel til trods for et kørselsforbud, er det Trafikministeriets vurdering, at bødeniveauet bør svare til det eksisterende bødeniveau efter § 117, stk. 5, 2. pkt. (nu § 117 d, 2. pkt.). Det skal dog bemærkes, at de dømte udover bøden, såfremt de gennemfører undervisning og går op til kontrollerende køreprøve, ligeledes vil blive påført udgifter til kontrollerende køreprøve samt undervisning. Det forudsættes således, at bødeniveauet vil blive det samme som bøder pålagt efter § 56, stk. 1.”

Det må på denne baggrund antages, at bøden skal fastsættes efter de ovenfor anførte takster vedrørende overtrædelse af § 56, stk. 1, uden formildende omstændigheder.

Konfiskation efter færdselslovens § 133 a ved overtrædelse af § 56, stk. 1

Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 er der gennemført en ændring af færdselslovens § 133 a om konfiskation af motordrevne køretøjer.

Ændringen indebærer bl.a., at der ved grove eller gentagne overtrædelser af færdselsloven kan ske konfiskation af det ved overtrædelsen anvendte motordrevne køretøj, hvis det må anses for påkrævet for at forebygge yderligere overtrædelser af færdselsloven. Der kan også ske konfiskation under tilsvarende betingelser af et køretøj, der ejes af den person, som har foretaget overtrædelsen, selv om køretøjet ikke er anvendt ved overtrædelsen, jf. § 133 a, stk. 1. I forhold til den tidligere formulering er der således ikke et krav om, at overtrædelserne skal være særlig grove.

Der henvises i øvrigt til afsnittet om § 133 a (færdselslovens kapitel 18 a) vedrørende bestemmelsen og indberetning af domme vedrørende konfiskation.

Samfundstjeneste ved overtrædelse af § 56, stk. 1

Ved lov nr. 230 af 4. april 2000 om ændring af straffeloven (Udvidet brug af samfundstjeneste og betingede domme med vilkår om alkoholistbehandling for spirituskørsel) blev der ifølge bemærkningerne til lovforslaget (L 41 fremsat den 13. oktober 1999) pkt. 3.3., åbnet mulighed for, at domstolene også ved andre færdselslovsovertrædelser end spirituskørsel, der medfører en kortere ubetinget frihedsstraf, kan anvende samfundstjeneste i stedet for kortere ubetingede frihedsstraffe. Kerneområdet herfor er ifølge bemærkningerne kørsel i frakendelsestiden uden samtidig spirituskørsel.

Samfundstjeneste vil også kunne anvendes ved overtrædelse af færdselslovens § 56, stk. 1. I U 2005.1636 V har Vestre Landsret således fastsat straffen for et tilfælde af 5. gangs overtrædelse af færdselslovens § 56, stk. 1, til 7 dages betinget fængsel med vilkår om samfundstjeneste i 30 timer.

Landsretten fastsatte samtidig en tillægsgbøde på 10.000 kr., der svarer til bøden for en 4. gangskørsel uden at have erhvervet kørekort. Landsretten udtalte, at der herved var taget hensyn til de udgifter, der er forbundet med at erhverve kørekort.

Gentagelsesvirkning ved overtrædelse af § 56, stk. 1

Det er rigsadvokaturens opfattelse, at der bør anvendes en 5-årig gentagelsesvirkningsperiode ved overtrædelser af færdselslovens § 56, stk. 1.

Det følger således af straffelovens § 84, at gentagelsesvirkning af en tidligere straf ophører, når der er forløbet 10 år efter, at den tidligere straf er udstået, eftergivet eller bortfaldet, jf. bestemmelsens stk. 3.

Bestemmelsen i straffelovens § 84, der blev indsat i straffeloven ved lov nr. 218 af 31. marts 2004 om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Ændring af strafferammer og bestemmelser om straffastsettelse), vedrører den tidsmæssige udstrækning af gentagelsesvirkning i de tilfælde, hvor der er hjemmel i loven til forhøjet straf i gentagelsestilfælde og andet ikke følger af særlovgivningen. Ved ændringen af straffeloven i 2004 blev gentagelsesvirkningsperioden ændret fra 5 til 10 år.

Der er imidlertid ikke i færdselslovens § 117 d, stk. 2, jf. § 56, stk. 1, særskilt hjemmel til skærpet straf i gentagelsestilfælde, hvorfor straffelovens § 84 ikke finder direkte anvendelse. Det er ikke afklaret i retspraksis, hvilken betydning ændringen af straffelovens bestemmelser om gentagelsesvirkning i § 84 vil få på den tidsmæssige udstrækning af gentagelsesvirkningen ved overtrædelse af bl.a. færdselslovens § 56, stk. 1. Det fremgår dog af bemærkningerne til ændringen af straffeloven i marts 2004, at det må forventes, at skærperne i § 84 vil kunne få en vis betydning for den vægt, som domstolene tillægger en ældre dom i forbindelse med strafudmåling inden for normalstrafferammen.

Det må imidlertid efter rigsadvokaturens opfattelse anses for tvivlsom, om gentagelsesvirkningsperioden for færdselslovsovertrædelser, der hidtil har været undergivet 5 års gentagelsesvirkning, på baggrund af ovennævnte forarbejder vedrørende straffelovens § 84 eller via en ændret påtalepraksis fra anklagemyndighedens side vil kunne udvides til 10 år. En sådan udvidelse af gentagelsesvirkningsperioden kan næppe heller anses for ønskelig, idet der i langt de fleste tilfælde er tale om takstmæssige bødestrafte ved gentagne overtrædelser, hvor den hidtidige gentagelsesvirkning må antages at være indgået med en vis vægt i overvejelserne om fastsættelsen af disse takster.

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
----------	-----------------	---------------

Øvrige overtrædelser af § 56, stk. 1, og § 63 a

	Udlænding - ej ombyttet med dansk kørekort	500*
	Ej kørekort til erhvervsmæssig personbefordring - har kørekort	1.000
	Undladt at medføre kørekort	500
	Ej fornyet	500
	Ej ombyttet til EU-model	500
	Nægter at forevise	500
	Bortkommet i mere end 1 år	500
56, stk. 5, jf. bkg. om kørekort	Benytter ej briller under kørslen o.lign.	500

Kørekort til traktor og motorredskab:

62, stk. 3	Kørekort - ej erhvervet	500
------------	-------------------------	-----

Lille knallert:

63, stk. 1	15-årig, som fører lille knallert	500
63, stk. 2	16-17-årig, som ikke har erhvervet knallertbevis eller kørekort til traktor	500
63, stk. 6, 2. pkt.	16-17-årig, som ikke medbringer knallertbevis eller kørekort til traktor	300

* Denne bødetakst bør anvendes både i de tilfælde, hvor udlændingen opholder sig midlertidigt i Danmark, og i de tilfælde, hvor udlændingen har sædvanlig bopæl i Danmark. I sidstnævnte tilfælde skal udlændingen bestå en kontrollerende køreprøve for at få ombyttet sit kørekort til et dansk kørekort, men der er hverken samme økonomiske incitament til at undlade dette (idet der ikke i sådanne tilfælde skal betales for den første kontrollerende køreprøve, jf. færdselslovens § 124 a, stk. 3) eller samme færdselssikkerhedsmæssige risici (idet den pågældende er i besiddelse af et udenlandsk kørekort), som tilfældet er, når kørekortet er frakendt den pågældende eller aldrig er erhvervet.

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
63, stk. 6, 1. pkt.	Undladt at medbringe præmiekvittering	500
	<u>Stor knallert:</u>	
63 a, stk. 1	Se ovenfor under § 56	
63 a, stk. 2	Undladt at medbringe kørekort	500
	<u>Øvelseskørsel:</u>	
64, stk. 1	Ej godkendt som kørelærer	1.500
64, stk. 2	Kørelærers ansvar ved øvelseskørsel med motorcykel	500
64, stk. 3	Øvelseskørsel på motorvej uden tilstrækkelig forudgående uddannelse	500
64, stk. 4	Øvelseskørsel inden 3 måneder før 18. år eller frakendelsestidens udløb - begge	500
64, stk. 5, jf. bkg. om kø- rekort	Øvelseskørsel uden skoleskilt	500
	Øvelseskørsel på forbudte strækninger	500
	Ej fjernet eller tildækket pedal i skolevogn	500
64, stk. 5, jf. bkg. om kø- rekort	Skolevogn, der ikke er godkendt dertil	1.000

Overtrædelse af færdselslovens § 65

Ved lov nr. 557 af 24. juni 2005 blev der indsat en ny bestemmelse i færdselslovens § 118, stk. 2, 2. pkt., hvorefter der udmåles en skærpet bøde ved overtrædelse af § 65, når overtrædelsen vedrører et køretøj omfattet af § 43, stk. 1 eller 2, dvs. lastbiler og busser med en tilladt totalvægt over 3.500 kg samt vogntog. Lovændringen havde sammenhæng med indførelsen af skærpede sanktioner for overtrædelse af reglerne om køre- og hviletid og mulighederne for kontrol af disse regler. Ifølge bemærkningerne skal straffen for overtrædelse af § 65 være 5.000 kr., når overtrædelsen vedrører kørsel med

tunge køretøjer. Denne bødeposition skal således anvendes, hvis ejeren/brugeren af et tungt køretøj ikke vil oplyse, hvem der har ført køretøjet, og hvor en ejer har overladt et tungt køretøj til en person, der ikke lovligt kan føre køretøjet, herunder hvis den pågældende ikke har erhvervet førerret til f.eks. en lastbil, men alene har erhvervet førerret til en personbil. Der gælder ikke forhøjede bøder i gentagelsestilfælde.

Ved lov nr. 347 af 6. maj 2009 blev bl.a. færdselslovens § 118, stk. 2, 1. pkt., og stk. 2, 2. pkt., ændret. Ændringen indebærer, at der altid skal udmåles en skærpet bøde for overtrædelse af færdselslovens § 65, stk. 1, og ikke - som tidligere - kun når overtrædelsen vedrører et køretøj, der er omfattet af § 43, stk. 1 eller stk. 2.

Bøden forhøjes derfor fra 500 kr. til 2.500 kr. for overtrædelse af 65, stk. 1, vedrørende andre køretøjer end tunge køretøjer.

Baggrunden for lovændringen er generelt at skabe et større incitament for ejeren (brugeren) til at oplyse identiteten på føreren. Således ville føreren i mange tilfælde kunne undgå langt større bøder og andre sanktioner i form af f.eks. førerretsfrakendelse, hvis bilens ejer blot vedtog den hidtil gældende relativt beskedne bøde på 500 kr. for ikke at oplyse førerens identitet.

Der tilsigtes ikke med lovændringen ændring af bødestørrelsen ved overtrædelse af § 65, stk. 1, med hensyn til de tunge køretøjer, og bøden er således for så vidt angår disse køretøjer fortsat 5.000 kr.

Bøden på 2.500 kr. ved overtrædelse af § 65, stk. 1, anvendes i sager, hvor forholdet er begået efter lovens ikrafttræden den 8. maj 2009.

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
65, stk. 1	Ejer/brugers pligt til at oplyse, hvem der har ført køretøjet	2.500
	Ejer/brugers pligt til at oplyse, hvem der har ført et køretøj omfattet af færdselslovens § 43, stk. 1 og 2	5.000
65, stk. 2	Overladt motorkøretøj til person, der ikke lovligt kan føre pågældende køretøj	500
	Overladt et motorkøretøj omfattet af færdselslovens § 43, stk. 1 og 2, til person, der ikke lovligt kan føre pågældende køretøj	5.000
	Overladt knallert til person under 16 år	500

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
	Overladt traktor/motorredskab til person uden ret til at føre det pågældende køretøj	500

Færdselslovens kapitel 11 (§ 67-§ 79). Køretøjer mv.

Paragraf	Forseelse	Bødetakst kr.
	<u>Indretning og udstyr m.v.:</u>	
	<u>Motorkøretøjer:</u>	
67, stk. 1	Tilisede ruder	500
67, stk. 2 og 3, jf. bkg. om køretøjets indretning og udstyr	<u>Fejl og mangler:</u> <u>Ejer:</u>	
	I almindelighed	500
	Særlige tilfælde:	
	Nedslidte dæk - pr. dæk	500
	Uens dæk på samme aksel - pr. aksel	500
	Pigdæk, men ikke på alle hjul	500
	Pigdæk uden for perioden	500
	Uvirksom håndbremse	500
	Uvirksomt horn	500
	Flertonet horn	500
	Udblæsning	500
	Uden sidespejl	500
	Uden begge sidespejle	500
	Sikkerhedssele ikke monteret eller mangler ved sele	500
	Om manglende benyttelse af sele se § 80	

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
----------	-----------------	---------------

	Mangler, der medfører fjernelse af nummerplade	2.000
--	--	-------

Ved flere mangler skal der som udgangspunkt ske en sammenlægning af bøderne for de enkelte mangler, jf. færdselslovens § 118 a, stk. 3. Bøden i tilfælde af flere mangler bør dog ikke overstige 2.000 kr., svarende til bøden for mangler, der medfører fjernelse af køretøjets nummerplader.

Fører: Halv takst, dog mindst 500 kr. Dette medfører følgende bødepositioner:

En eller to mangler	500
---------------------	-----

Tre eller flere mangler	1.000
-------------------------	-------

Mangler, der medfører frakendelse af førerretten jf. ovenfor under afsnit 2.1. side 1.	1.500
---	-------

67, stk. 2 og 3, Knallerter:

jf. bkg. om kø-

retøjers indret-

ning og udstyr

<u>Ejer</u> :	
Utilstrækkelige bremses	500

Fodbremse alene	500
-----------------	-----

Håndbremse alene	500
------------------	-----

Uvirksom eller manglende lygte (en eller begge)	500
---	-----

Uvirksomt eller manglende signalapparat	500
---	-----

Udblæsning	500
------------	-----

"Englestyr"	500
-------------	-----

Lyddæmper	500
-----------	-----

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
	<u>Fører</u> : Halv takst, dog mindst 500 kr. Dette medfører følgende bødepositioner:	
	En eller to mangler	500
	Tre eller flere mangler	1.000

Særligt om knallerter, der kan køre med for høj hastighed

1. Indledning

Knallerter, der kan køre for stærkt, kan være i en sådan ulovlig stand, at der kan straffes for overtrædelse af færdselslovens § 67, jf. § 28 i bekendtgørelse om køretøjers indretning og udstyr mv. Der henvises til afsnit 4 nedenfor.

Der kan endvidere i andengangstilfælde ske konfiskation af knallerten, jf. færdselslovens § 133 a, stk. 5, der blev indsat i færdselsloven ved lov nr. 491 af 17. juni 2008, og som trådte i kraft den 19. juni 2008, jf. nærmere nedenfor afsnit 5.

Ved den nævnte ændringslov blev der i øvrigt gennemført en forenklet og mere effektiv kontrol med knallerter, således at der i højere grad skal fokuseres på, om en knallert med hensyn til den maksimale hastighed er i lovlig stand, hvorimod en afklaring af, om en eventuel ulovlig maksimal hastighed er et udslag af konstruktive ændringer, i almindelighed ikke skal tillægges afgørende betydning, jf. nedenfor afsnit 2.

2. Kontrol med knallerter

Kontrollen med knallerter foregår ved målinger af knallertens maksimalhastighed, ligesom der eventuelt kan være tale om tekniske undersøgelser af knallerten med henblik på at undersøge, om der er foretaget konstruktive ændringer.

Til brug ved måling af en knallerts maksimalhastighed kan politiet anvende såkaldte ”rullefelter”, hvorved der foretages en måling af knallertens maksimalhastighed ved anbringelse af knallerten i rullefeltet. Vestre Landsret har i to prøvesager (se U 2007.2498 V) fastslået, at hastighedsmålinger ved hjælp af rullefelter er en forsvarlig metode til at måle en knallerts hastighed. En rullefeltsmåling kan således udgøre tilstrækkeligt bevis i konkrete sager for den hastighed, som en knallert er i stand til at yde, og kan således give grundlag for tiltale efter færdselslovens § 67, stk. 2, jf. bekendtgørelse om køretøjers udstyr og indretning § 28, stk. 1, jf. nedenfor afsnit 3, og eventuelt tillige konfiskation, jf. nedenfor afsnit 5.

Der henvises i øvrigt til lovforslag L 96 (2007-08, 2. samling) med bemærkninger.

Der kan endvidere foretages måling af en knallerts hastighed f.eks. ved anvendelse af policepilot eller laser. I relation til tiltale for overtrædelse af færdselslovens § 67, stk. 2, ved for høj maksimalhastighed er dog kun målinger foretaget med laser i overensstemmelse med de retningslinjer, der er fastsat i Rigspolitiets notat om kontrol af ulovlige knallerter ved måling af maksimalhastigheder (oktober 2008) tilstrækkelige til at godtgøre, at en knallert har for høj maksimalhastighed. I disse tilfælde rejses tiltale efter færdselslovens § 67, stk. 2, jf. bekendtgørelse om køretøjers udstyr og indretning § 28, stk. 1, jf. nedenfor afsnit 3, samt eventuelt tillige konfiskation, jf. afsnit 5.

Uagtet at politiets kontrol med knallerter fremover vil basere sig på hastighedsmålinger på et rullefelt, kan der fortsat opstå behov for at foretage en adskillelse/undersøgelse af knallerten med henblik på at konstatere, om knallerten er konstruktivt ændret. Det kan f.eks. være nødvendigt i tilfælde, hvor den maksimale hastighed ikke kan måles, fordi knallerten ikke længere er køredygtig.

Hvis en sådan undersøgelse viser, at knallerten er konstruktivt ændret, kan der være grundlag for tiltale efter færdselslovens § 67, stk. 2, jf. bekendtgørelse om køretøjers udstyr og indretning § 28, stk. 2, jf. nedenfor afsnit 3, og eventuelt tillige konfiskation, jf. afsnit 5.

3. Generelt om færdselslovens § 67 og § 28 i bekendtgørelsen om køretøjers indretning og udstyr mv.

Efter færdselslovens § 67, stk. 1, skal et køretøj være således indrettet og holdes i en sådan stand, at det kan benyttes uden fare eller ulempe for andre samt uden skade for vejene. Ifølge stk. 2 er ejeren eller brugeren ansvarlig for, at køretøjet er i lovlig stand. Endvidere skal føreren af et køretøj til enhver tid være opmærksom på, at køretøjet er i forsvarlig stand, særligt at styre-, bremse-, signal-, og tegngivningsapparater samt lygter virker forskriftsmæssigt og sikkert, jf. stk. 3.

Ejeren (brugeren) af en knallert er efter færdselslovens § 67, stk. 2, ansvarlig for, at knallerten opfylder kravene i bekendtgørelse om køretøjers indretning og udstyr mv. Ved bruger forstås en person, der har varig rådighed over knallerten.

En person, der fører en knallert uden at være ejer eller bruger af denne, er derimod alene ansvarlig for, at knallerten er i forsvarlig stand, jf. færdselslovens § 67, stk. 3, og kan alene straffes for overtrædelse af denne bestemmelse, hvis knallerten er i ulovlig tilstand på en sådan måde, at den også er uforsvarlig tilstand, f.eks. hvis bremsen eller lygter ikke virker forskriftsmæssigt.

I bekendtgørelse nr. 154 af 20. april 1977 om køretøjers udstyr og indretning mv. med senere ændringer er der fastsat nærmere regler om køretøjers – herunder knallerters – indretning og udstyr. Reglerne om maksimalhastighed for knallerter og forbud mod konstruktive ændringer findes i bekendtgørelsens § 28, der efter en ændring pr. 1. juli 2008 er udformet således:

”§ 28. En knallert skal være indrettet således, at den fastsatte hastighedsgrænse på 30 km i timen for en lille knallert og 45 km i timen for en stor knallert ikke kan overskrides med mere end 20 %.

Stk. 2. Der må ikke foretages konstruktive ændringer ved motor samt lyddæmpningssystem eller ændres i udvekslingen mellem motor og drivhjul og i drivhjulsstørrelsen.”

Bestemmelsen i § 28 indeholder således både et forbud mod, at en knallert er indrettet på en sådan måde, at den kan køre med for høj hastighed (uanset hvad årsagen hertil er) (stk. 1), og et forbud mod konstruktive ændringer (stk. 2).

De i § 28, stk. 1, fastsatte grænseværdier vedrørende for høj maksimalhastighed på henholdsvis 30 km i timen plus 20 pct. (lille knallert) og på 45 km i timen plus 20 pct. for en stor knallert refererer til hastigheder målt ved en kørselsmåling (dvs. en måling af knallertens maksimale hastighed under kørsel på vej, jf. nærmere regler herom i Detailforskrifter for Køretøjer).

Når måling af maksimalhastighed foretages på et rullefelt, måles en lidt højere hastighed end ved en kørselsmåling, og der skal derfor ske en omregning, jf. nærmere Rigspolitiets notat om kontrol af ulovlige knallerter ved måling af maksimalhastigheder, oktober 2008.

Af notatet fremgår det således, at grænsen for overtrædelse af bekendtgørelsens § 28, stk. 1, ved måling på rullefelt er henholdsvis 40 km i timen eller derover (lille knallert) og 60 km i timen eller derover (stor knallert).

Bekendtgørelsens § 28, stk. 2, indeholder forbud mod, at der foretages konstruktive ændringer ved motor samt lyddæmpningssystem eller ændres i udvekslingen mellem motor og drivhjul og i drivhjulsstørrelsen.

4. Straffene

4.1. Straffen for overtrædelse af § 28, stk. 1 – for høj maksimalhastighed

Beviset for overtrædelse af denne regel kan foreligge i form af en måling af en knallerts maksimalhastighed på et rullefelt eller eventuelt ved en lasermåling. Målingerne skal være foretaget i overensstemmelse med Rigspolitiets brugervejledning BM45 Rullefelt samt Rigspolitiets notat om kontrol af ulovlige knallerter ved måling af maksimalhastigheder (oktober 2008).

Overtrædelse af færdselslovens § 67, stk. 2, jf. bekendtgørelse om køretøjers indretning og udstyr m.v. § 28, stk. 1, straffes efter færdselslovens § 118, stk. 2, og afsnit 2.2.1. i bemærkningerne til lov nr. 491 af 17. juni 2008 med en bøde til ejer/bruger, der i alle de nedennævnte tilfælde er 1.000 kr., uanset om der er tale om en førstegangsovertrædelse eller en andengangsovertrædelse:

	Bkg. § 28, stk. 1 – bøde	Bkg. § 28, stk. 1 – bøde 2. gang konfiskation, jf. § 133 a, stk. 5
Lille knallert	Maksimalhastighed 40 – 42 km/t	Maksimalhastighed 43 km/t og derover
Stor knallert	Maksimalhastighed 60 – 63 km/t	Maksimalhastighed 64 km/t og derover

Det bør altid fremgå af anklageskiftet, hvilken hastighed, der er knallertens maksimalhastighed, og herunder om den er 43 km/t eller derover (lille knallert) eller 64 km/t eller derover (stor knallert), idet der ved disse hastigheder skal ske konfiskation i gentagelsestilfælde, jf. nedenfor afsnit 5.

Der vil som udgangspunkt ikke være grundlag for højere straffe i tredjegangstilfælde eller senere tilfælde, hvis der i sådanne sager sker konfiskation af knallerten, jf. nedenfor i afsnit 5. Er der ikke grundlag for konfiskation, fordi maksimalhastigheden ligger under henholdsvis 43 og 64 km/t, kan der efter omstændighederne fastsættes højere bøder ved senere overtrædelser (i niveauet 1.500 kr. i tredjegangstilfælde og 2.000 kr. i fjerdegangstilfælde og senere).

4.2. Straffen for overtrædelse af § 28, stk. 2 – konstruktive ændringer af knallerten

Overtrædelse af færdselslovens § 67, stk. 2, jf. bekendtgørelse om køretøjers indretning og udstyr m.v. § 28, stk. 2, straffes efter færdselslovens § 118, stk. 2, med en skærpet bøde. Straffen i disse tilfælde er ikke omtalt nærmere i bemærkningerne til lov nr. 491 af 17. juni 2008.

På baggrund af hidtidig praksis fastsættes bøden for disse overtrædelser (både lille og stor knallert) således:

1. gang	1.000
2. gang (tillige konfiskation, jf. afsnit 5 nedenfor)	1.000

Det må endvidere på baggrund af de generelle bemærkninger til ændringsloven antages, at der ikke længere ved bødefastsættelsen (i formildende retning) skal tages hensyn til, om ejeren (brugeren) selv har foretaget de konstruktive ændringer.

Der vil som udgangspunkt ikke være grundlag for højere straffe i tredjegangstilfælde eller senere tilfælde, hvis der i sådanne sager sker konfiskation af knallerten, jf. nedenfor i afsnit 5.

5. Konfiskation af ulovlige knallerter

Som nævnt i afsnit 1 blev der ved lov nr. 491 af 17. juni 2008 om ændring af færdselsloven indsat en særlig bestemmelse om konfiskation af knallerter i færdselslovens § 133 a, stk. 5. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”§ 133 a, stk. 5. En knallert, som er konstruktivt ændret med henblik på hastighedsforøgelse, eller som er i en sådan ulovlig stand, at den, for så vidt angår lille knallert, kan køre 43 km i timen eller derover og, for så vidt angår stor knallert, kan køre 64 km i timen eller derover, skal konfiskeres, hvis ejeren (brugeren) af knallerten en gang tidligere, inden for de seneste 3 år før det ny forhold er begået, har gjort sig skyldig i en tilsvarende overtrædelse af § 67, stk. 2. Konfiskation kan dog undlades, hvis særlige grunde taler derfor.”

De overtrædelser, som medfører konfiskation af knallerten i 2. gangstilfælde, er herefter:

- a. knallerten er konstruktivt ændret med henblik på hastighedsforøgelse, dvs. en overtrædelse af færdselslovens § 67, stk. 2, jf. § 28, stk. 2, i bekendtgørelse om køretøjers udstyr og indretning eller (afsnit 4.2. ovenfor)
- b. knallerten er i en sådan ulovlig stand, at den kan køre 43 km i timen eller derover (lille knallert) eller 64 km i timen eller derover (stor knallert), dvs. en overtrædelse af færdselslovens § 67, stk. 2, jf. § 28, stk. 1, i bekendtgørelse om køretøjers udstyr og indretning (afsnit 4.1. ovenfor).

Det er uden betydning for muligheden for konfiskation af knallerten, om 1. gangs overtrædelserne bestod i en overtrædelse angivet under a ovenfor eller en overtrædelse som angivet under b ovenfor - eller om overtrædelserne er begået med hensyn til en lille eller en stor knallert, herunder om den er begået med samme knallert. I forhold til overtrædelse af forbuddet mod konstruktive ændringer er det endvidere ikke en betingelse, at ejeren (brugeren) selv har foretaget ændringerne, men alene at vedkommende vidste eller burde vide, at sådanne ændringer er foretaget (uagtsomhed).

Det bemærkes, at grænseværdierne nævnt i færdselslovens § 133 a, stk. 5 (pkt. b ovenfor), refererer til målinger foretaget ved rullefelt og eventuelt lasermålinger, foretaget i overensstemmelse med retningslinjerne herfor.

Det betyder, at politiets andre hastighedsmålinger, hvorved der (alene) er konstateret en overtrædelse af hastighedsgrænsen i færdselslovens § 43 a, ikke kan anvendes som grundlag for sager om konfiskation af knallerten.

Efter færdselslovens § 133 a, stk. 5, skal der ske konfiskation af en knallert, som er ulovlig på en af de måder, der er nævnt i bestemmelsen, selv om det ikke er ejeren af knallerten, men en eventuel bruger, der straffes og tidligere er straffet for en tilsvarende overtrædelse.

I de specielle bemærkninger til ændringsloven (til § 133 a) findes bl.a. nedenstående eksempel på, at brugerens overtrædelser fører til konfiskation af knallerten hos ejeren:

”A køber en lille knallert. A overlader rådigheden over knallerten til sønnen B, men bevarer selv ejerskabet hertil. B foretager uden A's vidende konstruktive ændringer af knallerten. B tages to gange af politiet på den ulovlige knallert. Første gang pålægges B en bøde på 1.000 kr., anden gang pålægges han ligeledes en bøde på 1.000 kr., og knallerten konfiskeres, uagtet knallerten er A's ejendom.”

Der henvises til de specielle bemærkninger for yderligere eksempler.

Konfiskation kan undlades, hvis særlige grunde taler derfor, jf. § 133 a, stk. 5, 2. pkt. Af bemærkningerne til ændringsloven fremgår det, at særlige grunde f.eks. kan foreligge, hvis det er godtgjort, at ejeren (brugeren) ikke har samtykket i knallertens benyttelse.

Gentagelsesvirkning indtræder både, når den tidligere afgørelse er en dom og en udenretlig bødevedtagelse. Flere forhold inden for perioden skal også tillægges gentagelsesvirkning efter bestemmelsen, selv om forholdene behandles ved domstolene under samme sag.

I tredjegangstilfælde og senere skal der ligeledes ske konfiskation, hvis betingelserne i § 133 a, stk. 5, er opfyldt.

Med hensyn til konfiskation af enkelte dele af knallerten i tilfælde, hvor der er foretaget konstruktive ændringer, er der ikke med lovændringen tilsigtet ændringer af retstilstanden, og disse kan som hidtil konfiskeres i medfør af straffelovens almindelige regler herom, jf. herved også færdselslovens § 133 a, stk. 6.

6. Overgangsregler i forbindelse med den nye regel om konfiskation

Udgangspunktet er, at overtrædelse af færdselslovens § 67, stk. 2, ikke tillægges gentagelsesvirkning efter færdselslovens § 133 a, stk. 5, hvis overtrædelsen er begået inden lovens ikrafttræden den 19. juni 2008, jf. ændringslovens § 2, stk. 2.

Som en undtagelse hertil skal der dog ske konfiskation efter færdselslovens § 133 a, stk. 5, på baggrund af overtrædelser af færdselslovens § 67, stk. 2, begået før lovens ikrafttræden i tilfælde, hvor ejeren (brugeren) før lovens ikrafttræden to gange har overtrådt § 67, stk. 2, ved at have foretaget konstruktive ændringer af en knallert og som efter lovens ikrafttræden og inden 3 år efter på ny overtræder § 67, stk. 2, ved enten at være ejer(bruger) af en knallert, der er konstruktivt ændret med henblik på hastighedsforøgelse, eller som er i sådan en ulovlig stand, den kan køre 43 km i timen eller derover (lille knallert) eller kan køre 64 km i timen eller derover (stor knallert), jf. ændringslovens § 2, stk. 3. Denne overgangsordning svarer til den hidtidige praksis med konfiskation af knallerten i 3. gangstilfælde af konstruktive ændringer.

Særligt om ”Pocketbikes”:

En pocketbike kan være enten en knallert eller en motorcykel, men for de fleste pocketbikes gælder, at de på grund af deres indretning og udstyr ikke kan registreres, jf. færdselslovens § 72.

Efter færdselslovens § 67, stk. 1, skal et køretøj være således indrettet og holdes i en sådan stand, at det kan benyttes uden fare eller ulempe for andre samt uden skade for vejene. Ifølge stk. 2 er ejeren eller brugeren ansvarlig for, at køretøjet er i lovlig stand. Endvidere skal føreren af et køretøj til enhver tid være opmærksom på, at køretøjet er i lovlig stand, særligt at styre-, bremse-, signal-, og tegngivningsapparater samt lygter virker forskriftsmæssigt og sikkert, jf. stk. 3.

Hvis en pocketbike ikke findes at være i lovlig stand, kan der rejses tiltale for overtrædelse af færdselsloven § 67, stk. 2, jf. bekendtgørelse om køretøjers indretning og udstyr. Der kan tillige være grundlag for at rejse tiltale for overtrædelse af færdselslovens § 72, hvorefter et motorkøretøj, traktor og knallert, inden køretøjet tages i brug, skal registreres her i landet og forsynes med nummerplader. Det bemærkes, at alle nye knallerter er registreringspligtige, jf. færdselslovens § 72.

Som eksempler på praksis kan nævnes TfK 2006.341V, hvor tiltalte havde kørt på en ”pocketbike” (registreringspligtig knallert) på offentlig vej uden at have erhvervet kørekort, uden at have tegnet lovpligtig ansvarsforsikring, og uden at køretøjet var registreret. Der var endvidere mangler ved lygterne. Byretten idømte tiltalte en bøde på 3.400 kr. for overtrædelse af færdselslovens § 117, stk. 5, jf. § 63 a, stk. 1, § 118, stk. 1 og stk. 2, jf. § 105, jf. § 106, stk. 1, jf. § 72, stk. 1, § 67, stk. 3, jf. bekendtgørelse om køretøjers indretning og udstyr. Landsretten stadfæstede bøden.

Der kan endvidere efter en konkret vurdering være grundlag for at påstå en ulovlig pocketbike konfiskeret. Påstanden om konfiskation bør i givet fald nedlægges i medfør af straffelovens § 75, stk. 2.

I den forbindelse kan henvises til U 1981.665 H, hvor en tiltalt, der ikke havde førerbevis, på offentlig vej havde ført en motocross-motorcykel, der lovligt sælges til benyttelse på baner, men som ikke må anvendes på offentlig vej eller gade. Køretøjet blev konfiskeret og tiltalte blev idømt en bøde. Højesteret udtalte, at anvendelsen af en motorcykel som den omhandlede til kørsel på almindelig vej måtte anses for forbundet med betydelig fare. Herefter fandtes køretøjet, der i øvrigt ikke lovligt ville kunne benyttes til transportformål, at burde konfiskeres i medfør af straffelovens § 75, stk. 2, nr. 1.

I TfK 2006.341V, der er nævnt ovenfor, tiltrådte byretten anklagemyndighedens påstand om konfiskation i medfør af straffelovens § 75, stk. 2. Landsretten ophævede konfiskationen, idet der blev lagt vægt på, at der alene var tale om en enkelt kørsel på offentlig vej, og at ”pocketbiken” ville kunne anvendes i andre sammenhænge.

Det tilføjes, at der kun vil være anledning til at nedlægge påstand om konfiskation i medfør af færdselslovens § 133 a, hvis der er tale om grove eller gentagne overtrædelser af færdselsloven. En enkelt kørsel med en ”pocketbike” giver således som udgangspunkt ikke grundlag for konfiskation efter § 133 a. I den forbindelse kan henvises til U 1997.215/2 V, hvor den tiltalte på almindelig vej havde ført en uregistreret motorcykel (motocross) med væsentlige mangler. Han havde endvidere kørt uden lys og uden styrthjelm, havde undladt at efterkomme politiets tegn om at standse og undladt at holde en efter forholdene passende lav hastighed. Landsretten fandt, at der forelå en særlig grov overtrædelse af

færdselsloven, da kørsel på almindelig vej med en motocrosscykel måtte anses for forbundet med betydelig fare. Under hensyn til at tiltalte ikke tidligere var straffet for en lignende overtrædelse, og der var tale om en enkeltstående kørsel, kunne konfiskation af køretøjet under de foreliggende omstændigheder ikke anses for påkrævet for at forebygge yderligere overtrædelser af færdselsloven.

Endvidere kan nævnes Østre Landsrets dom af 22. juni 2006, hvor den tiltalte på offentlig vej havde ført en ”pocketbike” (registreringspligtig knallert). Byretten traf i medfør af straffelovens § 75, stk. 2, nr. 1, bestemmelse om konfiskation af den pågældende ”pocketbike”. Tiltalte ankede afgørelsen med påstand om frifindelse og formildelse. Anklagemyndigheden påstod skærpelse og præciserede, at påstand om konfiskation var nedlagt i medfør af færdselslovens § 133 a, stk. 1, subsidiært § 133 a, stk. 4. Landsretten frifandt tiltalte for konfiskationspåstanden under hensyn til, at tiltalte ikke tidligere var straffet for lignende overtrædelser af færdselsloven, at der var tale om en enkeltstående kørsel, samt at konfiskation ikke var påkrævet for at forebygge yderligere overtrædelser af færdselsloven.

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
67, stk. 2-3, jf. bkg. om cyklers ind- retning og udstyr	<u>Cykler:</u> Utilstrækkelig bremse Uvirksom/manglende reflektglas Uvirksom klokke Cykel uden tændte lygter, jf. § 34, stk. 1 (en eller begge)	500 500 Advarsel 500
Sanktioner i almindelighed kun til føreren. Selv om der foreligger flere af de ovennævnte overtrædelser samtidig, bør bøden som udgangspunkt ikke fastsættes højere end 500 kr.		
68, jf. bkg. om forbud mod for- handling af sær- lig hastigheds- øgende udstyr	<u>Forhandling af ulovlige tuningsdele til knallerter:</u> Minimumsbøde i 1. gangssager	1.000

I øvrigt bøde svarende til 1 gange købsprisen excl. moms - rundet op til nærmeste med 500 delelige beløb, jf. færdselslovens § 118 a, stk. 1.

Fører ovenstående til en bødepåstand på over 10.000 kr., nedlægges i stedet påstand om en bøde, svarende til 2/3 af indkøbsprisen, samt om konfiskation af den skønnede fortjeneste. Der er herved taget hensyn til, at konfiskationsbeløbet i modsætning til bødebeløbet kan fradrages i skatteregnskabet.

Konstateres i en konkret sag en usædvanlig lav fortjeneste, f.eks. fordi en forhandler har set sin interesse i at tilbyde salg af ulovlige dele til en lav pris for derved at trække kunder til forretningens øvrige omsætning, nedlægges påstand om bøde, svarende til 1 gang købsprisen, excl. moms.

Konfiskeres ikke-solgte dele, afpasses bødepåstanden herefter.

Ved højesteretsdommene i U 1984.189-191 H er det slået fast, at bekendtgørelsen om forbud mod forhandling af særligt hastighedsøgende udstyr ("tuningsdele"), der uden for den særlige dispensationsordning, som er meddelt landsforeningen "Ungdomsringen", jf. Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 2. januar 1978, monteres på særlige baneknallerter. Dette gælder, selv om det sker uden fortjeneste og alene i forbindelse med reparation, eller som er påstået anvendt til undervisningsbrug i ungdomsklubber, der foranstalter baneknallertkørsel.

Højesteret har endvidere statueret, at bekendtgørelsen ikke omfatter tilfælde, hvor det må lægges til grund, at de pågældende tuningsdele er monteret på andet end knallerter. I tilfælde, hvor det under efterforskningen af en sag om forhandling af ulovlige tuningsdele gøres gældende, at delene eller nogle af dem er monteret på andet end knallerter, bør den pågældende derfor opfordres til at sandsynliggøre dette. I mangel af rimelig sandsynliggørelse vil der efter en konkret vurdering af den bevismæssige stilling kunne være anledning til at bestride rigtigheden af oplysninger herom og rejse tiltale for forhandling af sådanne dele.

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
----------	-----------------	---------------

68, jf. bkg. om Radar- og laserudstyr m.v. i køretøjer
forbud mod

visse typer radar- og laserudstyr	Anklagemyndigheden bør i disse sager nedlægge påstand om bøde som anført nedenfor:
-----------------------------------	--

1. gang	1.000 kr.
2. gang	1.500 kr.
3. gang	2.000 kr.

Der bør endvidere nedlægges påstand om konfiskation af udstyret i medfør af straffelovens § 75, stk. 2.

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
----------	-----------------	---------------

68 a, jf. bkg. om installation og plombering af hastighedsbe- grænsere i last- biler og busser	<u>Kørsel med ikke-funktionsdygtig hastighedsbegrænser</u>	
---	--	--

Ifølge bemærkningerne til lov nr. 187 af 30. marts 1999 bør bøden for kørsel med lastbiler og busser med en ikke-funktionsdygtig hastighedsbegrænser sidestilles med en hastighedsoverskridelse på 70 pct. eller derover. Dette gælder både føreren og den registrerede ejer. I gentagelsestilfælde bør udmåles en bøde på linje med en 100 pct. overskridelse af hastighedsgrænserne.

Anklagemyndighedens strafpåstand bør herefter udformes således:

1. gang	4.000
2. gang	7.000

Endvidere kan der være grundlag for at nedlægge påstand om frakendelse af førerretten for så vidt angår føreren af køretøjet. Reglerne herom fremgår af færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 2.

Andre overtrædelser

Forkert indstilling eller manglende beskyttelse mod uautoriseret indgreb (bkg. § 1, stk. 3, og § 2)	500-1.500
Indgreb uden autorisation herunder fjernelse af plomber (bkg. § 3, stk. 1)	1.500
Mangler ved det autoriserede værksteds installation (bkg. § 11)	500-1.000
Manglende installationsmærkat (bkg. § 12)	500
Udfyldelse/opbevaring af værkstedskort (bkg. § 13)	500-1.000

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
<u>Tilkobling og slæbning:</u>		
70, stk. 3, jf. bkg. om regi- strering og syn af køretøjer	Påhængsvogn ej registreret til motorvogn	500
70, stk. 4, jf. bkg. om slæb- ning af køretø- jer	Motorkøretøj slæbes - begge	500
<u>Registrering af motorkøretøj m.v*.::</u>		
72, stk. 1	Kørsel med uindregistreret motorkøretøj	500
	Parkering af uindregistreret motorkøretøj	500
	Ulovlig kørsel med uindregistreret traktor	500
72, stk. 1	Ulovlig kørsel med godkendt traktor	500
73, stk. 1, jf. bkg. om regi- strering og syn af køretøjer	Undladt at melde ejerskifte	500
	Misbrug af prøveskilte	500
	Ulæselig eller tildækket nummerplade herunder sammen med stop- og blinklygter	500
	Efterligning eller uberettiget anvendelse af nummerplade	1.000
	Manglende nummerplade	500

* Ved lov nr. 309 af 19. april 2006 om registrering af køretøjer er færdselslovens regler om registrering af køretøjer overført til den nye lov, der endnu ikke er trådt i kraft. Som konsekvens heraf er bestemmelserne i færdselslovens §§ 72-76, § 88 a, stk. 1, 3. pkt., og §§ 124 j-124 p ophævet, jf. lovens § 21, nr. 1. Skatteministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden, jf. lovens § 26. Ifølge bemærkningerne til lovforslaget forventes ikrafttræden at ske den 1. januar 2008.

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
	<u>Traktorer</u>	
74-75	se under § 72 og § 73.	
79, jf. bkg. udlejning af motorkøretøjer uden fører	<u>Udlejning:</u> Ej påført kontrakt, begge Ej medført kontrakt	 500 500
Lov om god- kendelse og syn af køre- tøjer, § 13*	Undladt at fremstille sit køretøj til periodisk syn for hver påbegyndt synsperiode	1.000

Denne bødetakst erstatter de vejledende bødetakster i Trafikministeriets vejledning af 20. november 1998 vedrørende sanktioner i forbindelse med manglende overholdelse af periodisk syn.

* Tidligere færdselslovens § 78, der er ophævet.

Færdselslovens kapitel 12 (§ 80-§ 81). Sikkerhedsudstyr

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
	<u>Sikkerhedsseler:</u>	
80, stk. 1	Undladt at anvende sikkerhedssele	500
80, stk. 4, 1. pkt. *	Undladt at påse, at passagerer under 15 år anvender sikkerhedssele i overensstemmelse med stk. 1 og regler fastsat i medfør af stk. 3 (uanset antallet af passagerer)	500
80 a, stk. 6, 1. pkt., jf. stk. 1 *	Undladt at påse, at børn under 135 cm anvender særligt tilpasset sikkerhedsudstyr (uanset antallet af passagerer)	500
80 a, stk. 6, 1. pkt., jf. stk. 2 *	Undladt at påse, at der ikke befordres børn under 3 år på en siddeplads uden sikkerhedssele, hvor der ikke kan monteres godkendt sikkerhedsudstyr	500
	Undladt at påse, at børn på 3 år og derover, som er under 135 cm, ikke befordres på forsædet (uanset antallet af passagerer)	500
80 a, stk. 6, 1. pkt., jf. stk. 3	Undladt at påse, at børn i bagudvendt barnestol ikke befordres på en siddeplads med frontairbag, som ikke er deaktiveret (uanset antallet af passagerer)	500
80 b, stk. 4, 1. pkt.	Passagerer lader sig befordre, når antallet af passagerer overstiger antallet af siddepladser med sikkerhedssele (I person- og varebiler kan der indtil 1. maj 2009 befordres et større antal personer på bagsædet end der er siddepladser forsynet med sikkerhedsseler)	500

* Der henvises til afsnittet om klippekortordningen (færdselslovens kapitel 18). Ved overtrædelse af færdselslovens § 80, stk. 4, 1. pkt., og § 80 a, stk. 6, 1. pkt., jf. stk. 1 og 2, udløses et klip, uanset antallet af passagerer.

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
80 b, stk. 4, 2. pkt.*	Undladt at påse, at passagerer under 15 år ikke lader sig befordre, når antallet af passagerer overstiger antallet af siddepladser med sikkerhedssele (uanset antallet af passagerer) (I person- og varebiler kan der indtil 1. maj 2009 befordres et større antal personer på bagsædet, end der er siddepladser forsynet med sikkerhedsseler)	500
	<u>Styrthjelme:</u>	
81, stk. 1	Undladt at anvende styrthjelm	500
81, stk. 3*	Undladt at påse, at passagerer mellem 5 og 15 år anvender styrthjelm	500

* Der henvises til afsnittet om klippekortordningen (færdselslovens kapitel 18). Ved overtrædelse af færdselslovens § 80, stk. b, stk. 4, 2. pkt., og § 81, stk. 3, udløses et klip, uanset antallet af passagerer.

Færdselslovens kapitel 13 (§ 82-§ 86)

Befordring, belæsning, vægt, dimensioner mv.

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
<u>Køretøjets belæsning:</u>		
82, stk. 1	Hindrer førerens bevægelsesfrihed eller udsyn	500
82, stk. 2	Passagerers antal eller placering til fare	500
82, stk. 3	Ej læsset forsvarligt	500
	Bagklap åben, førerspejl i højre side	500
82, stk. 4, jf. bkg. om af- mærkning af langt eller bredt gods	Undladt afmærkning af gods, der rager for langt frem eller bagud	500
82, stk. 5, jf. bkg. om vej- transport af farligt gods	I sager om overtrædelse af reglerne om vejtransport af farligt gods skal der anvendes samme principper for bødefastsættelsen for danske og udenlandske chauffører, uanset om vognmanden har hjemsted her i landet eller ej.	
<u>Køretøjers bredde, længde og højde:</u>		
84, stk. 1, jf. bkg. om køre- tøjers største bredde, læng- de, vægt og ak- seltryk	For stor bredde, længde eller højde	500

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
----------	-----------------	---------------

Vægt og akseltryk:

Akseltryk:

85, stk. 1, jf. bkg. om køre- tøjers største bredde, læng- de, vægt og akseltryk	1. gangs forseelse Fører	kr. 20,- pr. %
	Ejer	kr. 50,- pr. %

oprundet til nærmeste beløb deleligt med 500.

Akseltryk udregnes i procent i forhold til køretøjets tilladte akseltryk.

Der rejses kun tiltale, hvis det tilladte akseltryk overskrides med mere end 7% eller for enkeltaksler udgør mere end 500 kg, jf. Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 19. november 1979.

Såfremt overskridelsen ikke overstiger 7%, men for enkeltaksler udgør mere end 500 kg., er bødetaksterne således:

Fører	kr. 500
Ejer	kr. 500

Hvis der konstateres både for stort akseltryk og for stor totalvægt, bør anklagemyndighedens bødepåstand beregnes efter de takster, der i det aktuelle tilfælde medfører den største bøde.

I gentagelsestilfælde forhøjes bøden til ejeren med 200 kr. pr. forstraf.

Den forhøjede bøde i gentagelsestilfælde skal beregnes på grundlag af bøden for en 1. gangs forseelse før en eventuel oprunding til nærmeste beløb deleligt med 500.

Derudover fordobles den herved fremkomne bøde ved flere end 10 forstraffe, medmindre der, før den nye forseelse blev begået, er forløbet 2 år efter den seneste afgørelse.

Bøden rundes herefter op til nærmeste beløb deleligt med 500.

Ved udformningen af anklagemyndighedens bødepåstand bør der alene lægges vægt på forstraffe vedrørende akseltryk.

Totalvægt:

I det følgende er der fastsat retningslinjer for anklagemyndighedens strafpåstand i sager vedrørende overtrædelse af reglerne om køretøjers størst tilladte totalvægt. Disse er udarbejdet på baggrund af bemærkningerne til lov nr. 187 af 30. marts 1999.

Efter færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 5, skal føreren af et køretøj med en tilladt totalvægt på over 3.500 kg endvidere frakendes førerretten, såfremt han har overtrådt de i medfør af færdselslovens § 85 fastsatte forskrifter om størst tilladte totalvægt med mere end 30 procent.

Tilladt totalvægt på over 3.500 kg

1. gangs forseelse

85, stk. 1, jf. bkg. om køretøjers største bredde, længde og vægt	Fører	kr. 100,- pr. %
	Ejer/bruger	kr. 250,- pr. %

oprundet til nærmeste beløb deleligt med 500.

Overlæs udregnes i procent i forhold til køretøjets tilladte totalvægt.

Der rejses kun tiltale, hvis den tilladte totalvægt overskrides med mere end 7 %, jf. Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 19. november 1979.

Hvis der konstateres både for stor totalvægt og for stort akseltryk, bør anklagemyndighedens bødepåstand beregnes efter de takster, der i det aktuelle tilfælde medfører den største bøde.

Gentagelse

Det bemærkes, at gentagelsesvirkningen i disse sager ifølge fast retspraksis ophører, når der – før den nye handling blev begået – er forløbet 2 år fra den seneste afgørelse.

I gentagelsestilfælde forhøjes bøden til ejeren/brugeren med 1.000 kr. pr. forstraf.

Den forhøjede bøde skal beregnes på grundlag af bøden for en 1. gangs forseelse før en eventuel oprunding til nærmeste beløb deleligt med 500.

Derudover fordobles den herved fremkomne bøde ved flere end 10 forstraffe, medmindre der før den nye forseelse blev begået, er forløbet 2 år efter den seneste afgørelse.

Bøden rundes herefter op til nærmeste beløb deleligt med 500.

Ved udformningen af anklagemyndighedens bødepåstand bør der alene lægges vægt på forstraffe vedrørende totalvægt. Der henvises til Vestre Landsrets dom i U 2000.1434 V.

Tilladt totalvægt på 3.500 kg eller derunder

1. gangs forseelse

Fører	kr. 10,- pr. %
Ejer	kr. 25,- pr. %

oprundet til nærmeste beløb deleligt med 500.

Overlæs udregnes i procent i forhold til køretøjets tilladte totalvægt.

Der rejses kun tiltale, hvis den tilladte totalvægt overskrides med mere end 7 %.

Hvis der konstateres både for stor totalvægt og for stort akseltryk, bør anklagemyndighedens bødepåstand beregnes efter de takster, der i det aktuelle tilfælde medfører den største bøde.

Gentagelse

Det bemærkes, at gentagelsesvirkningen i disse sager ifølge fast retspraksis ophører, når der – før den nye handling blev begået – er forløbet 2 år fra den seneste afgørelse.

I gentagelsestilfælde forhøjes bøden til ejeren med 200 kr. pr. forstraf.

Den forhøjede bøde i gentagelsestilfælde skal beregnes på grundlag af bøden for en 1. gangs forseelse før en eventuel oprunding til nærmeste beløb deleligt med 500.

Derudover fordobles den herved fremkomne bøde ved flere end 10 forstraffe, medmindre der før den nye forseelse blev begået, er forløbet 2 år efter den seneste afgørelse.

Bøden rundes herefter op til nærmeste beløb deleligt med 500 kr.

Ved udformningen af anklagemyndighedens bødepåstand bør der alene lægges vægt på forstraffe vedrørende totalvægt. Der henvises til Vestre Landsrets dom U 2000.1434 V.

Gentagelsesvirkning i sager om totalvægt og akseltryk, hvor overtrædelserne er begået før den 15. maj 1999.

Som det fremgår ovenfor, skal der i sager om akseltryk i gentagelsestilfælde alene lægges vægt på forstraffe vedrørende akseltryk, ligesom der i sager om totalvægt alene skal lægges vægt på forstraffe vedrørende totalvægt.

Vestre Landsret har i en dom af 22. marts 2000, trykt i U 2000.1434 V, udtalt sig om straffastsættelsen i gentagelsestilfælde, hvor overtrædelserne er begået, før de ændrede regler om bødefastsættelsen i sager om totalvægt trådte i kraft den 15. maj 1999, jf. herved bekendtgørelse nr. 268 af 6. maj 1999. Landsretten fandt, at bøden i sager om overtrædelser, der er begået før ændringen, bør udmåles efter de retningslinjer, der var fastsat i Rigsadvokatens bødekatolog fra juni 1991. Vestre Landsret udmålte herefter bøden for de overtrædelser, der var begået før 15. maj 1999, i overensstemmelse med den tidligere praksis om indbyrdes gentagelsesvirkning mellem sager om totalvægt og akseltryk.

Østre Landsret har i en dom af 13. oktober 2000, trykt i Tfk 2001.46, bl.a. udtalt følgende om fastsættelse af bøden for en overtrædelse af reglerne om akseltryk begået før den 15. maj 1999:

”Det følger af straffelovens § 3, stk. 1, 1. pkt., at såfremt den straffelovgivning, der var gældende ved den straffbare handling foretogelse, er forskellig fra den straffelovgivning, der var gældende ved sagens pådømmelse, afgøres spørgsmålet om strafbarhed og straf efter den senere lov, dog således, at afgørelsen ikke må blive strengere end efter den ældre lov. Tilsvarende gælder vedrørende administrative forskrifter og ikke blot ændrede strafferegler, men også regler om blandt andet gentagelsesvirkning.

Under hensyn hertil og særligt Rigsadvokaten Informerer nr. 11/2000, side 4, hvorefter ”anklagemyndigheden ved udformningen af bødepåstanden i sager om akseltryk fremover alene bør lægge vægt på forstraffe vedrørende akseltryk” findes principperne i straffelovens § 3 at føre til, at der også ved kørsler, der har fundet sted før ændringen, alene bør lægges vægt på tidligere kørsler, der angår forhøjet akseltryk.”

Som det fremgår, er retspraksis på området ikke entydig.

På denne baggrund finder jeg det rettest, at anklagemyndigheden ved udformningen af bødepåstanden i sager om akseltryk og totalvægt fremover alene lægger vægt på forstraffe vedrørende samme overtrædelse, også når overtrædelsen er begået, før de ændrede regler om bødefastsættelsen i sager om totalvægt trådte i kraft den 15. maj 1999, jf. herved bekendtgørelse nr. 268 af 6. maj 1999.

Om dokumentation af ældre afgørelser med indbyrdes gentagelsesvirkning henvises til U 2001.2431 Ø, U 2000.1434 V og Østre Landsrets ankedom af 2. marts 2004.

Færdselslovens kapitel 13 a (§ 86 a)

Køre- og hviletid

Ved lov nr. 557 af 24. juni 2005 om ændring af færdselsloven og pasloven (Knallerter, køre- og hviletid og nedsættelse af gebyret for børnepas mv.) blev der indført et skærpet bødesanktionssystem for overtrædelse af reglerne om køre- og hviletid, ligesom der blev indført hjemmel til frakendelse af førerretten for overtrædelse af reglerne.

Der henvises til færdselslovens § 86 a, § 118, stk. 8, og § 125, stk. 1, nr. 6, § 125, stk. 3 samt § 126, stk. 1, nr. 7.

Bestemmelserne om køre- og hviletid er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 561/2006 (harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for vejtransport og om ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 og (EF) nr. 2135/98 samt ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85). Denne forordning (køre- og hviletidsforordningen) erstatter med virkning fra den 11. april 2007 Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for vejtransport.

Sanktionerne fastsat ved lovændringen i 2005 anvendes uændret i forhold til den nye køre- og hviletidsforordning, jf. forordning (EF) nr. 561/2006.

Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 om kontrolapparatet inden for vejtransport (kontrolapparatforordningen) indeholder regler om installation og anvendelse af det kontrolapparat, der er en forudsætning for kontrol med overholdelsen af køre- og hviletidsreglerne.

Endvidere indeholder FN's europæiske overenskomst om arbejdet for besætninger på køretøjer i international vejtransport af 1. juli 1970 (AETR-overenskomsten) regler om køre- og hviletid og kontrolapparatet, der i det væsentligste svarer til reglerne i køre- og hviletidsforordningen og kontrolapparatforordningen.

I bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007 om køre- og hviletidsbestemmelserne i vejtransport er der bl.a. fastsat regler om, hvilke bestemmelser i køre- og hviletidsforordningen og i kontrolapparatforordningen, der er strafsanktioneret, jf. §§ 11 - 14. Bekendtgørelsen træder i kraft den 11. april 2007 samtidig med den nye køre- og hviletidsforordning og erstatter bekendtgørelse nr. 688 af 29. juni 2005 om køre- og hviletidsbestemmelserne i vejtransport.

Ved Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 31. oktober 2006 om ændring af praksis vedrørende sanktionerne på køre- og hviletidsområdet er der gennemført visse ændringer af tiltalepraksis for overtrædelse af reglerne i køre- og hviletidsforordningen og kontrolapparatforordningen, jf. nærmere nedenfor. Ændringerne finder anvendelse på sager, som ikke var endelig afgjort på tidspunktet for

udsendelse af cirkulæreskrivelsen. I forlængelse af cirkulæreskrivelsen er udsendt Rigsadvokaten Informerer nr. 28/2006, som bl.a. præciserer retningslinjerne for tiltalerejsning for overtrædelse af kontrolapparatforordningen, jf. nedenfor om sanktionerne for overtrædelse af kontrolapparatforordningen. Disse retningslinjer er overført til denne meddelelse, og Rigsadvokaten Informerer nr. 28/2006 ophæves derfor.

Justitsministeriet har endvidere ved cirkulæreskrivelse af 30. marts 2007 om ændring af praksis vedrørende sanktionerne på køre- og hviletidsområdet gennemført visse lempelser af sanktionerne på køre- og hviletidsområdet. Cirkulæreskrivelsen, der er vedlagt som bilag 1, træder i kraft den 11. april 2007 og finder anvendelse på sager, som denne dato endnu ikke er endeligt afgjort, jf. nærmere nedenfor.

Der er endelig ved lov nr. 347 af 6. maj 2009 om ændring af færdselsloven sket en lempelse af reglerne om frakendelse af førerretten ved overtrædelse af kontrolapparatforordningen samt foretaget ændring af reglerne om dansk straffemyndighed ved overtrædelse af reglerne om køre- og hviletid.

Udenlandske chauffører

Det bemærkes, at de nedenfor anførte sanktioner skal anvendes overfor både udenlandske og danske chauffører, uanset om kørslen er udført for en vognmand, der har hjemsted her i landet eller i udlandet.

Opmærksomheden henledes på, at det nu udtrykkeligt følger af færdselslovens § 134, stk. 5, som blev indsat ved lov nr. 347 af 6. maj 2009, at der i forhold til udenlandske chaufførers overtrædelser af køre- og hviletidsreglerne, som konstateres i Danmark, er dansk straffemyndighed, også selv om overtrædelsen er begået på en anden medlemsstat eller et tredjelandets område.

Ændringen af reglerne om dansk straffemyndighed indebærer, at det i alle tilfælde er muligt at strafforfølge udenlandske chauffører for overtrædelse af køre- og hviletidsforordningen, kontrolapparatforordningen og AETR, som er begået i udlandet, men konstateres her i landet, og som ikke allerede har givet anledning til en sanktion. Det er endvidere muligt at strafforfølge de pågældende chaufførers udenlandske arbejdsgivere for de samme overtrædelser.

Sanktionerne for overtrædelse af reglerne om køre- og hviletid (køre- og hviletidsforordningen)

Bøden

Ved lov nr. 557 af 24. juni 2005 blev der indført et graderet bødesanktionssystem for overtrædelse af køre- og hviletidsforordningen, jf. § 118, stk. 8. Lovforslaget med bemærkninger findes i Retsinformation, L 153, Folketinget 2004/2005, 2. samling.

Det fremgår af pkt. 3.2. i bemærkningerne til loven, at der for så vidt angår føreren fastsættes en bøde på 100 kr. for hver gang, den fastsatte grænse for køretid eller hviletid overskrides med 1 procent. For ejeren/brugeren fastsættes en bøde, der er det dobbelte af bøden til føreren, dvs. 200 kr. pr. procent reglerne overskrides.

Det bemærkes, at der efter færdselslovens § 118, stk. 9, gælder objektivt ansvar for ejeren/brugeren af køretøjet. Der henvises til § 13 i bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007 om køre- og hviletidsbestemmelserne i vejtransport, hvorefter det tillige fremgår, at der for bødeansvaret ikke fastsættes forvandlingsstraf.

I medfør af færdselslovens § 118 a, stk. 1, oprundes bøden til nærmeste beløb delelig med 500, ligesom reglerne om absolut kumulation i færdselslovens § 118 a, stk. 3, 1. pkt., finder anvendelse. Det bemærkes i den forbindelse, at der i medfør af færdselslovens § 118 a, stk. 5, er hjemmel til at fravige bestemmelsen om absolut kumulation, når særlige grunde taler for det, ligesom reglerne om nedsættelse af bøderne til personer med særlig lav indtægt i færdselslovens § 118, a, stk. 2, finder anvendelse, jf. afsnit 2.2.

I nedenstående skemaer er angivet sanktionerne for overtrædelse af reglerne om køre- og hviletid i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006, jf. bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til loven, at der gælder en generel tolerancegrænse på 5 procent, således at der kun rejses tiltale i sager om overtrædelse af reglerne om køre- og hviletid, hvis overskridelsen har været på 5 procent eller mere. Dette indebærer, at den første bødeposition for en fører er på 500 kr., mens den første bødeposition for ejeren er på 1.000 kr.

Der fastsættes ikke en skærpet bøde i gentagelsestilfælde ved overtrædelse af reglerne.

Som nævnt ovenfor er der ved Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 30. marts 2007 gennemført en række lempelser af sanktionerne i relation til forordningens artikel 7 (køretid uden pauser) og artikel 6 og 8 (daglig køretid og daglig hviletid). Ændringerne, der fremgår af cirkulæreskrivelsen i bilag 1, er følgende:

- Tolerancegrænsen på 5 procent erstattes af en 5 minutters tolerance for så vidt angår pauser

Efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 561/2006 af 15. marts 2006 skal føreren efter en kørselsperiode på 4 ½ time holde en sammenhængende pause på mindst 45 minutter, medmindre han påbegynder hviletid. Denne pause kan erstattes af en pause på mindst 15 minutter fulgt af en pause på mindst 30 minutter. Der kan ikke byttes om på rækkefølgen af pauserne.

Som nævnt ovenfor gælder der en generel tolerancegrænse på 5 procent, således at der kun rejses tiltale i sager om overtrædelse af reglerne om køre- og hviletid, hvis overskridelsen har været på 5 procent eller mere.

Tolerancegrænsen på 5 procent erstattes for så vidt angår de nævnte pauser som følge af cirkulæreskrivelsen af en 5 minutters tolerance på hver enkelt pause. Denne ændring betyder, at afholdelse af en samlet pause på mindst 40 minutter fremover opfylder forordningens krav til en lovlig pause. Ved en opdelt pause vil en pause på 10 minutter efterfulgt af en pause på 25 minutter opfylde forordningens krav. Afslutter føreren således sin kørsel efter 4½ time med en samlet pause på mindst 40 minutter, eller afholder føreren inden for en køretid på 4½ time to opdelt pauser, dvs. en pause på mindst 10 minutter efterfulgt af en pause på mindst 25 minutter - i alt 35 minutter, vil føreren være straffri.

- Overtrædelse af 5 minutters tolerancen medfører kun kumulation af køretiden, hvis den afholdte pause er mere end 1/3 for kort i forhold til forordningens krav til pauser

Det følger som nævnt af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 561/2006 af 15. marts 2006, at føreren efter en kørselsperiode på 4 ½ time skal holde en sammenhængende pause på mindst 45 minutter, medmindre han påbegynder hviletid. Denne pause kan erstattes af en pause på mindst 15 minutter fulgt af en pause på mindst 30 minutter. Der kan ikke byttes om på rækkefølgen af pauserne.

Efter cirkulæreskrivelsen medfører overtrædelse af 5 minutters tolerancen i forhold til pauser kun kumulation af køretiden, hvis den afholdte pause er mere end 1/3 for kort i forhold til forordningens krav til pauser.

I minutter betyder det, at afholdelse af en samlet pause på mindst 30 minutter, eller ved opdelt pauser, afholdelse af en pause på mindst 10 minutter efterfulgt af en pause på mindst 20 minutter, der samlet udgør 30 minutter, vil afbryde kørselsforløbet for køretid uden pauser. Ved afholdelse af pauser, der er kortere end de nævnte, sker der kumulation af køretiden på hver side af den for korte pause.

- For overtrædelser begået den 11. april 2007 eller senere indføres en "pausebøde", som anvendes ved afholdelse af en pause, der er mere end 5 minutter for kort, men ikke mere end 1/3 for kort

Det følger af cirkulæreskrivelsen, at der for overtrædelser begået den 11. april 2007 eller senere indføres en pausebøde, som anvendes ved afholdelse af en pause, der er mere end 5 minutter for kort. Denne bøde fastsættes i de tilfælde, hvor der efter cirkulæreskrivelsen ikke længere er grundlag for at foretage kumulation af køretiden.

Pausebøden skal kun anvendes, hvor køretiden uden pauser er overskredet, dvs. hvis køretiden er på mindst 4 timer og 44 minutter (incl. 5 procents tolerancegrænse). Pausebøden skal ikke anvendes, hvis pausen er så kort (mere end 1/3 for kort), at der skal ske kumulation af køretiden.

Pausebøden er på 1.500 kr. til føreren og 3.000 kr. til virksomheden.

For samlede pauser vil det betyde, at pausebøden skal anvendes ved en pause i intervallet fra 39 minutter til 30 minutter (jf. 5 minutters tolerancen på pausen, og idet en samlet pause på under 30 minutter medfører kumulation af køretiden).

Hvis pausen opdeles, anvendes pausebøden ikke på den første pause på 15 minutter (jf. 5 minutters tolerancen på pausen og idet en pause på under 10 minutter medfører kumulation af køretiden). Med hensyn til den anden pause på 30 minutter skal pausebøden anvendes ved en pause i intervallet fra 24 – 20 minutter (jf. 5 minutters tolerancen på pausen, og idet en pause på under 20 minutter medfører kumulation af køretiden).

- Der sker kun kumulation af køretid i forbindelse med afholdelse af for kort hvil, hvis hvilet er mere end 1 time for kort

I forhold til reglerne om daglig hviletid indføres efter cirkulæreskrivelsen en ændret praksis, således at der kun sker kumulation af køretid, dvs. sammenlægning af den daglige køretid, som ligger på hver side af et utilstrækkeligt dagligt hvil, hvis hvilet er mere end 1 time for kort.

Det betyder ved afholdelse af en reduceret daglig hviletid på 9 timer, at kørselsforløbet anses for afbrudt, hvis føreren afholder et dagligt hvil på mindst 8 timer inden for 24 timer. Den overtrædelse af reglen om dagligt hvil, der kan konstateres inden for de 24 timer, vil blive sanktioneret med en bøde, men der skal ikke ske kumulation af køretiden.

Afholder føreren derimod en reduceret daglig hviletid, der er mindre end 8 timer, skal der ske kumulation af køretiden på begge sider af det for korte hvil. Der skal herefter - udover sanktionen for det for korte hvil - tillige udmåles en bøde for overtrædelsen af køretiden. I relation til overtrædelser af reglerne om dagligt hvil og daglig køretid skal der som hidtil anvendes en 5 procents tolerance.

Frakendelse

For så vidt angår frakendelse indebærer reglerne, at føreren skal frakendes førerretten, hvis reglerne er overskredet med mere end 30 procent, jf. færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 6. Udgangspunktet er, at frakendelsen er betinget. Frakendelse skal alene ske, hvis køretiden eller hviletiden isoleret set er overskredet med mere end 30 procent. Det betyder samtidig, at der ikke sker frakendelse af førerretten, hvor overskridelsen af den daglige køretid med mere end 30 procent alene skyldes samspillet mellem reglerne om daglig hviletid og daglig køretid. Se hertil eksempel 2 nedenfor.

For så vidt angår reglerne om køretid uden pauser skal der ske frakendelse, hvis både reglerne om køretid og den samlede pause er overskredet med mere end 30 procent.

Frakendelse af førerretten skal ske ubetinget, hvis føreren har begået flere overtrædelser af køre- og hviletidsreglerne, som hver for sig vil indebære en betinget frakendelse af førerretten. Det vil være tilfældet, hvis der foreligger flere overtrædelser begået under flere kørselsforløb til samtidig pådømmelse, jf. herved færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 7. Hvis der foreligger flere overtrædelser begået under ét kørselsforløb, vil der imidlertid kun blive tale om en betinget frakendelse af førerretten, således at der alene kan ske én betinget frakendelse pr. kørselsforløb.

Reglerne om frakendelse, herunder definitionen af et kørselsforløb, er nærmere beskrevet i pkt. 3.2.2.2.1. i de almindelige bemærkninger i lovforslaget. Det fremgår heraf, at et kørselsforløb er den periode, fra føreren aktiverer fartskriveren efter et hvil på mindst 8 timer (efter den seneste forordning nu mindst 9 timer), til det er konstateret, at et hvil på mindst 8 timer (nu mindst 9 timer) er afholdt.

Aflæsning af diagramark

Usikkerhed ved aflæsning af diagramark førte i en sag, hvor Vestre Landsret afsagde dom den 3. juli 2006 (7. afd.), til, at anklagemyndigheden efter en helt konkret vurdering påstod frifindelse i landsretten under henvisning til, at den aflæsningstolerance, der generelt må forventes indlagt ved aflæsning af diagramark, var for lille. Den tiltalte gjorde gældende, at den afholdte pause var på 43 minutter, og dermed opfyldte kravet til en lovlig pause. I byretten blev det lagt til grund, at pausen ikke havde oversteget 40 minutter, og den pågældende blev dømt for overtrædelse af reglerne i forordningens artikel 7, stk. 1. Dommen blev anket til landsretten, og under domsforhandlingen tilsluttede anklagemyndigheden sig tiltaltes frifindelsespåstand. Det fremgår af landsrettens dom, at anklagemyndigheden for landsretten anførte, at registreringerne på køreskiven ikke gav et sikkert grundlag for at fastslå, at køre- og hviletidsreglerne var overtrådt. Den pågældende blev herefter frifundet i dette forhold.

Bl.a. på baggrund af ovennævnte dom skal det forud for, at tiltale rejses i en sag om overtrædelse af køre- og hviletidsreglerne, sikres, at der ikke under behandlingen af sagen opstår tvivl om, hvorvidt det aflæste resultat indebærer en overtrædelse af reglerne. Der skal således alene rejses tiltale for overtrædelser, som med sikkerhed fremgår ved en aflæsning af diagramarket.

Eksempler på beregning af bøden ved overtrædelse af reglerne i køre- og hviletidsforordningen

Eksempel 1

Den maksimale daglige køretid er efter forordningen 10 timer. Hvis en chauffør kører 12 timer, dvs. to timer mere end den tilladte daglige køretid, har han overskredet reglerne om daglig køretid med 20 procent. Bøden til chaufføren er på 2.000 kr., mens bøden til ejeren er 4.000 kr.

Eksempel 2

Efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 561/2006 af 15. marts 2006 skal et dagligt hvil være på mindst 9 timer (reduceret daglig hviletid). Hvis en chauffør efter en daglig køretid på 10 timer holder et hvil, der er mere end én time kortere end foreskrevet, dvs. mindre end 8 timer, og herefter igen kører 10 timer, vil køretiden blive opgjort, som om der ikke er afholdt et hvil, dvs. der skal ske kumulation af køretiden på begge sider af det for korte hvil.

Den samlede køretid vil være på 20 timer, hvilket svarer til en overskridelse af reglerne om daglig køretid på 100 procent. Endvidere er mindstekravene til den daglige hviletid overskredet med 1 time, hvilket svarer til en overskridelse på 11 procent.

Bøden for overskridelsen af køretiden er på 10.000 kr. for chaufføren, mens bøden for ejeren udgør 20.000 kr. For så vidt angår overskridelsen af reglerne om daglig hviletid er bøden til chaufføren 1.100 kr., mens bøden til ejeren er 2.200 kr.

Den samlede bøde til chaufføren udgør efter oprunding 11.500 kr., mens bøden til ejeren er 22.500 kr.

I eksemplet er reglen om daglig køretid overskredet med 100 procent. Der skal ikke ske frakendelse af førerretten, da køretiden ikke isoleret set er overskredet, idet overskridelsen alene skyldes samspillet mellem reglerne om dagligt hvil og daglig køretid.

Det bemærkes, at der efter køre- og hviletidsforordningens artikel 9 gælder særlige regler for hviletid, hvis føreren inden for gods- eller personbefordring følger med et køretøj, der transporteres med færge eller jernbane (den såkaldte ”færgeregel”). Ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 af 15. marts 2006 om harmonisering af visse sociale bestemmelser inden for vejtransport, der træder i kraft den 11. april 2007, er der foretaget visse ændringer af færgereglen. Det bemærkes i den forbindelse, at det af Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 31. oktober 2006 fremgår, at der ikke rejses sigtelse eller tiltale mod førere, der før den 11. april 2007 under henvisning til den såkaldte ”færgeregel” i artikel 9 i forordningen har gennemført to af de af færgereglen omfattede afbrydelser af det daglige hvil, jf. forordningens artikel 8, stk. 1, af sammenlagt højst en times varighed, hvis de øvrige betingelser i bestemmelsen er opfyldt, og der afholdes et 11 timers hvil i forbindelse med færgeoverfarten eller togtransporten.

Eksempel 3

Efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 561/2006 af 15. marts 2006 skal føreren efter en kørselsperiode på 4 ½ time holde en sammenhængende pause på mindst 45 minutter. Denne pause kan erstattes af en pause på mindst 15 minutter fulgt af en pause på mindst 30 minutter. Der kan ikke byttes om på rækkefølgen af pauserne. Der gælder en tolerancegrænse på 5 minutter i forhold til hver pause. Der sker kun kumulation af køretid, hvis pausen er mere end 1/3 for kort i forhold til forord-

ningens krav til pause. Hvis den afholdte pause er kortere end 5 minutters tolerancegrænsen, men ikke mere end 1/3 for kort, skal pausen sanktioneres med en pausebøde. Pausebøden skal kun anvendes, hvis køretiden er overskredet med 5 procent eller mere.

Hvis en chauffør efter en køretid på 5 timer afholder en samlet pause på 35 minutter, for derefter at køre yderligere 3 timer, anses kørselsforløbet for afbrudt ved indledningen af pausen på 35 minutter, idet en pause på mindst 30 minutter afbryder kørselsforløbet. I dette tilfælde skal der således ikke ske kumulation af køretiden på begge sider af pauserne.

I opmålingsperioden har chaufføren kørt i 5 timer, dvs. chaufføren kører 30 minutter længere end foreskrevet før pausen holdes, hvilket svarer til en overskridelse på 11 procent. Bøden til chaufføren er 1.100 kr., mens bøden til ejeren er 2.200 kr.

Chaufføren har endvidere afholdt en pause, der er så kort, at den skal sanktioneres med en pausebøde. Bøden er 1.500 kr. til chaufføren, mens bøden til ejeren er 3.000 kr.

Den samlede bøde til chaufføren udgør efter oprunding 3.000 kr., mens bøden til ejeren er 5.500 kr.

Artikel 6, stk. 1, Daglig køretid – max. 10 timer			
Overtrædelse i tid	Overtrædelse i %	Bøde fører/ejer*)	Frakendelse til fører
6 min.	1 %	Ingen	Ingen
12 min.	2 %	Ingen	Ingen
18 min.	3 %	Ingen	Ingen
24 min.	4 %	Ingen	Ingen
30 min.	5 %	500 kr. / 1.000 kr.	Ingen
36 min.	6 %	600 kr. / 1.200 kr.	Ingen
42 min.	7 %	700 kr. / 1.400 kr.	Ingen
48 min.	8 %	800 kr. / 1.600 kr.	Ingen
54 min.	9 %	900 kr. / 1.800 kr.	Ingen
1 time	10 %	1.000 kr. / 2.000 kr.	Ingen
1 time og 6 min.	11 %	1.100 kr. / 2.200 kr.	Ingen
1 time og 12 min.	12 %	1.200 kr. / 2.400 kr.	Ingen
1 time og 18 min.	13 %	1.300 kr. / 2.600 kr.	Ingen
1 time og 24 min.	14 %	1.400 kr. / 2.800 kr.	Ingen
1 time og 30 min.	15 %	1.500 kr. / 3.000 kr.	Ingen
1 time og 36 min.	16 %	1.600 kr. / 3.200 kr.	Ingen
1 time og 42 min.	17 %	1.700 kr. / 3.400 kr.	Ingen
1 time og 48 min.	18 %	1.800 kr. / 3.600 kr.	Ingen
1 time og 54 min.	19 %	1.900 kr. / 3.800 kr.	Ingen
2 timer	20 %	2.000 kr. / 4.000 kr.	Ingen
2 timer og 6 min.	21 %	2.100 kr. / 4.200 kr.	Ingen
2 timer og 12 min.	22 %	2.200 kr. / 4.400 kr.	Ingen
2 timer og 18 min.	23 %	2.300 kr. / 4.600 kr.	Ingen
2 timer og 24 min.	24 %	2.400 kr. / 4.800 kr.	Ingen
2 timer og 30 min.	25 %	2.500 kr. / 5.000 kr.	Ingen
2 timer og 36 min.	26 %	2.600 kr. / 5.200 kr.	Ingen
2 timer og 42 min.	27 %	2.700 kr. / 5.400 kr.	Ingen
2 timer og 48 min.	28 %	2.800 kr. / 5.600 kr.	Ingen
2 timer og 54 min.	29 %	2.900 kr. / 5.800 kr.	Ingen
3 timer	30 %	3.000 kr. / 6.000 kr.	Ingen
3 timer og 6 min.	31 %	3.100 kr. / 6.200 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 12 min.	32 %	3.200 kr. / 6.400 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 18 min.	33 %	3.300 kr. / 6.600 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 24 min.	34 %	3.400 kr. / 6.800 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 30 min.	35 %	3.500 kr. / 7.000 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 36 min.	36 %	3.600 kr. / 7.200 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 42 min.	37 %	3.700 kr. / 7.400 kr.	Betinget frakendelse

3 timer og 48 min.	38 %	3.800 kr. / 7.600 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 54 min.	39 %	3.900 kr. / 7.800 kr.	Betinget frakendelse
4 timer	40 %	4.000 kr. / 8.000 kr.	Betinget frakendelse

*) Bøden oprundes til nærmeste hele beløb deleligt med 500 kr. Hvis der er flere overtrædelser, foretages oprundingen først efter sammenlægning af bøderne.

Artikel 6, stk. 2, Ugentlig køretid – max. 56 timer			
Overtrædelse i tid	Overtrædelse i %	Bøde fører/ejer*)	Frakendelse til fører
34 min.	1 %	Ingen	Ingen
1 time og 8 min.	2 %	Ingen	Ingen
1 time og 42 min.	3 %	Ingen	Ingen
2 timer og 16 min.	4 %	Ingen	Ingen
2 timer og 50 min.	5 %	500 kr. / 1.000 kr.	Ingen
3 timer og 24 min.	6 %	600 kr. / 1.200 kr.	Ingen
3 timer og 58 min.	7 %	700 kr. / 1.400 kr.	Ingen
4 timer og 32 min.	8 %	800 kr. / 1.600 kr.	Ingen
5 timer og 6 min.	9 %	900 kr. / 1.800 kr.	Ingen
5 timer og 40 min.	10 %	1.000 kr. / 2.000 kr.	Ingen
6 timer og 14 min.	11 %	1.100 kr. / 2.200 kr.	Ingen
6 timer og 48 min.	12 %	1.200 kr. / 2.400 kr.	Ingen
7 timer og 17 min.	13 %	1.300 kr. / 2.600 kr.	Ingen
7 timer og 51 min.	14 %	1.400 kr. / 2.800 kr.	Ingen
8 timer og 24 min.	15 %	1.500 kr. / 3.000 kr.	Ingen
8 timer og 58 min.	16 %	1.600 kr. / 3.200 kr.	Ingen
9 timer og 38 min.	17 %	1.700 kr. / 3.400 kr.	Ingen
10 timer og 5 min.	18 %	1.800 kr. / 3.600 kr.	Ingen
10 timer og 39 min.	19 %	1.900 kr. / 3.800 kr.	Ingen
11 timer og 12 min.	20 %	2.000 kr. / 4.000 kr.	Ingen
11 timer og 46 min.	21 %	2.100 kr. / 4.200 kr.	Ingen
12 timer og 20 min.	22 %	2.200 kr. / 4.400 kr.	Ingen
12 timer og 53 min.	23 %	2.300 kr. / 4.600 kr.	Ingen
13 timer og 27 min.	24 %	2.400 kr. / 4.800 kr.	Ingen
14 timer	25 %	2.500 kr. / 5.000 kr.	Ingen
14 timer og 34 min.	26 %	2.600 kr. / 5.200 kr.	Ingen
15 timer og 8 min.	27 %	2.700 kr. / 5.400 kr.	Ingen
15 timer og 41 min.	28 %	2.800 kr. / 5.600 kr.	Ingen
16 timer og 15 min.	29 %	2.900 kr. / 5.800 kr.	Ingen
16 timer og 49 min.	30 %	3.000 kr. / 6.000 kr.	Ingen
17 timer og 22 min.	31 %	3.100 kr. / 6.200 kr.	Betinget frakendelse
17 timer og 56 min.	32 %	3.200 kr. / 6.400 kr.	Betinget frakendelse
18 timer og 29 min.	33 %	3.300 kr. / 6.600 kr.	Betinget frakendelse
19 timer og 3 min.	34 %	3.400 kr. / 6.800 kr.	Betinget frakendelse
19 timer og 37 min.	35 %	3.500 kr. / 7.000 kr.	Betinget frakendelse
20 timer og 10 min.	36 %	3.600 kr. / 7.200 kr.	Betinget frakendelse
20 timer og 44 min.	37 %	3.700 kr. / 7.400 kr.	Betinget frakendelse

21 timer og 17 min.	38 %	3.800 kr. / 7.600 kr.	Betinget frakendelse
21 timer og 51 min.	39 %	3.900 kr. / 7.800 kr.	Betinget frakendelse
22 timer og 24 min.	40 %	4.000 kr. / 8.000 kr.	Betinget frakendelse

*) Bøden oprundes til nærmeste hele beløb deleligt med 500 kr. Hvis der er flere overtrædelser, foretages oprundingen først efter sammenlægning af bøderne.

Artikel 6, stk. 3, Køretid inden for 2 uger – max. 90 timer			
Overtrædelse i tid	Overtrædelse i %	Bøde fører/ejer*)	Frakendelse til fører
54 min.	1 %	Ingen	Ingen
1 time og 48 min.	2 %	Ingen	Ingen
2 timer og 42 min.	3 %	Ingen	Ingen
3 timer og 36 min.	4 %	Ingen	Ingen
4 timer og 30 min.	5 %	500 kr. / 1.000 kr.	Ingen
5 timer og 24 min.	6 %	600 kr. / 1.200 kr.	Ingen
6 timer og 18 min.	7 %	700 kr. / 1.400 kr.	Ingen
7 timer og 12 min.	8 %	800 kr. / 1.600 kr.	Ingen
8 timer og 6 min.	9 %	900 kr. / 1.800 kr.	Ingen
9 timer	10 %	1.000 kr. / 2.000 kr.	Ingen
9 timer og 54 min.	11 %	1.100 kr. / 2.200 kr.	Ingen
10 timer og 48 min.	12 %	1.200 kr. / 2.400 kr.	Ingen
11 timer og 42 min.	13 %	1.300 kr. / 2.600 kr.	Ingen
12 timer og 36 min.	14 %	1.400 kr. / 2.800 kr.	Ingen
13 timer og 30 min.	15 %	1.500 kr. / 3.000 kr.	Ingen
14 timer og 24 min.	16 %	1.600 kr. / 3.200 kr.	Ingen
15 timer og 18 min.	17 %	1.700 kr. / 3.400 kr.	Ingen
16 timer og 12 min.	18 %	1.800 kr. / 3.600 kr.	Ingen
17 timer og 6 min.	19 %	1.900 kr. / 3.800 kr.	Ingen
18 timer	20 %	2.000 kr. / 4.000 kr.	Ingen
18 timer og 54 min.	21 %	2.100 kr. / 4.200 kr.	Ingen
19 timer og 48 min.	22 %	2.200 kr. / 4.400 kr.	Ingen
20 timer og 42 min.	23 %	2.300 kr. / 4.600 kr.	Ingen
21 timer og 36 min.	24 %	2.400 kr. / 4.800 kr.	Ingen
22 timer og 30 min.	25 %	2.500 kr. / 5.000 kr.	Ingen
23 timer og 24 min.	26 %	2.600 kr. / 5.200 kr.	Ingen
24 timer og 18 min.	27 %	2.700 kr. / 5.400 kr.	Ingen
25 timer og 12 min.	28 %	2.800 kr. / 5.600 kr.	Ingen
26 timer og 6 min.	29 %	2.900 kr. / 5.800 kr.	Ingen
27 timer	30 %	3.000 kr. / 6.000 kr.	Ingen
27 timer og 54 min.	31 %	3.100 kr. / 6.200 kr.	Betinget frakendelse
28 timer og 48 min.	32 %	3.200 kr. / 6.400 kr.	Betinget frakendelse
29 timer og 42 min.	33 %	3.300 kr. / 6.600 kr.	Betinget frakendelse
30 timer og 36 min.	34 %	3.400 kr. / 6.800 kr.	Betinget frakendelse
31 timer og 30 min.	35 %	3.500 kr. / 7.000 kr.	Betinget frakendelse
32 timer og 24 min.	36 %	3.600 kr. / 7.200 kr.	Betinget frakendelse
33 timer og 18 min.	37 %	3.700 kr. / 7.400 kr.	Betinget frakendelse

34 timer og 12 min.	38 %	3.800 kr. / 7.600 kr.	Betinget frakendelse
35 timer og 6 min.	39 %	3.900 kr. / 7.800 kr.	Betinget frakendelse
36 timer	40 %	4.000 kr. / 8.000 kr.	Betinget frakendelse

*) Bøden oprundes til nærmeste hele beløb deleligt med 500 kr. Hvis der er flere overtrædelser, foretages oprundingen først efter sammenlægning af bøderne.

Artikel 7, stk. 1, køretid uden pauser – max. 4 timer og 30 minutter			
Overtrædelse i tid	Overtrædelse i %	Bøde fører/ejer*)	Frakendelse til fører
3 min.	1 %	Ingen	Ingen
6 min.	2 %	Ingen	Ingen
9 min.	3 %	Ingen	Ingen
11 min.	4 %	Ingen	Ingen
14 min.	5 %	500 kr. / 1.000 kr.	Ingen
17 min.	6 %	600 kr. / 1.200 kr.	Ingen
19 min.	7 %	700 kr. / 1.400 kr.	Ingen
22 min.	8 %	800 kr. / 1.600 kr.	Ingen
25 min.	9 %	900 kr. / 1.800 kr.	Ingen
27 min.	10 %	1.000 kr. / 2.000 kr.	Ingen
30 min.	11 %	1.100 kr. / 2.200 kr.	Ingen
33 min.	12 %	1.200 kr. / 2.400 kr.	Ingen
36 min.	13 %	1.300 kr. / 2.600 kr.	Ingen
38 min.	14 %	1.400 kr. / 2.800 kr.	Ingen
41 min.	15 %	1.500 kr. / 3.000 kr.	Ingen
44 min.	16 %	1.600 kr. / 3.200 kr.	Ingen
46 min.	17 %	1.700 kr. / 3.400 kr.	Ingen
49 min.	18 %	1.800 kr. / 3.600 kr.	Ingen
52 min.	19 %	1.900 kr. / 3.800 kr.	Ingen
54 min.	20 %	2.000 kr. / 4.000 kr.	Ingen
57 min.	21 %	2.100 kr. / 4.200 kr.	Ingen
1 time	22 %	2.200 kr. / 4.400 kr.	Ingen
1 time og 3 min.	23 %	2.300 kr. / 4.600 kr.	Ingen
1 time og 5 min.	24 %	2.400 kr. / 4.800 kr.	Ingen
1 time og 8 min.	25 %	2.500 kr. / 5.000 kr.	Ingen
1 time og 11 min.	26 %	2.600 kr. / 5.200 kr.	Ingen
1 time og 13 min.	27 %	2.700 kr. / 5.400 kr.	Ingen
1 time og 16 min.	28 %	2.800 kr. / 5.600 kr.	Ingen
1 time og 19 min.	29 %	2.900 kr. / 5.800 kr.	Ingen
1 time og 21 min.	30 %	3.000 kr. / 6.000 kr.	Ingen
1 time og 24 min.	31 %	3.100 kr. / 6.200 kr.	Betinget frakendelse**)
1 time og 27 min.	32 %	3.200 kr. / 6.400 kr.	Betinget frakendelse**)
1 time og 30 min.	33 %	3.300 kr. / 6.600 kr.	Betinget frakendelse**)
1 time og 32 min.	34 %	3.400 kr. / 6.800 kr.	Betinget frakendelse**)
1 time og 35 min.	35 %	3.500 kr. / 7.000 kr.	Betinget frakendelse**)
1 time og 38 min.	36 %	3.600 kr. / 7.200 kr.	Betinget frakendelse**)
1 time og 40 min.	37 %	3.700 kr. / 7.400 kr.	Betinget frakendelse**)

1 time og 43 min.	38 %	3.800 kr. / 7.600 kr.	Betinget frakendelse**)
1 time og 46 min.	39 %	3.900 kr. / 7.800 kr.	Betinget frakendelse**)
1 time og 48 min.	40 %	4.000 kr. / 8.000 kr.	Betinget frakendelse**)

*) Bøden oprundes til nærmeste hele beløb deleligt med 500 kr. Hvis der er flere overtrædelser, foretages oprundingen først efter sammenlægning af bøderne.

**) Det er en forudsætning for betinget førerretsfrakendelse, at den samlede pause er mindre end 32 minutter. Den samlede pause opgøres i overensstemmelse med artikel 7 i forordning 561/2006 med anvendelse af en tolerancegrænse på 5 minutter på hver pause.

Artikel 8, stk. 2, Daglig hviletid – min. 9 timer (reduceret dagligt hvil eller 2 førere)			
Overtrædelse i tid	Overtrædelse i %	Bøde fører/ejer*)	Frakendelse til fører
6 min.	1 %	Ingen	Ingen
11 min.	2 %	Ingen	Ingen
17 min.	3 %	Ingen	Ingen
22 min.	4 %	Ingen	Ingen
27 min.	5 %	500 kr. / 1.000 kr.	Ingen
33 min.	6 %	600 kr. / 1.200 kr.	Ingen
38 min.	7 %	700 kr. / 1.400 kr.	Ingen
44 min.	8 %	800 kr. / 1.600 kr.	Ingen
49 min.	9 %	900 kr. / 1.800 kr.	Ingen
54 min.	10 %	1.000 kr. / 2.000 kr.	Ingen
1 time	11 %	1.100 kr. / 2.200 kr.	Ingen
1 time og 5 min.	12 %	1.200 kr. / 2.400 kr.	Ingen
1 time og 11 min.	13 %	1.300 kr. / 2.600 kr.	Ingen
1 time og 16 min.	14 %	1.400 kr. / 2.800 kr.	Ingen
1 time og 21 min.	15 %	1.500 kr. / 3.000 kr.	Ingen
1 time og 27 min.	16 %	1.600 kr. / 3.200 kr.	Ingen
1 time og 32 min.	17 %	1.700 kr. / 3.400 kr.	Ingen
1 time og 38 min.	18 %	1.800 kr. / 3.600 kr.	Ingen
1 time og 43 min.	19 %	1.900 kr. / 3.800 kr.	Ingen
1 time og 48 min.	20 %	2.000 kr. / 4.000 kr.	Ingen
1 time og 54 min.	21 %	2.100 kr. / 4.200 kr.	Ingen
1 time og 59 min.	22 %	2.200 kr. / 4.400 kr.	Ingen
2 timer og 5 min.	23 %	2.300 kr. / 4.600 kr.	Ingen
2 timer og 10 min.	24 %	2.400 kr. / 4.800 kr.	Ingen
2 timer og 15 min.	25 %	2.500 kr. / 5.000 kr.	Ingen
2 timer og 21 min.	26 %	2.600 kr. / 5.200 kr.	Ingen
2 timer og 26 min.	27 %	2.700 kr. / 5.400 kr.	Ingen
2 timer og 32 min.	28 %	2.800 kr. / 5.600 kr.	Ingen
2 timer og 37 min.	29 %	2.900 kr. / 5.800 kr.	Ingen
2 timer og 42 min.	30 %	3.000 kr. / 6.000 kr.	Ingen
2 timer og 48 min.	31 %	3.100 kr. / 6.200 kr.	Betinget frakendelse
2 timer og 53 min.	32 %	3.200 kr. / 6.400 kr.	Betinget frakendelse
2 timer og 59 min.	33 %	3.300 kr. / 6.600 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 4 min.	34 %	3.400 kr. / 6.800 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 9 min.	35 %	3.500 kr. / 7.000 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 15 min.	36 %	3.600 kr. / 7.200 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 20 min.	37 %	3.700 kr. / 7.400 kr.	Betinget frakendelse

3 timer og 26 min.	38 %	3.800 kr. / 7.600 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 31 min.	39 %	3.900 kr. / 7.800 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 36 min.	40 %	4.000 kr. / 8.000 kr.	Betinget frakendelse

*) Bøden oprundes til nærmeste hele beløb deleligt med 500 kr. Hvis der er flere overtrædelser, foretages oprundingen først efter sammenlægning af bøderne.

Artikel 8, stk. 2, Daglig hviletid– min. 11 timer (regulær daglig hviletid)			
Overtrædelse i tid	Overtrædelse i %	Bøde fører/ejer*)	Frakendelse til fører
7 min.	1 %	Ingen	Ingen
14 min.	2 %	Ingen	Ingen
20 min.	3 %	Ingen	Ingen
27 min.	4 %	Ingen	Ingen
33 min.	5 %	500 kr. / 1.000 kr.	Ingen
40 min.	6 %	600 kr. / 1.200 kr.	Ingen
47 min.	7 %	700 kr. / 1.400 kr.	Ingen
53 min.	8 %	800 kr. / 1.600 kr.	Ingen
1 time	9 %	900 kr. / 1.800 kr.	Ingen
1 time og 6 min.	10 %	1.000 kr. / 2.000 kr.	Ingen
1 time og 13 min.	11 %	1.100 kr. / 2.200 kr.	Ingen
1 time og 20 min.	12 %	1.200 kr. / 2.400 kr.	Ingen
1 time og 26 min.	13 %	1.300 kr. / 2.600 kr.	Ingen
1 time og 33 min.	14 %	1.400 kr. / 2.800 kr.	Ingen
1 time og 39 min.	15 %	1.500 kr. / 3.000 kr.	Ingen
1 time og 46 min.	16 %	1.600 kr. / 3.200 kr.	Ingen
1 time og 53 min.	17 %	1.700 kr. / 3.400 kr.	Ingen
1 time og 59 min.	18 %	1.800 kr. / 3.600 kr.	Ingen
2 timer og 6 min.	19 %	1.900 kr. / 3.800 kr.	Ingen
2 timer og 12 min.	20 %	2.000 kr. / 4.000 kr.	Ingen
2 timer og 19 min.	21 %	2.100 kr. / 4.200 kr.	Ingen
2 timer og 26 min.	22 %	2.200 kr. / 4.400 kr.	Ingen
2 timer og 32 min.	23 %	2.300 kr. / 4.600 kr.	Ingen
2 timer og 39 min.	24 %	2.400 kr. / 4.800 kr.	Ingen
2 timer og 45 min.	25 %	2.500 kr. / 5.000 kr.	Ingen
2 timer og 52 min.	26 %	2.600 kr. / 5.200 kr.	Ingen
2 timer og 59 min.	27 %	2.700 kr. / 5.400 kr.	Ingen
3 timer og 5 min.	28 %	2.800 kr. / 5.600 kr.	Ingen
3 timer og 12 min.	29 %	2.900 kr. / 5.800 kr.	Ingen
3 timer og 18 min.	30 %	3.000 kr. / 6.000 kr.	Ingen
3 timer og 25 min.	31 %	3.100 kr. / 6.200 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 32 min.	32 %	3.200 kr. / 6.400 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 38 min.	33 %	3.300 kr. / 6.600 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 45 min.	34 %	3.400 kr. / 6.800 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 51 min.	35 %	3.500 kr. / 7.000 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 58 min.	36 %	3.600 kr. / 7.200 kr.	Betinget frakendelse
4 timer og 5 min.	37 %	3.700 kr. / 7.400 kr.	Betinget frakendelse

4 timer og 11 min.	38 %	3.800 kr. / 7.600 kr.	Betinget frakendelse
4 timer og 18 min.	39 %	3.900 kr. / 7.800 kr.	Betinget frakendelse
4 timer og 24 min.	40 %	4.000 kr. / 8.000 kr.	Betinget frakendelse

*) Bøden oprundes til nærmeste hele beløb deleligt med 500 kr. Hvis der er flere overtrædelser, foretages oprundingen først efter sammenlægning af bøderne.

Artikel 8, stk. 6, Hviletid i to på hinanden følgende uger – min. 45 timer (regulær ugentlig hviletid)			
Overtrædelse i tid	Overtrædelse i %	Bøde fører/ejer*)	Frakendelse til fører
27 min.	1 %	Ingen	Ingen
54 min.	2 %	Ingen	Ingen
1 time og 21 min.	3 %	Ingen	Ingen
1 time og 48 min.	4 %	Ingen	Ingen
2 timer og 15 min.	5 %	500 kr. / 1.000 kr.	Ingen
2 timer og 42 min.	6 %	600 kr. / 1.200 kr.	Ingen
3 timer og 9 min.	7 %	700 kr. / 1.400 kr.	Ingen
3 timer og 36 min.	8 %	800 kr. / 1.600 kr.	Ingen
4 timer og 3 min.	9 %	900 kr. / 1.800 kr.	Ingen
4 timer og 30 min.	10 %	1.000 kr. / 2.000 kr.	Ingen
4 timer og 57 min.	11 %	1.100 kr. / 2.200 kr.	Ingen
5 timer og 24 min.	12 %	1.200 kr. / 2.400 kr.	Ingen
5 timer og 51 min.	13 %	1.300 kr. / 2.600 kr.	Ingen
6 timer og 18 min.	14 %	1.400 kr. / 2.800 kr.	Ingen
6 timer og 45 min.	15 %	1.500 kr. / 3.000 kr.	Ingen
7 timer og 12 min.	16 %	1.600 kr. / 3.200 kr.	Ingen
7 timer og 39 min.	17 %	1.700 kr. / 3.400 kr.	Ingen
8 timer og 6 min.	18 %	1.800 kr. / 3.600 kr.	Ingen
8 timer og 33 min.	19 %	1.900 kr. / 3.800 kr.	Ingen
9 timer	20 %	2.000 kr. / 4.000 kr.	Ingen
9 timer og 27 min.	21 %	2.100 kr. / 4.200 kr.	Ingen
9 timer og 54 min.	22 %	2.200 kr. / 4.400 kr.	Ingen
10 timer og 21 min.	23 %	2.300 kr. / 4.600 kr.	Ingen
10 timer og 48 min.	24 %	2.400 kr. / 4.800 kr.	Ingen
11 timer og 15 min.	25 %	2.500 kr. / 5.000 kr.	Ingen
11 timer og 42 min.	26 %	2.600 kr. / 5.200 kr.	Ingen
12 timer og 9 min.	27 %	2.700 kr. / 5.400 kr.	Ingen
12 timer og 36 min.	28 %	2.800 kr. / 5.600 kr.	Ingen
13 timer og 3 min.	29 %	2.900 kr. / 5.800 kr.	Ingen
13 timer og 30 min.	30 %	3.000 kr. / 6.000 kr.	Ingen
13 timer og 57 min.	31 %	3.100 kr. / 6.200 kr.	Betinget frakendelse
14 timer og 24 min.	32 %	3.200 kr. / 6.400 kr.	Betinget frakendelse
14 timer og 51 min.	33 %	3.300 kr. / 6.600 kr.	Betinget frakendelse
15 timer og 18 min.	34 %	3.400 kr. / 6.800 kr.	Betinget frakendelse
15 timer og 45 min.	35 %	3.500 kr. / 7.000 kr.	Betinget frakendelse
16 timer og 12 min.	36 %	3.600 kr. / 7.200 kr.	Betinget frakendelse

16 timer og 39 min.	37 %	3.700 kr. / 7.400 kr.	Betinget frakendelse
17 timer og 6 min.	38 %	3.800 kr. / 7.600 kr.	Betinget frakendelse
17 timer og 33 min.	39 %	3.900 kr. / 7.800 kr.	Betinget frakendelse
18 timer	40 %	4.000 kr. / 8.000 kr.	Betinget frakendelse

*) Bøden oprundes til nærmeste hele beløb deleligt med 500 kr. Hvis der er flere overtrædelser, foretages oprundingen først efter sammenlægning af bøderne.

Artikel 8, stk. 6, Hviletid i to på hinanden følgende uger – min. 24 timer (reduceret ugentlig hviletid)			
Overtrædelse i tid	Overtrædelse i %	Bøde fører/ejer*)	Frakendelse til fører
15 min.	1 %	Ingen	Ingen
29 min.	2 %	Ingen	Ingen
44 min.	3 %	Ingen	Ingen
58 min.	4 %	Ingen	Ingen
1 time og 12 min.	5 %	500 kr. / 1.000 kr.	Ingen
1 time og 27 min.	6 %	600 kr. / 1.200 kr.	Ingen
1 time og 41 min.	7 %	700 kr. / 1.400 kr.	Ingen
1 time og 56 min.	8 %	800 kr. / 1.600 kr.	Ingen
2 timer og 10 min.	9 %	900 kr. / 1.800 kr.	Ingen
2 timer og 24 min.	10 %	1.000 kr. / 2.000 kr.	Ingen
2 timer og 39 min.	11 %	1.100 kr. / 2.200 kr.	Ingen
2 timer og 53 min.	12 %	1.200 kr. / 2.400 kr.	Ingen
3 timer og 8 min.	13 %	1.300 kr. / 2.600 kr.	Ingen
3 timer og 22 min.	14 %	1.400 kr. / 2.800 kr.	Ingen
3 timer og 36 min.	15 %	1.500 kr. / 3.000 kr.	Ingen
3 timer og 51 min.	16 %	1.600 kr. / 3.200 kr.	Ingen
4 timer og 5 min.	17 %	1.700 kr. / 3.400 kr.	Ingen
4 timer og 20 min.	18 %	1.800 kr. / 3.600 kr.	Ingen
4 timer og 34 min.	19 %	1.900 kr. / 3.800 kr.	Ingen
4 timer og 48 min.	20 %	2.000 kr. / 4.000 kr.	Ingen
5 timer og 3 min.	21 %	2.100 kr. / 4.200 kr.	Ingen
5 timer og 17 min.	22 %	2.200 kr. / 4.400 kr.	Ingen
5 timer og 32 min.	23 %	2.300 kr. / 4.600 kr.	Ingen
5 timer og 46 min.	24 %	2.400 kr. / 4.800 kr.	Ingen
6 timer	25 %	2.500 kr. / 5.000 kr.	Ingen
6 timer og 15 min.	26 %	2.600 kr. / 5.200 kr.	Ingen
6 timer og 29 min.	27 %	2.700 kr. / 5.400 kr.	Ingen
6 timer og 44 min.	28 %	2.800 kr. / 5.600 kr.	Ingen
6 timer og 58 min.	29 %	2.900 kr. / 5.800 kr.	Ingen
7 timer og 12 min.	30 %	3.000 kr. / 6.000 kr.	Ingen
7 timer og 27 min.	31 %	3.100 kr. / 6.200 kr.	Betinget frakendelse
7 timer og 41 min.	32 %	3.200 kr. / 6.400 kr.	Betinget frakendelse
7 timer og 56 min.	33 %	3.300 kr. / 6.600 kr.	Betinget frakendelse
8 timer og 10 min.	34 %	3.400 kr. / 6.800 kr.	Betinget frakendelse
8 timer og 24 min.	35 %	3.500 kr. / 7.000 kr.	Betinget frakendelse
8 timer og 39 min.	36 %	3.600 kr. / 7.200 kr.	Betinget frakendelse

8 timer og 53 min.	37 %	3.700 kr. / 7.400 kr.	Betinget frakendelse
9 timer og 8 min.	38 %	3.800 kr. / 7.600 kr.	Betinget frakendelse
9 timer og 22 min.	39 %	3.900 kr. / 7.800 kr.	Betinget frakendelse
9 timer og 36 min.	40 %	4.000 kr. / 8.000 kr.	Betinget frakendelse

*) Bøden oprundes til nærmeste hele beløb deleligt med 500 kr. Hvis der er flere overtrædelser, foretages oprundingen først efter sammenlægning af bøderne.

Artikel 9, Daglig hviletid– min. 11 timer (afbrudt før/efter færge/jernbanetransport)			
Overtrædelse i tid	Overtrædelse i %	Bøde fører/ejer*)	Frakendelse til fører
7 min.	1 %	Ingen	Ingen
14 min.	2 %	Ingen	Ingen
20 min.	3 %	Ingen	Ingen
27 min.	4 %	Ingen	Ingen
33 min.	5 %	500 kr. / 1.000 kr.	Ingen
40 min.	6 %	600 kr. / 1.200 kr.	Ingen
47 min.	7 %	700 kr. / 1.400 kr.	Ingen
53 min.	8 %	800 kr. / 1.600 kr.	Ingen
1 time	9 %	900 kr. / 1.800 kr.	Ingen
1 time og 6 min.	10 %	1.000 kr. / 2.000 kr.	Ingen
1 time og 13 min.	11 %	1.100 kr. / 2.200 kr.	Ingen
1 time og 20 min.	12 %	1.200 kr. / 2.400 kr.	Ingen
1 time og 26 min.	13 %	1.300 kr. / 2.600 kr.	Ingen
1 time og 33 min.	14 %	1.400 kr. / 2.800 kr.	Ingen
1 time og 39 min.	15 %	1.500 kr. / 3.000 kr.	Ingen
1 time og 46 min.	16 %	1.600 kr. / 3.200 kr.	Ingen
1 time og 53 min.	17 %	1.700 kr. / 3.400 kr.	Ingen
1 time og 59 min.	18 %	1.800 kr. / 3.600 kr.	Ingen
2 timer og 6 min.	19 %	1.900 kr. / 3.800 kr.	Ingen
2 timer og 12 min.	20 %	2.000 kr. / 4.000 kr.	Ingen
2 timer og 19 min.	21 %	2.100 kr. / 4.200 kr.	Ingen
2 timer og 26 min.	22 %	2.200 kr. / 4.400 kr.	Ingen
2 timer og 32 min.	23 %	2.300 kr. / 4.600 kr.	Ingen
2 timer og 39 min.	24 %	2.400 kr. / 4.800 kr.	Ingen
2 timer og 45 min.	25 %	2.500 kr. / 5.000 kr.	Ingen
2 timer og 52 min.	26 %	2.600 kr. / 5.200 kr.	Ingen
2 timer og 59 min.	27 %	2.700 kr. / 5.400 kr.	Ingen
3 timer og 5 min.	28 %	2.800 kr. / 5.600 kr.	Ingen
3 timer og 12 min.	29 %	2.900 kr. / 5.800 kr.	Ingen
3 timer og 18 min.	30 %	3.000 kr. / 6.000 kr.	Ingen
3 timer og 25 min.	31 %	3.100 kr. / 6.200 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 32 min.	32 %	3.200 kr. / 6.400 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 38 min.	33 %	3.300 kr. / 6.600 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 45 min.	34 %	3.400 kr. / 6.800 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 51 min.	35 %	3.500 kr. / 7.000 kr.	Betinget frakendelse
3 timer og 58 min.	36 %	3.600 kr. / 7.200 kr.	Betinget frakendelse
4 timer og 5 min.	37 %	3.700 kr. / 7.400 kr.	Betinget frakendelse

4 timer og 11 min.	38 %	3.800 kr. / 7.600 kr.	Betinget frakendelse
4 timer og 18 min.	39 %	3.900 kr. / 7.800 kr.	Betinget frakendelse
4 timer og 24 min.	40 %	4.000 kr. / 8.000 kr.	Betinget frakendelse

*) Bøden oprundes til nærmeste hele beløb deleligt med 500 kr. Hvis der er flere overtrædelser, foretages oprundingen først efter sammenlægning af bøderne.

Sanktionerne for overtrædelse af reglerne om kontrolapparatet (kontrolapparatforordningen)

Bøder

Ved lov nr. 557 af 24. juni 2005 blev sanktionerne for overtrædelse af reglerne om kontrolapparatet skærpet. Der henvises til lovforslaget med bemærkninger i Retsinformation, L 153, Folketinget 2004/2005, 2. samling.

For så vidt angår overtrædelse af reglerne om installation og anvendelse af kontrolapparatet følger det af færdselslovens § 118, stk. 8, og pkt. 3.2.3.2. i bemærkningerne i lovforslaget til lov nr. 557 af 24. juni 2005, at bøden til en fører for overskridelse af reglerne i kontrolapparatforordningen er på 3.000 kr., hvilket svarer til bøden for en overskridelse af køre- og hviletidsforordningen på 30 procent. Det fremgår endvidere, at bøden til ejeren skal være det dobbelte, dvs. 6.000 kr.

Det bemærkes, at der efter færdselslovens § 118, stk. 9, gælder objektivt ansvar for ejeren/brugeren. Der henvises til § 13 i bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007 om køre- og hviletidsbestemmelser i vejtransport, hvoraf det tillige fremgår, at der for bødeansvaret ikke fastsættes forvandlingsstraf.

Om baggrunden for, at der indføres skærpede bøder for overtrædelse af kontrolapparatforordningen, er det i bemærkningerne til lovforslaget i pkt. 3.2.3.2. anført:

”Justitsministeriet kan endvidere tiltræde anbefalingen om en mærkbar skærpelse af bødeniveauet, som er båret af den betragtning, at overholdelse af reglerne i kontrolapparatforordningen har afgørende betydning for mulighederne for at gennemføre kontrol med overholdelse af reglerne i køre- og hviletidsforordningen. Det bør således ikke kunne betale sig at overtræde reglerne i kontrolapparatforordningen og dermed fjerne kontrolmyndighedernes muligheder for at opdage eventuelle overtrædelser af reglerne i køre- og hviletidsforordningen. Justitsministeriet finder derfor, at et bødeniveau svarende til bøden for en overskridelse af reglerne i køre- og hviletidsforordningen på 30 pct. er passende.

Endvidere bør bøderne efter Justitsministeriets opfattelse afspejle, at der er tale om en overtrædelse, der begås i erhvervsforhold, og at det normalt ikke er muligt at beregne den fortjeneste, som virksomhedens ejer har fået ved overtrædelsen, hvorfor det derfor ikke i forbindelse med en eventuel straffesag er muligt at foretage konfiskation af fortjenesten ved overtrædelsen. Udmåling af en bøde på det dobbelte til ejeren (som i dag) synes derfor velbegrundet.”

Det indebærer følgende strafpositioner:

Fører	3.000 kr.
Ejer	6.000 kr.

Der fastsættes ikke en skærpet sanktion i gentagelsestilfælde.

Reglerne om absolut kumulation i færdselslovens § 118 a, stk. 3, 1. pkt., finder anvendelse. Det bemærkes i den forbindelse, at der i medfør af færdselslovens § 118 a, stk. 5, er hjemmel til at fravige bestemmelsen om absolut kumulation, når særlige grunde taler for det. Reglerne om nedsættelse af bøderne for personer med særlig lav indtægt i færdselslovens § 118 a, stk. 2, finder ligeledes anvendelse.

Der findes i lovforslaget til lov nr. 557 af 24. juni 2005, bilag 2, underbilag 2.4., en oversigt over overtrædelserne af kontrolapparatforordningen.

Ved Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 31. oktober 2006 er der i pkt. 1 - 3 og 5 gennemført visse ændringer af praksis vedrørende sanktionerne for overtrædelse af kontrolapparatforordningen. Cirkulæreskrivelsen lyder således:

”1. Det analoge kontrolapparat kan åbnes under forudsætning af, at åbningen sker med henblik på egenkontrol, og at køretøjet holder stille under åbningen. Der må maksimalt ske 6 åbninger pr. daglig arbejdsperiode, og åbningerne må hver have en varighed af maksimalt 1 minut. Hvis disse betingelser er opfyldt, anses åbning af kontrolapparatet ikke som unødigt åbning i strid med artikel 13, jf. artikel 15, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 3821 af 20. december 1985 om kontrolapparatet inden for vejtransport med senere ændringer (kontrolapparatforordningen).

2. Der udmåles kun én bøde til henholdsvis fører og virksomhed, hvis føreren overtræder bestemmelsen i kontrolapparatforordningens artikel 15, stk. 7, litra a, punkt i, om, at føreren skal kunne forevise diagramarkene for den pågældende uge og de diagramark, han har brugt de forudgående 15 dage (efter den 1. januar 2008 de forudgående 28 dage). Udmåling af blot én bøde til henholdsvis fører og virksomhed i disse tilfælde forudsætter, at virksomhed eller fører efterfølgende (inden for en af politiet fastsat frist) indsender de manglende diagramark til politiet til kontrol. I modsat fald udmåles der i overensstemmelse med den indtil nu gældende praksis en bøde til henholdsvis føreren og virksomheden for hvert manglende diagramark.

3. Uanset antallet af udfyldningsfejl eller manglende oplysninger på det enkelte ark udmåles der kun én bøde til henholdsvis fører og virksomhed for hvert diagramark, der ved kontrol konstateres fejlagtig eller mangelfuldt udfyldt. Der rejses således kun sigtelse eller tiltale for én overtrædelse af kontrolapparatforordningens artikel 15, stk. 5, for hvert diagramark, der kontrolleres.

5. Der rejses ikke sigtelse eller tiltale for overtrædelse af artikel 15, stk. 2, i kontrolapparatforordningen i tilfælde, hvor der ikke anvendes diagramark under et lovligt dagligt hvil, der afholdes i køretøjet.”

Det bemærkes for så vidt angår cirkulæreskrivelsens pkt. 5, at praksisændringen tillige finder anvendelse ved brug af førerkort til det digitale kontrolapparat.

Retningslinjer for tiltale ved overtrædelse af kontrolapparatforordningen

Om vurderingen af de enkelte overtrædelser af kontrolapparatforordningen fremgår det af afsnit 3.2.3.2. i bemærkningerne, at det er Justitsministeriets opfattelse, at en sondring mellem undskyldelige og bevidste handlinger vil være uhensigtsmæssig og vanskelig at håndtere i praksis - ikke mindst i forbindelse med straffesagen, hvor anklagemyndighedens bevisbyrde må formodes at blive meget svær at løfte. Justitsministeriet tilsluttede sig derfor Rigsadvokatens anbefaling om at fastholde det gældende sanktionssystem, hvorefter alle overtrædelser straffes ens, idet der i den forbindelse navnlig blev lagt vægt på, at alle overtrædelser af reglerne principielt kan være medvirkende til at hindre kontrol af reglerne i køre- og hviletidsforordningen.

I forarbejderne er det således forudsat, at overtrædelse af reglerne i kontrolapparatforordningen skal straffes, uanset om overtrædelsen kan anses for at være "undskyldelig", f.eks. en forglemmelse, eller en bevidst overtrædelse af reglerne.

Som et eksempel på en sag, hvor der ikke kunne antages at være tale om sjusk/forglemmelse, kan nævnes Østre Landsrets dom af 21. marts 2007 (20. afd. a.s. nr. S-3134-06). Ved dommen blev et selskab straffet med en samlet bøde på 131.000 kr. for en chaufførs overtrædelse af reglerne om kontrolapparatforordningen samt overtrædelse af færdselslovens § 65, stk. 2. Chaufføren havde i 21 tilfælde undladt at udfylde diagramarket med for- og efternavn. Det fremgår af sagen, at chaufføren var frakendt førerretten. I byretten blev virksomheden idømt en bøde på 20.000 kr. for overtrædelse af kontrolapparatforordningen. Retten lagde herved vægt på, at der var begået en formel fejl, at der var tale om 21 ensartede overtrædelser, at der ikke var overtrædelser af køre- og hviletidsbestemmelserne, og at arbejdsgiveren ikke havde opnået nogen fortjeneste ved chaufførens manglende udfyldning af diagramarkene. Dommen blev af anklagemyndigheden anket til skærpelse, således at der for overtrædelse af reglerne i kontrolapparatforordningen skulle fastsættes en bøde til virksomheden på 6.000 kr. pr. diagramark (21), der ikke var udfyldt med chaufførens navn. Landsretten tog anklagemyndighedens bødepåstand til følge og henviste i præmisserne til den ved lov nr. 557 af 14. juni 2005 gennemførte skærpelse af sanktionerne for overtrædelse af køre- og hviletidsreglerne samt til bemærkningerne i lovforslaget om skærpelse af bødeniveauet for overtrædelse af reglerne i kontrolapparatforordningen. Landsretten henviste endvidere til, at der ikke fandtes at foreligge særlige omstændigheder, som ud fra en konkret, individuel vurdering talte for at fravige lovforslagets bødetakster og udgangspunktet om absolut kumulation.

Det bemærkes i den forbindelse, at manglende angivelse af førerens navn på diagramarket i almindelighed ikke kan antages at være udtryk for sjusk/forglemmelse, idet manglende angivelse af navn som udgangspunkt forhindrer kontrol, bl.a. fordi diagramarket efter kørslen kan påføres et andet navn.

I visse tilfælde kan det dog i forbindelse med politiets kontrol, herunder ved virksomhedskontrollen, som udføres af Rigspolitiet, konstateres, om f.eks. manglende udfyldning af diagramark må antages at være udtryk for sjusk/forglemmelse, eller om det må antages at være et forsøg på at forhindre eller besværliggøre kontrol af køre- og hviletidsreglerne. Som eksempel kan nævnes, at føreren ved udfyldning af diagramark anfører sit navn som ”J. Hansen”. Hvis der er tale om en mindre virksomhed, hvor der alene er ansat en person ved navn ”J. Hansen”, kan føreren uden vanskeligheder identificeres, hvilket kan tale for, at overtrædelsen kan være udtryk for sjusk eller en forglemmelse. Er der derimod tale om en større virksomhed, hvor der er tre førere, hvis navne kan forkortes ”J. Hansen”, er det ikke muligt umiddelbart at identificere føreren, og det kan derfor være vanskeligt at vurdere, om overtrædelsen skyldes sjusk eller et forsøg på at forhindre kontrollen med overholdelse af køre- og hviletidsreglerne.

Sådanne konkrete forhold bør indgå i afgørelsen af tiltaleespørgsmålet og bødefastsættelsen ved overtrædelse af reglerne i kontrolapparatforordningen. I tilfælde, hvor det utvivlsomt kan lægges til grund, at en overtrædelse af reglerne om kontrolapparatet skyldes sjusk/forglemmelse fra chaufførens side, idet politiets kontrol ikke er søgt forhindret eller vanskeliggjort, som f.eks. hvor diagramarket er udfyldt med J. Hansen, og virksomheden kun beskæftiger én person med dette navn, vil der således ved bødefastsættelsen kunne tages hensyn hertil.

Frakendelse

Der blev ved lovændringen i 2005 indført hjemmel til frakendelse af førerretten for overtrædelse af kontrolapparatforordningen. Reglerne om frakendelse var udformet i overensstemmelse med principperne i klippekortordningen, jf. afsnittet om færdselslovens kapitel 18.

Dette indebar, at tre overtrædelser af reglerne i kontrolapparatforordningen inden for en periode på tre år udløste en betinget frakendelse af førerretten. Ved seks overtrædelser af kontrolapparatforordningen til samtidig pådømmelse skulle frakendelse af førerretten ske ubetinget, idet de to gange tre overtrædelser hver for sig kunne begrunde en betinget frakendelse af førerretten.

Ved lov nr. 347 af 6. maj 2009 om ændring af færdselsloven blev reglerne om frakendelse ved overtrædelse af kontrolapparatforordningen lempet. Loven trådte i kraft den 8. maj 2009, og lempelserne finder anvendelse på alle sager, der afgøres efter lovens ikrafttræden.

Loven indebærer, at overtrædelse af reglerne om kontrolapparat fremover først medfører betinget frakendelse af førerretten, når der er begået seks overtrædelser inden for tre år, jf. færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 7. Overtrædelserne af kontrolapparatforordningen kan begås under én eller flere kørsler, ligesom de kan begås i samme situation eller uafhængigt af hinanden.

Ved tolv overtrædelser af kontrolapparatforordningen til samtidig pådømmelse skal frakendelse af førerretten ske ubetinget, idet de to gange seks overtrædelser hver for sig kan begrunde en betinget frakendelse af førerretten.

Der er endvidere indført udtrykkelig hjemmel til under særlig formildende omstændigheder at undlade betinget frakendelse af førerretten, selv om der foreligger seks overtrædelser af reglerne om kontrolapparat inden for tre år, jf. færdselslovens § 125, stk. 3.

Ifølge de specielle bemærkninger til lov nr. 347 af 6. maj 2009 er der tale om en meget snæver undtagelsesbestemmelse, som navnlig forudsættes anvendt, hvis en overtrædelse af reglerne om kontrolapparat utvivlsomt alene er udtryk for sjusk/forglemmelse fra chaufførens side og ikke er et forsøg på at vanskeliggøre eller forhindre politiets kontrol.

Der henvises i den forbindelse til det foregående afsnit om ”retningslinjer for tiltale ved overtrædelse af kontrolapparatforordningen”, hvor der er redegjort nærmere for, hvilke konkrete forhold der bør indgå i afgørelsen af tiltalespørgsmålet og bødefastsættelsen ved overtrædelse af kontrolapparatforordningen.

Der er ikke indført en ordning med kørselsforbud for førstegangserhververe.

Ved lov nr. 557 af 24. juni 2005 er der endvidere i færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 3, indført hjemmel til ubetinget frakendelse af førerretten i tilfælde, hvor en fører har ført køretøjet, selv om føreren vidste eller burde vide, at der var foretaget et uautoriseret, konstruktivt indgreb i køretøjets kontrolapparat eller dets forbindelser.

Sanktionerne for overtrædelse af både køre- og hviletidsforordningen og kontrolapparatforordningen

Bøden

I de tilfælde, hvor der er en eller flere overtrædelser af køre- og hviletidsforordningen og en eller flere overtrædelser af kontrolapparatforordningen til samtidig pådømmelse, finder reglerne om absolut kumulation i færdselslovens § 118 a, stk. 3, 1. pkt., anvendelse, således at der sker en sammenlægning af bøderne for overtrædelserne, jf. § 118 a, stk. 6. Efter sammenlægning af bøden skal der ske oprunding til det nærmeste beløb deleligt med 500.

Eksempel

Den maksimale daglige køretid er efter forordningen 10 timer. Hvis en chauffør kører 12 timer, dvs. to timer mere end den tilladte daglige køretid, har han overskredet reglerne om daglig køretid med 20 procent. Bøden til chaufføren udgør 2.000 kr., mens bøden til ejeren er 4.000 kr.

Har chaufføren ikke udfyldt det diagramark, hvor køretid, hviletid og pauser registreres, vil reglerne om kontrolapparatet være overtrådt. Bøden til chaufføren er 3.000 kr., mens bøden til ejeren er 6.000 kr.

Den samlede bøde til chaufføren er på 5.000 kr., mens bøden til ejeren er 10.000 kr.

Frakendelse

Ved samtidig pådømmelse af en eller flere overtrædelser af køre- og hviletidsforordningen og kontrolapparatforordningen finder de almindelige regler i færdselsloven anvendelse. Det indebærer, at overtrædelse af regler i de to forordninger, som hver for sig udløser en betinget frakendelse af førerretten, medfører en ubetinget frakendelse, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 7, jf. § 125, stk. 1, nr. 6 og 7. Det betyder f.eks., at førerretten frakendes ubetinget, hvis der er konstateret en overskridelse af den daglige køretid med 30 procent og samtidig konstateret en sjettegangsovertrædelse af reglerne i kontrolapparatforordningen.

	Bilag 1
Cirkulæreskrivelse til politi og anklagemyndighed	Justitsministeriet Civil- og Politiafdelingen
	Dato: 30. marts 2007
	Kontor: Færdsels- og våbenkontoret
	Sagsbeh: Kristian Seierøe
	Sagsnr.: 2006-84-0244
	Dok.: KSE40913

	Bilag 1
Cirkulæreskrivelse til politi og anklagemyndighed	Justitsministeriet Civil- og Politiafdelingen
	Dato: 30. marts 2007
	Kontor: Færdsels- og våbenkontoret
	Sagsbeh: Kristian Seierøe
	Sagsnr.: 2006-84-0244
	Dok.: KSE40913

Ændring af praksis vedrørende sanktionerne på køre- og hviletidsområdet

Justitsministeriet udsendte den 31. oktober 2006 en cirkulæreskrivelse om ændring af praksis vedrørende sanktionerne på køre- og hviletidsområdet. Cirkulæreskrivelsen gennemførte med virkning fra samme dato 5 konkrete ændringer af tiltalepraksis på området.

På et møde den 22. november 2006 opfordrede justitsministeren endvidere repræsentanter fra transportbranchen til at indsende eventuelle konkrete eksempler på sager, der efter branchens opfattelse illustrerer, at sanktionerne på køre- og hviletidsområdet fortsat er for strenge.

Justitsministeriet har efterfølgende modtaget en række konkrete sager om sanktioner på køre- og hviletidsområdet fra branchen, ligesom branchen på et møde i Justitsministeriet den 19. december 2006 har afleveret konkrete forslag til lempelser af sanktionssystemet.

På baggrund af det indsendte materiale og efter drøftelser med Rigsadvokaten og Rigspolitiet har Justitsministeriet besluttet at gennemføre nedenstående ændringer af administrativ praksis vedrørende sanktionerne i forbindelse med overtrædelser af reglerne om pause og daglig hviletid.

Ændringerne træder i kraft den 11. april 2007 og finder anvendelse på sager, som denne dato endnu ikke er endeligt afgjort. Sager, der er pådømt i byretten før denne dato, og som pådømmes i landsretten denne dato eller senere, skal påstås afgjort efter retningslinjerne i denne cirkulæreskrivelse. Punkt 3 vedrørende den nye pausebøde finder dog kun anvendelse i tilfælde, hvor gerningstidspunktet ligger efter ikrafttrædelsestidspunktet.

Ændringerne træder dermed i kraft samme dato som den nye køre- og hviletidsforordning (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 af 15. marts 2006 om harmonisering af visse sociale bestemmelser inden for vejtransport og om ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 og (EF) nr. 2135/98 samt ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85).

Opmærksomheden henledes i den forbindelse på, at de nedenfor beskrevne ændringer tager udgangspunkt i reglerne i den nye køre- og hviletidsforordning. Efter forordningens artikel 7 skal der efter en køreperiode på 4½ time afholdes en sammenhængende pause på mindst 45 minutter, medmindre der påbegyndes en hviletid. Denne pause kan erstattes af en pause på mindst 15 minutter efterfulgt af en pause på mindst 30 minutter. Der kan ikke byttes om på rækkefølgen af pauserne.

Det bemærkes, at Justitsministeriet som følge af den nye køre- og hviletidsforordning snarest vil udstede en bekendtgørelse, som den 11. april 2007 erstatter bekendtgørelse nr. 688 af 29. juni 2005 om køre- og hviletidsbestemmelserne i vejtransport, som ændret ved bekendtgørelse nr. 346 af 20. april 2006.

1. For så vidt angår overtrædelser af reglerne om pause erstattes tolerancegrænsen på 5 pct. med en tolerancegrænse på 5 minutter for hver enkelt pause. Den nye tolerancegrænse indebærer, at der ved en foreskreven pause på 45 eller 15 + 30 minutter, jf. køre- og hviletidsforordningens artikel 7, kun udløses en sanktion, hvis der er afholdt pause i mindre end henholdsvis 40, 10 eller 25 minutter.

2. Der sker kun kumulation af køretiden (sammenlægning af den køretid, som ligger på hver side af en utilstrækkelig pause) ved overskridelse af reglerne om pause med mere end 5 minutter (den nye tolerancegrænse, jf. punkt 1), hvis pausen i kraft af overtrædelserne bliver mere end 1/3 for kort. Det vil sige, at der ved en foreskreven pause på 45 eller 15 + 30 minutter, jf. køre- og hviletidsforordningens artikel 7, kun skal ske kumulation af køretiden, hvis der er afholdt pause i mindre end henholdsvis 30, 10 eller 20 minutter.

Ved afgørelsen af, om den kumulerede køretid er så lang, at det udløser en sanktion, skal der som hidtil anvendes en tolerancegrænse på 5 pct. Dette indebærer, at der kun sanktioneres, hvis den kumulerede køretid er 4 timer og 44 minutter eller mere.

3. Der udløses en pausebøde på 1.500 kr. til chaufføren og 3.000 kr. til virksomheden i de tilfælde, hvor pausen har været mere end 5 minutter for kort, men ikke mere end 1/3 for kort.

4. For så vidt angår overtrædelser af reglerne om daglig hviletid, jf. køre- og hviletidsforordningens artikel 8, indføres en ”1 times-regel”, som indebærer, at der ved for kort hvil kun sker kumulation af køretiden (sammenlægning af den daglige køretid, som ligger på hver side af et utilstrækkeligt dagligt hvil), hvis hvilet er mere end 1 time for kort.

I forbindelse med daglig hviletid og daglig køretid skal der som hidtil anvendes en tolerancegrænse på 5 pct. Dette indebærer, at der kun sanktioneres for utilstrækkeligt dagligt hvil, hvis et regulært dagligt hvil (11 timers hvil) har været på 10 timer og 27 minutter eller mindre, eller et reduceret dagligt hvil

(9 timers hvil) har været på 8 timer og 33 minutter eller mindre. Vedrørende køretiden sanktioneres der kun, hvis den daglige køretid er 10 timer og 30 minutter eller mere.

Der vedlægges en oversigt over sanktionerne i forbindelse med overtrædelser af reglerne om pause (punkt 1–3) og dagligt hvil (punkt 4), som ændret ved denne cirkulæreskrivelse.

Med venlig hilsen
Jens Kruse Mikkelsen

Pause (punkt 1 – 3)

Foreskrevet pause, jf. køre- og hvile- tidsforordningens artikel 7	Faktisk afholdt pause	Sanktion
15 minutter	Under 10 minutter	Kumulation af køretid
	10 minutter eller mere	Ingen sanktion
30 minutter	Under 20 minutter	Kumulation af køretid
	20 – 24 minutter	Bøde på 1.500 / 3.000 kr. (chauffør/virksomhed)
	25 minutter eller mere	Ingen sanktion
45 minutter	Under 30 minutter	Kumulation af køretid
	30 – 39 minutter	Bøde på 1.500 / 3.000 kr. (chauffør/virksomhed)
	40 minutter eller mere	Ingen sanktion

Daglig hviletid (punkt 4)

Foreskrevet daglig hviletid, jf. køre- og hviletidsforord- ningens artikel 8	Faktisk afholdt hvil	Sanktion
9 timer (reduceret daglig hviletid)	Under 8 timer	Hviletidsbøde svarende til 100 / 200 kr. for hver procent, hviletiden er for kort (chauffør/virksomhed) <u>samt</u> kumulation af den daglige køretid på hver side af det utilstrækkelige hvil
	Mellem 8 timer og 8 timer og 33 minutter	Hviletidsbøde svarende til 100 / 200 kr. for hver procent, hviletiden er for kort (chauffør/virksomhed)
	8 timer og 34 minutter eller mere	Ingen sanktion
11 timer (regulær daglig hviletid)	Under 10 timer	Hviletidsbøde svarende til 100 / 200 kr. for hver procent, hviletiden er for kort (chauffør/virksomhed) <u>samt</u> kumulation af den daglige køretid på hver side af det utilstrækkelige hvil
	Mellem 10 timer og 10 timer og 27 minutter	Hviletidsbøde svarende til 100 / 200 kr. for hver procent, hviletiden er for kort (chauffør/virksomhed)
	10 timer og 28 minutter eller mere	Ingen sanktion

Færdselslovens kapitel 14 (§ 87-§ 88). Hindringer på vej

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
	<u>Forurening af vej m.v.:</u>	
87, stk. 1	Henkaste eller efterlade noget på vej	500
87, stk. 2	Undladt at fjerne eller afmærke noget, der er tabt på vej	500
87, stk. 3, jf. bkg. om an- bringelse af beholdere o. l. genstande på vej	Undladt belysning af og afmærkning af beholder	500
	<u>Dyr på vej:</u>	
88	Dyr på vej uden forsvarlig bevogtning eller mangelfuld tøjring	500

Færdselslovens kapitel 15 (§ 89-§ 100). Færdselsregulering og afmærkning mv.

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
----------	-----------------	---------------

Afmærkning af vejarbejder:

98	Uforsvarlig afmærkning	500
----	------------------------	-----

Færdselslovens kapitel 16 (§ 101-§ 116). Forsikring mv.

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
	<u>Forsikringspligt:</u>	
105, jf. 106, stk. 1	Undladt at tegne og holde i kraft - motorkøretøj	500
	Denne udgangsbøde dækker en kortvarig periode, hvor forsikringen ikke er holdt i kraft.	
105, jf. 106, stk. 2	Undladt at tegne og holde i kraft - knallert	500

Færdselslovens kapitel 17 (§ 117-§ 124). Straf, afgifter mv.

Paragraf Forseelsens art Bødetakst kr.

117 a **Kørsel i frakendelsestiden**

Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 er der indsat en ny bestemmelse i § 117 a, der omhandler straffen for kørsel i frakendelsestiden.

Lovforslaget med bemærkninger findes i Retsinformation, L 7, Folketinget 2004/2005, 2. samling.

Den nye bestemmelse viderefører den tidligere bestemmelse i § 117, stk. 6. Efter § 117 a, stk. 1, straffes kørsel i frakendelsestiden som udgangspunkt med bøde. Ifølge § 117 b, stk. 2, udmåles bøden under hensyntagen til den pågældendes indtægtsforhold på gerningstidspunktet.

Efter § 117 a, stk. 2, kan straffen for kørsel i frakendelsestiden stige til fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvis føreren findes skyldig i flere tilfælde af kørsel i frakendelsestiden eller tidligere er straffet for kørsel i frakendelsestiden.

De nye regler finder anvendelse i tilfælde, hvor kørslen har fundet sted den 1. september 2005 eller senere.

Ifølge § 117 b, stk. 2, samt pkt. 5.2. og 5.3. i bemærkningerne til lovforslaget gælder følgende strafpositioner:

§ 117 a	Straf
1. gang	Bøde (1 måneds nettoløn)
2. gang	10 dg fængsel
3. gang	20 dg fængsel
4. gang	30 dg fængsel
5. gang	40 dg fængsel
6. gang	50 dg fængsel
7. gang	60 dg fængsel

En enkelt kørsel i frakendelsestiden i et ottendegangstilfælde og derover straffes med fængsel i 60 dage, jf. TfK 2008.57/2 V.

Bøden for et førstegangstilfælde af kørsel i frakendelsestiden fastsættes til en måneds nettoløn, dvs. 1.000 kr. pr. 25.000 kr. i årlig bruttoindtægt.

Minimumsbøden må i lighed med straffen for spirituskørsel antages at være 1.500 kr. for personer uden indtægt, og 3.000 kr. for en ægtefælle uden væsentlig egen indtægt.

Bestemmelsen i § 117 b, stk. 2, om bødefastsættelsen kan efter § 117 b, stk. 3, fraviges, når særlige grunde taler derfor.

For så vidt angår straffen for andengangstilfælde af kørsel i frakendelsestiden bør denne fastsættes til 10 dages betinget fængsel med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling samt en tillægsbøde på en måneds nettoløn.

Hvis der samtidig med kørsel i frakendelsestiden foreligger spirituskørsel, fastsættes straffen ved en forhøjelse af straffen med 10 dage i forhold til den straf, som spirituskørslen isoleret ville have udløst. Der henvises i øvrigt til afsnittet om spirituskørsel (færdselslovens kapitel 10).

Flere kørsler til samtidig påkendelse i førstegangstilfælde

Efter færdselslovens § 118 a, stk. 3, sker der absolut kumulation af bøder for overtrædelse af færdselsloven. Af bemærkningerne til færdselslovens § 117 a fremgår det, at det forudsættes, at der ikke fastsættes kumulerede bøder, der overstiger det dobbelte af en måneds nettoløn.

I de tilfælde, hvor en kumuleret bøde derfor ikke kan udmåles, forudsættes det, at der i stedet fastsættes en frihedsstraf, som udgangspunkt betinget med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling samt en tillægsbøde på en måneds nettoløn.

Der anvendes i sådanne tilfælde følgende strafpositioner:

3 førstegangskørsler	20 dages fængsel
4 førstegangskørsler	30 dages fængsel
5 førstegangskørsler	40 dages fængsel
6 førstegangskørsler	50 dages fængsel
7 førstegangskørsler	60 dages fængsel

Flere kørsler til samtidig påkendelse i andengangstilfælde og senere tilfælde

I pkt. 5.1. i bemærkningerne til lovforslaget er det om praksis før lovændringen for så vidt angår de tilfælde, hvor der i andengangstilfælde foreligger flere kørsler til samtidig pådømmelse, anført følgende:

”Foreligger der i andengangstilfælde flere kørsler til samtidig pådømmelse, sker der en vis reduktion i forhold til fuldstændig sammenlægning. Normalstraffen for to kørsler til samtidig påkendelse er således fængsel i 20 dage.

I tredjegangstilfælde vil to kørsler i frakendelsestiden til samtidig pådømmelse normalt føre til, at straffen i forhold til en enkelt kørsel skærpes til næste strafposition, og det samme gælder som oftest

også ved tre eller flere kørsler til samtidig pådømmelse. Strafmaksimum antages at ligge omkring fængsel i 3 måneder”.

Da der ikke i lovforslaget er bemærkninger om strafpositionerne efter lovændringen, er det rigsadvokatens opfattelse, at den hidtidige praksis må antages fortsat at gælde. Det er således også rigsadvokatens opfattelse, at der efter lovændringen skal fastsættes en straf på fængsel i 20 dage, hvis der foreligger to andengangskørsler til samtidig pådømmelse, selvom dette indebærer, at der i sådanne tilfælde sker fuldstændig kumulation af straffen.

Betingede domme med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling for kørsel i frakendelsestiden

Ved lov nr. 230 af 4. april 2000 om ændring af straffeloven (Udvidet brug af samfundstjeneste og betingede domme med vilkår om alkoholistbehandling for spirituskørsel) er der ifølge i bemærkningerne til lovforslaget (L 41 fremsat den 13. oktober 1999) pkt. 3.3., åbnet mulighed for, at domstolene også ved andre færdselslovsovertrædelser end spirituskørsel, der i dag medfører en kortere ubetinget frihedsstraf, kan anvende samfundstjeneste i stedet for kortere ubetingede frihedsstraffe.

Kerneområdet herfor er kørsel i frakendelsestiden uden samtidig spirituskørsel.

Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 er det endvidere blevet muligt at idømme en betinget dom med vilkår om alkoholistbehandling for kørsel i frakendelsestiden. Anvendelsesområdet for en betinget dom med vilkår om alkoholistbehandling er det samme som for en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste. Om alkoholistbehandling og betingelserne for at kunne fastsætte vilkår om alkoholistbehandling henvises til afsnittet om spirituskørsel (færdselslovens kapitel 10).

Som ved anvendelse af betinget dom for spirituskørsel bør der udvises tilbageholdenhed overfor anvendelse af betinget dom med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling ved kørsel i frakendelsestiden, der har ført til alvorlig personskade, eller som er begået i brugsstjålet køretøj.

Det følger af pkt. 5.2. og 5.3. i bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005, at der som udgangspunkt ikke skal idømmes en ny betinget dom med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling, hvis den pågældende tidligere har fået en betinget dom for en kørsel i frakendelsestiden, der fortsat har gentagelsesvirkning. Efter lovændringen skal der således som udgangspunkt højst kunne idømmes én betinget frihedsstraf for kørsel i frakendelsestiden inden for en doms gentagelsesvirkningsperiode.

Domme for henholdsvis kørsel i frakendelsestiden og spirituskørsel har ikke indbyrdes gentagelsesvirkning. En person, der tidligere har modtaget en betinget dom for spirituskørsel, kan således idømmes en betinget dom for kørsel i frakendelsestiden, hvilket kan medføre, at den pågældende har flere betingede domme med forskellige vilkår, jf. herved lovforslagets bemærkninger til § 117 a.

Antal samfundstjenestetimer

Antallet af samfundstjenestetimer fastsættes til 30 ved en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste for kørsel i frakendelsestiden.

Tillægsbøde

En betinget dom med vilkår om samfundstjeneste eller vilkår om alkoholistbehandling for kørsel i frakendelsestiden bør ifølge bemærkningerne til lov nr. 230 af 4. april 2000, pkt. 3.3.2., og lov nr. 363 af 24. maj 2005 kombineres med en tillægsbøde.

Efter færdselslovens § 117 b, stk. 2, 2. pkt., udmåles tillægsbøden under hensyntagen til den pågældendes indtægtsforhold på gerningstidspunktet. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at bøden som hidtil fastsættes til en måneds nettoløn, dvs. 1.000 kr. pr. 25.000 kr. i årlig bruttoindtægt.

Minimumsbøden er 1.500 kr. for personer uden indtægt, mens den for en ægtefælle uden væsentlig egen indtægt er 3.000 kr.

Kørsel i frakendelsestiden i prøvetiden til en betinget dom for spirituskørsel

Det følger af bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005, at der i de tilfælde, hvor en kørsel i frakendelsestiden sker i prøvetiden til en betinget dom om spirituskørsel, ikke skal fastsættes en fællesstraf for kørslen i frakendelsestiden og spirituskørslen, men at der alene fastsættes straf for kørsel i frakendelsestiden.

Gentagelsesvirkningens tidsmæssige udstrækning

Efter færdselslovens § 117 a, stk. 2, nr. 2, kan straffen for kørsel i frakendelsestiden stige til fængsel indtil 1 år og 6 måneder bl.a., hvis føreren tidligere er straffet for kørsel i frakendelsestiden.

En dom for kørsel i frakendelsestiden har efter lov nr. 363 af 24. maj 2005 gentagelsesvirkning i 10 år (mod tidligere 5 år). Dette følger af straffelovens § 84 om den tidsmæssige udstrækning af gentagelsesvirkningen i tilfælde, hvor der er fastsat bestemmelse om forhøjet straf i gentagelsestilfælde. Gentagelsesvirkningen regnes - i modsætning til efter § 84, stk. 3 - fra endelig dom, også selv om den tidligere dom ikke er afgjort med bødestraf eller betinget dom, jf. pkt. 8.2. og 8.3. i bemærkningerne til ændringen af færdselsloven.

De regler om gentagelsesvirkningens tidsmæssige udstrækning, der blev indført ved lov nr. 363 af 24. maj 2005, gælder også for afgørelser, der er truffet før 1. september 2005, selv om gentagelsesvirkningen for den tidligere afgørelse var ophørt før den 1. september 2005. Der henvises i den forbin-

delse til U 2007.1131 Ø. I den sag havde T i januar 2000 for bl.a. spirituskørsel vedtaget en bøde og 2 års frakendelse af førerretten. I oktober 2005 havde han kørt spirituskørsel med en promille på 2,25. Østre Landsret fandt, at straffen for det nye forhold efter lov nr. 363 af 24. maj 2005, der trådte i kraft den 1. september 2005, skulle bedømmes som et 2. gangstilmælde, uanset at gentagelsesvirkningen for bødevedtagelsen i januar 2000 efter den tidligere praksis udløb i januar 2005 og således før vedtagelsen af lov nr. 363 af 24. maj 2005.

Østre Landsret anførte følgende i præmisserne:

”Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven skete der blandt andet en ændring for så vidt angår gentagelsesvirkningens tidsmæssige udstrækning, idet gentagelsesvirkningen for straf efter den tidligere praksis udløb efter 5 år efter endelig dom, mens gentagelsesvirkningen efter lovændringen udløber 5 år efter udløbet af frakendelsestiden. Spirituskørslen..., der navnlig bærer strafudmålingen, er begået den 1. oktober 2005 og således efter ikrafttrædelsen af lov nr. 363 af 24. maj 2005, der trådte i kraft den 1. september 2005.

Forholdet skal således bedømmes efter denne lov, både for så vidt angår straffehjemlen og den konkrete udmålte straf.

Straffen for dette forhold skal således fastsættes efter færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 1 og nr. 5, og forholdet skal bedømmes som et andengangstilmælde af spirituskørsel med en promille over 2,00. Straffen herfor er fængsel i 30 dage.

Det forhold, at gentagelsesvirkningen for bødevedtagelsen den 17. januar 2000 efter den tidligere praksis udløb den 17. januar 2005, og således før vedtagelsen og ikrafttrædelsen af lov nr. 363 af 24. maj 2005, indebærer ikke, at forholdet ikke fuldt ud skal bedømmes efter den nye lov. Der henvises i den forbindelse til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 29. marts 2006 i sagen Achour mod Frankrig...”

Det tilføjes, at den nævnte dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol af 29. marts 2006 (sag nr. 67335/01) er truffet af storkammeret, og at dommen er en ændring af en tidligere afgørelse truffet af førstekammeret.

Det er rigsadvokaturens opfattelse, at selv om ovennævnte Østre Landsrets dom i U 2007.1131 Ø vedrører spirituskørsel, gælder de principielle bemærkninger om gentagelsesvirkningens tidsmæssige udstrækning også andre straffesager. Det tilføjes i den forbindelse, at den nævnte dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol vedrørte overtrædelse af narkotikalovgivningen i Frankrig.

På denne baggrund tillægges både afgørelser fra før og efter 1. september 2005 gentagelsesvirkning efter de nye regler, uanset om gentagelsesvirkningen af en afgørelse fra før 1. september 2005 var udløbet den 1. september 2005 ved ikrafttræden af lov nr. 363 af 24. maj 2005.

Varetægtsfængsling

Med den forhøjede strafferamme i færdselslovens § 117 a er der også skabt mulighed for varetægtsfængsling i sager om kørsel i frakendelsestiden.

Om varetægtsfængsling er det i pkt. 4.3. i bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 bl.a. anført:

”...I relation til sager om spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden vil det navnlig være fængslingsgrunden i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, som kan have betydning.

...

De situationer, hvor der kan blive tale om varetægtsfængsling efter reglen om gentagelsesrisiko i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, vil navnlig være tilfælde, hvor en person adskillige gange tidligere er dømt for spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden og ofte vil have flere kørsler til samtidig påkendelse, og hvor der tegner sig et aktuelt mønster med så hyppige kørsler, at der er en betydelig og nærliggende risiko for, at den pågældende på fri fod på ny vil begå en lovovertrædelse af samme karakter.

Varetægtsfængsling efter reglen om gentagelsesrisiko i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, vil i praksis således alene finde anvendelse i de allervorreste tilfælde, hvor der er tale om helt vanemæssig spirituskørsel og/eller kørsel i frakendelsestiden, og hvor den aktuelle kørsel derfor udløser en længere fængselsstraf.”

Konfiskation efter færdselslovens § 133 a

Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 er der gennemført en ændring af færdselslovens § 133 a. Efter bestemmelsens stk. 1 kan der ved grove eller gentagne overtrædelser af færdselsloven ske konfiskation af det ved overtrædelsen anvendte køretøj, hvis det må anses for påkrævet for at forebygge yderligere overtrædelser af færdselsloven. Under tilsvarende betingelser kan der ske konfiskation af et køretøj, der ejes af den person, der har foretaget overtrædelsen, selv om køretøjet ikke er anvendt ved overtrædelsen. Med den nye formulering af bestemmelsen er der således ikke krav om, at der skal være tale om særlig grove overtrædelser.

Der henvises i øvrigt til afsnittet om § 133 a (færdselslovens kapitel 18 a) vedrørende bestemmelsen og indberetning af domme vedrørende konfiskation.

118, stk. 6 Frihedsstraf ved særlig hensynsløs kørsel

Efter § 118, stk. 6, (tidligere stk. 4) i færdselsloven, der blev indsat ved lov nr. 498 af 7. juni 2001, kan straffen under de i § 126, stk. 1, nr. 4 (tidligere § 126, stk. 2, nr. 1), nævnte omstændigheder stige til fængsel i 1 år.

Om anvendelsesområdet fremgår bl.a. af pkt. 2.2.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget (L 225 af 25. april 2001), at bestemmelsen giver mulighed for at idømme frihedsstraf i tilfælde af særlig hensynsløs kørsel, herunder forsætlig fareforvoldelse og skade, hvor der ikke samtidig foreligger en overtrædelse af bl.a. straffelovens §§ 241, 246 eller 252. Bestemmelsen anvendes således, hvor det ikke vil være muligt at idømme frihedsstraf efter straffelovens bestemmelser.

Videre fremgår af bemærkningerne, at skærpelse af sanktionen for de groveste tilfælde af uforsvarlig kørsel er et yderligere signal fra samfundets side om, at den pågældende kørsel i enhver henseende har været ganske uacceptabel, og at det ofte har beroet på rene tilfældige omstændigheder, at der ikke er indtruffet alvorlige personskadeuheld eller dødsfald: ”Som eksempler på sådanne tilfælde, som ikke er

tænkt at skulle være en udtømmende opregning af anvendelsesområdet for den foreslåede skærpelse, vil efter omstændighederne bl.a. kunne tænkes grov kap- eller vædekørsel på gade og vej eller grov chikanekørsel. Endvidere er det hensigten, at straffen kan pålægges i de situationer, hvor der udføres uforsvarlig kørsel i forbindelse med, at den pågældende undlader at efterkomme politiets anmodning om at standse køretøjet, idet en sådan trafikadfærd ofte er alvorligt fareforvoldende.”

Anvendelsesområdet svarer til anvendelsesområdet for § 126, stk. 1, nr. 4 (tidligere § 126 stk. 2, nr. 1), jf. herved de specielle bemærkninger i lovforslaget (Folketingstidende 1974-75, 2. saml., Tillæg A, sp. 1996-97), hvor der er anført følgende:

”Foruden i de tilfælde, hvor der foreligger forsætlig skadetilføjelse, f.eks. forsætlig påkørsel, skal ubetinget frakendelse ske, hvor føreren forsætligt har fremkaldt nærliggende fare for skadetilføjelse eller i øvrigt har kørt på særlig hensynsløs måde. En sådan kørsel er karakteriseret ved, at føreren bevidst sætter sig ud over hensynet til andres sikkerhed. I modsætning til, hvad der er tilfældet med hensyn til anvendelsen af § 126, stk. 1, nr. 1 (nu § 125, stk. 1, nr. 1), stilles der således her altid krav om en kvalificeret form for tilregnelser. Bestemmelsen vil eksempelvis omfatte kørsel, der retter sig mod at forulempe eller bringe en anden trafikant i fare (chikanekørsel), hasarderet kørsel, f.eks. for at unddrage sig forfølgning, hård og pågående kørsel, der medfører konkret fareforvoldelse eller farefremkaldelse, og som udføres med bevidsthed om, at den fører til forulempelse eller fareforvoldelse, samt grove former for kapkørsel, flokkørsel og lignende ”chokkørsel”.

Bestemmelsen vil også omfatte kørsel med køretøjer uden eller med meget betydelig nedsat bremse- eller styreevne eller andre mangler, der kan føre til nærliggende risiko for andre trafikanter, når risikoen har stået eller måttet stå føreren klart.”

Om sanktionen fremgår af de almindelige bemærkninger, at det er nærliggende at tage udgangspunkt i straffniveaue for frihedsstraf for de mindst alvorlige tilfælde af spirituskørsel. Det vil således være naturligt, at strafpositionen i normale førstegangstilfælde svarer til strafpositionen ved de mindst alvorlige tilfælde af spirituskørsel ved bestemmelsens indførsel, f.eks. 10-14 dages fængsel. Dette udgangspunkt kan fraviges såvel i skærpene som formildende retning herunder til bødeområdet - afhængig af forholdets karakter inden for den foreslåede strafframme på fængsel indtil 1 år.

Det forudsættes endvidere, at frihedsstraffen i almindelighed gøres betinget på vilkår af, at den dømte udfører samfundstjeneste. Anvendes tilsvarende principper som ved pådømmelsen af sager om spirituskørsel, vil et timetal svarende til mindstetimetallet på 30 timer være passende.

Hvis kørslen er foregået i brugsstjålet køretøj, vil betinget dom ikke kunne anvendes. En konkret individuel vurdering kan dog føre til, at også kørsel i brugsstjålet køretøj kan afgøres med samfundstjeneste, hvis dette i det enkelte tilfælde findes forsvarligt.

Hvis overtrædelsen straffes med betinget dom om samfundstjeneste, forudsættes idømt en tillægsbøde svarende til tillægsbøden ved spirituskørsel, hvor der idømmes samfundstjeneste, dvs. en måneds nettoløn (1.000 kr. pr. 25.000 kr. årlig bruttoindtægt).

Afgøres sagen undtagelsesvis med en ubetinget frihedsstraf, forudsættes det, at der som ved spirituskørsel i almindelighed ikke idømmes tillægsbøde.

Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 er sanktionerne for spirituskørsel skærpet. Det fremgår ikke af bemærkningerne, at skærpelse af sanktionerne for spirituskørsel også skal have betydning for strafudmålingen i sager om overtrædelse af færdselslovens § 118, stk. 6. Det må således antages, at straffo-
sitionen i normale førstegangstilfælde fortsat er omkring 10-14 dages fængsel.

§ 119 **Domsmands medvirken i færdselssager**

Ved lov nr. 524 af 6. juni 2007 er reglerne om domsmænds medvirken i behandlingen af færdselssager blevet forenklet. De nye regler finder anvendelse i sager, hvor der efter den 1. juli 2007 rejses tiltale i første instans.

Domsmand skal herefter - som udgangspunkt - alene medvirke i sager, hvor der bliver spørgsmål om højere straf end bøde, i sager, hvor der bliver spørgsmål om ubetinget frakendelse af førerretten efter § 126, stk. 1, nr. 5, om særlig hensynsløs kørsel, og i sager, som i øvrigt skønnes at være af særlig indgribende betydning for tiltalte eller af særlig offentlig interesse, jf. færdselslovens § 119, stk. 2.

Endvidere er det i færdselslovens § 119, stk. 3, fastsat, at domsmænd under alle omstændigheder ikke skal medvirke i sager, der behandles efter reglerne i retsplejelovens § 831 om tilståelsessager, sager vedrørende overtrædelse af færdselslovens § 53 om spirituskørsel, sager vedrørende overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1, om kørsel under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer (nulgrænsen) eller sager vedrørende overtrædelse af færdselslovens § 117 a om kørsel i frakendelsestiden.

Som en konsekvens af ændringen af reglerne om domsmænds medvirken i behandlingen af færdselssager er der samtidig indført en udvidelse af adgangen til at få beskikket en offentlig forsvarer, således at der fremover kan ske forsvarerbeskikkelse i de sager, hvor der ikke længere skal medvirke domsmænd.

Der henvises i øvrigt til pkt. 7 i bemærkningerne til lovændringen.

Færdselslovens kapitel 18 (§ 125-§ 133). Frakendelse, generhvervelse mv.

1. Klippekortordningen - § 125

Ved lov nr. 267 af 21. april 2004 om ændring af færdselsloven (Klippekortsystem, skærpede sanktioner ved hastighedsovertrædelser mv.) er der indført en klippekortordning som supplement til det gældende frakendelsessystem. Lovforslaget findes i Retsinformation, L 98, Folketinget 2003/2004.

Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven (Sanktionsfastsættelse i sager om spirituskørsel mv.) blev reglerne om klippekortordningen overført til de nye bestemmelser om frakendelse i færdselslovens §§ 125 - 127. Lovforslaget findes i Retsinformation, L 7, Folketinget 2004/2005, 2. samling. Samtidig udgik promillekørsel af klippekortordningen.

Ved lov nr. 514 af 6. juni 2007 blev der med ikrafttræden den 1. august 2007 tilføjet to nye overtrædelser til klippekortordningen. Der er tale om § 51, stk. 7, om befordring af børn under 5 år på trehjulet knallert uden sikkerhedssele og færdselslovens § 52, stk. 5, om befordring af børn under 135 cm på tohjulet motorcykel samt befordring af børn under 5 år på trehjulet motorcykel eller i sidevogn til motorcykel uden sikkerhedssele.

1.2. Ikrafttræden

Klippekortordningen har virkning for overtrædelser, der finder sted fra den 1. september 2005, jf. Justitsministeriets bekendtgørelse 783 af 8. august 2005 om ikrafttræden af visse bestemmelser i lov om ændring af færdselsloven og lov om ændring af færdselsloven og pasloven.

1.3. Klippekortordningens indhold

Klippekortordningen indebærer, at trafikanter, der gentagne gange overtræder de i færdselslovens § 125, stk. 2, nævnte bestemmelser, skal frakendes førerretten eller pålægges kørselsforbud. Dette gælder uanset, om overtrædelserne er begået ved flere forskellige kørsler, under ét kørselsforløb eller i samme situation.

En fører, der inden for en periode af tre år gør sig skyldig i tre kliprelevante overtrædelser af færdselsloven, skal frakendes førerretten betinget i forbindelse med klip nr. 3, jf. færdselslovens § 125, stk. 2.

En fører, der inden for de første tre år efter førstegangserhvervelse af førerret gør sig skyldig i to kliprelevante overtrædelser af færdselsloven, vil dog allerede i forbindelse med klip nr. 2 blive pålagt kørselsforbud, jf. færdselslovens § 127, jf. § 125, stk. 3, jf. stk. 2.

Om begrebet førstegangserhverver henvises til punkt 2 nedenfor om kørselsforbud.

Hvert klip gælder i tre år fra gerningstidspunktet (f.eks. fra den 1. januar 2006 til og med den 31. december 2008). Det er gerningstidspunktet, der er afgørende for klippets gentagelsesvirkning, uanset på hvilket tidspunkt sagen afgøres, og om den afgøres ved bødeforelæg eller dom.

Der registreres et klip i Det Centrale Kriminalregister, hver gang føreren overtræder en af de i færdselslovens § 125, stk. 2, nævnte bestemmelser. Registreringen i Det Centrale Kriminalregister sker automatisk. Et klip er således ikke en ny yderligere sanktion, men en automatisk følge af overtrædelser.

Afgørelser, der omhandler kliprelevante overtrædelser, fremgår af den offentlige straffeattest til politi/anklagemyndigheden. Endvidere kan verserende og afgjorte sager vedrørende klippekortordningen ses ved opslag i Kriminalregisteret (RXK25).

Overtrædelser af færdselsloven, som udløser klip, vil ikke fremgå af den private straffeattest. I § 13, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 218 af 27. marts 2001 om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister (Kriminalregisteret) med senere ændringer er der imidlertid skabt hjemmel til, at politiet til de registrerede personer kan videregive oplysninger om klipafgørelser, i det omfang forseelsestidspunktet ligger inden for de sidste 3 år. Udlevering af oplysninger må kun finde sted, når den pågældende har legitimeret sig behørigt, eller der på anden måde er skabt sikkerhed for, at den, der fremsætter begæringen, er identisk med den, som oplysningerne vedrører, jf. bekendtgørelsens § 13, stk. 3, jf. § 12, stk. 2, 1. pkt. Det er af Justitsministeriet forudsat, at videregivelsen af oplysninger til den registrerede kan ske både mundtligt og skriftligt.

De overordnede principper i de gældende frakendelsesregler er overført til klippekortordningen. Det vil bl.a. sige, at frakendelse af førerretten som følge af klippekortordningen kun kan ske i anledning af en kørsel, som har fundet sted med et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, at frakendelse alene kan ske hos føreren af køretøjet, at frakendelse ikke er betinget af tilregnelighed hos føreren, at frakendelsen er obligatorisk, og at den frakendelsesudløsende kørsel skal have fundet sted på færdselslovens område.

1.4. Overtrædelser omfattet af klippekortordningen

De overtrædelser, der er omfattet af klippekortordningen, er kendetegnet ved at være trafikfarlige situationer, der ikke i sig selv medfører en frakendelse af førerretten i medfør af færdselslovens § 125, stk. 1. Det følger af færdselslovens § 125, stk. 2, at følgende overtrædelser er omfattet af klippekortordningen:

- Fremkørsel mod rødt lyssignal, kørsel mod kørselsretningen, overskridelse af spærrelinjer (enkelte og dobbelte) ved overhaling eller overskridelse af uafbrudt kantlinje i forbindelse med ulovlig kørsel i nødspor (færdselslovens § 4, stk. 1 og 2).

- Tilsidesættelse af reglerne om kørsel over jernbanespor (færdselslovens § 5, stk. 2).
- Kørsel med for kort afstand til forankørende (færdselslovens § 15, stk. 3, 1. pkt.).
- Kørsel venstre om helleanlæg (færdselslovens § 15, stk. 4).
- Ændring af færdselsretning og placering mv. til fare eller ulempe for andre (færdselslovens § 16, stk. 2, og § 18, stk. 1 og 2).
- Tilsidesættelse af reglerne om overhaling (færdselslovens § 21, stk. 1-3).
- Forøgelse af hastigheden, når man overhales mv. (færdselslovens § 22, stk. 1).
- Tilsidesættelse af forbud mod overhaling (færdselslovens § 23 og forbud fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning).
- Tilsidesættelse af reglerne om vognbaneskift (færdselslovens § 24, stk. 1).
- Overhaling ved fodgængerfelt (færdselslovens § 25).
- Tilsidesættelse af vigepligt (færdselslovens § 26, stk. 2-4 og 6, eller vigepligt fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning)
- Kap- og væddekörsel (færdselslovens § 37, stk. 4).
- Overskridelse af hastighedsgrænse med mere end 30 pct. (færdselslovens § 42-43 a eller anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning).
- Befordring af børn under 5 år på trehjulet knallert uden sikkerhedssele (færdselslovens § 51, stk. 7).
- Befordring af børn under 135 cm på tohjulet motorcykel samt befordring af børn under 5 år på trehjulet motorcykel eller i sidevogn til motorcykel uden sikkerhedssele (færdselslovens § 52, stk. 5).
- Manglende anvendelse af sikkerhedsudstyr til børn (færdselslovens § 80, stk. 4, 1. pkt., § 80 a, stk. 1 og 2, jf. stk. 6, 1. pkt., § 80 b, stk. 4, 2. pkt. og § 81, stk. 3).

1.4.1. Flere ensartede overtrædelser begået i samme kørselsforløb

Rigsadvokaturen har fået forelagt spørgsmålet om, hvorledes sager med flere ensartede overtrædelser – f.eks. flere hastighedsovertrædelser – i samme kørselsforløb inden for meget kort tid skal afgøres i relation til antallet af sigtelser og dermed klip eller frakendelse af førerretten. Sagerne opstår f.eks. i forbindelse med kontrol, der foretages af politiets såkaldte ”videobiler”.

Efter rigsadvokatens opfattelse bør der udvises en vis tilbageholdenhed med at rejse tiltale for den samme overtrædelsestype, når overtrædelserne i realiteten begås ved samme handling, som f.eks. flere hastighedsovertrædelser, der måles umiddelbart efter hinanden på samme – meget korte – strækning.

Omvendt kan der forekomme tilfælde, hvor der vil være grundlag for sigtelse for flere ensartede overtrædelser i samme kørselsforløb, som f.eks. flere hastighedsovertrædelser i et kørselsforløb, hvor omgivelserne eller vejforholdene ændrer sig væsentligt, således at bilisten f.eks. først overtræder hastigheden udenfor tættere bebygget område og herefter fortsætter med en betydelig overtrædelse af hastighedsgrænsen efter at være kørt ind i tættere bebygget område, og hvor kørselens grovhed tilsiger, at der bør rejses sigtelse for samtlige overtrædelser.

1.5. Særlige situationer

1.5.1. Overtrædelse af færdselsloven begået efter en betinget frakendelse af førerretten i medfør af færdselslovens § 125, stk. 2

I bemærkningerne til lov nr. 267 af 21. april 2004, hvorved reglerne om klippekortordningen blev indsat i færdselsloven, er der givet en række anvisninger for betydningen af en fjerde overtrædelse af færdselsloven, som begås efter, at der er sket betinget frakendelse af førerretten som følge af klippekortordningen, jf. § 125, stk. 2.

Der kan opstilles følgende situationer:

- 1) Er den fjerde overtrædelse af færdselsloven ikke omfattet af klippekortordningen (f.eks. en hastighedsoverskridelse på 15 pct.), vil overtrædelsen alene blive straffet med bøde efter de gældende regler.
- 2) Er den fjerde overtrædelse omfattet af klippekortordningen (f.eks. en hastighedsoverskridelse på mere end 30 pct.), vil overtrædelsen udløse et klip. Dette klip tæller som det første klip i en ny tre-årig periode, der regnes fra gerningstidspunktet.
- 3) Er den fjerde overtrædelse så grov, at den i sig selv medfører en betinget frakendelse af førerretten (f.eks. en hastighedsoverskridelse på 75 pct.), vil overtrædelsen medføre en ny frakendelse, men der pålægges ikke et klip. Er overtrædelsen begået i prøvetiden for den betingede frakendelse, som de tre første overtrædelser har medført, vil den fjerde overtrædelse efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 8, medføre en ubetinget frakendelse af førerretten.
- 4) Har den fjerde overtrædelse en sådan karakter, at den i sig selv medfører en ubetinget frakendelse efter de gældende regler (f.eks. forsætlig forvoldelse af skade på andres person), bliver der også i dette tilfælde tale om en ubetinget frakendelse, men der pålægges ikke et klip. Ved fastsættelse af perioden for den ubetingede frakendelse, skal det tillægges betydning, at den pågældende tidligere er frakendt førerretten betinget.

De samme retningslinjer må antages at gælde ved overtrædelser begået efter, at der er pålagt kørselsforbud i medfør af færdselslovens § 127, jf. § 125, stk. 3, jf. stk. 2.

1.5.2. Samtidig pådømmelse af fire til seks overtrædelser af færdselsloven, som er omfattet af klippekortordningen

Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 267 af 21. april 2004 om ændring af færdselsloven, at i de tilfælde, hvor der foreligger samtidig pådømmelse af fire eller fem kliprelevante overtrædelser, udløser de tre første overtrædelser tre klip, der medfører en betinget frakendelse, mens den fjerde og femte

overtrædelse udløser to klip, der tælles med som de første klip i en ny tre-årig periode, der regnes fra gerningstidspunktet for det 4. klip.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at der skal ske ubetinget frakendelse af førerretten i medfør af færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 5 (nu § 126, stk. 1, nr. 7), hvis der foreligger seks kliprelevante overtrædelser til samtidig pådømmelse, eller hvis der foreligger ét forhold, der i sig selv vil medføre en betinget frakendelse, og tre kliprelevante forhold til samtidig pådømmelse.

Tilsvarende må antages at gælde for førere, der inden for de tre første år efter førstegangserhvervelse af førerret overtræder flere kliprelevante bestemmelser, som foreligger til samtidig pådømmelse. De to første overtrædelser udløser således to klip, der medfører et kørselsforbud, mens den tredje overtrædelse udløser et klip, der tæller som det første klip i en ny tre-årig periode. Endvidere medfører fire kliprelevante overtrædelser til samtidig pådømmelse en ubetinget frakendelse af førerretten i medfør af færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 7.

1.6. Samspillet mellem klippekortordningen og de gældende regler om frakendelse af førerretten

Klippekortordningen er som tidligere nævnt et supplement til det allerede eksisterende frakendelses-system i færdselsloven. Der kan derfor opstå spørgsmål om samspillet mellem klippekortordningen og de gældende regler om betinget og ubetinget frakendelse af førerretten. På grundlag af bemærkningerne til lov nr. 267 af 21. april 2004 om ændring af færdselsloven kan følgende eksempler nævnes:

Eksempel 1:

Føreren har begået to overtrædelser, der medfører to klip som følge af klippekortordningen. Herefter begår føreren en overtrædelse, der i sig selv medfører en betinget frakendelse af førerretten.

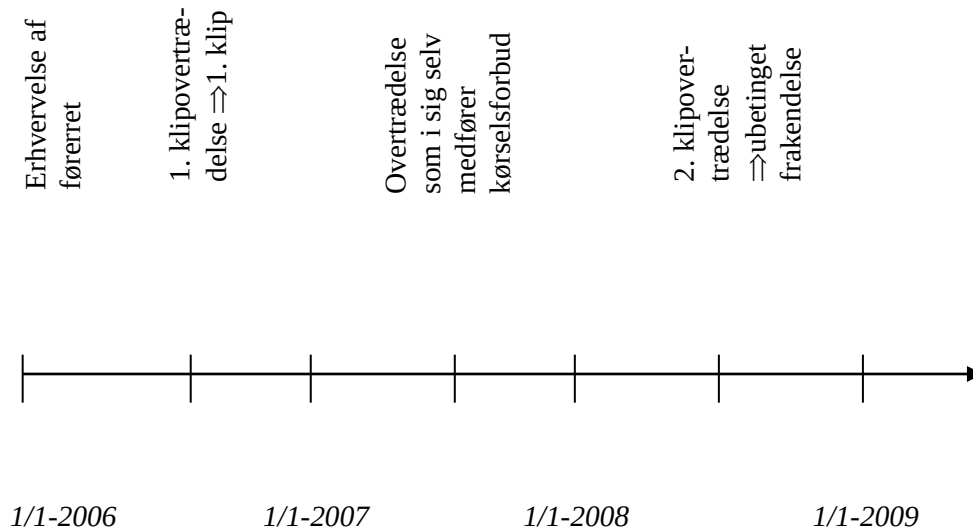
Førerretten frakendes betinget uden hensyntagen til de to pålagte klip. De to pålagte klip bortfalder imidlertid ikke i anledning af frakendelsen. Hvis føreren således begår en tredje kliprelevant overtrædelse inden udløbet af prøvetiden for den betingede frakendelse, skal den betingede frakendelse efter klippekortordningen erstattes af en ubetinget frakendelse i medfør af færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 8. Det forudsættes, at ingen af de pålagte klip er forældede.

Eksempel 2:

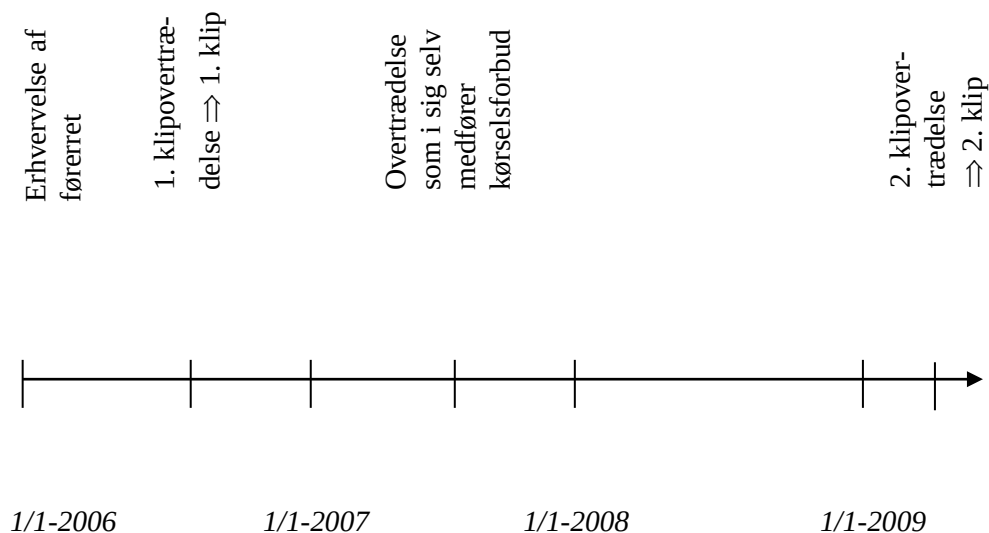
Føreren, der er førstegangserhverver, har begået en overtrædelse, der medfører et klip som følge af klippekortordningen. Herefter begår føreren en overtrædelse, der i sig selv medfører et kørselsforbud.

Føreren pålægges kørselsforbud uden hensyntagen til det pålagte klip. Det pålagte klip bortfalder imidlertid ikke som følge af kørselsforbudet. Hvis føreren begår en anden kliprelevant overtrædelse inden tre år efter pålæggelse af kørselsforbuddet, skal den betingede frakendelse efter klippekortord-

ningen erstattes af en ubetinget frakendelse i medfør af færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 9. Det forudsættes, at ingen af de pålagte klip er forældede, og at den anden kliprelevante overtrædelse er begået inden tre år efter førstegangserhvervelsen, som illustreret her:

Hvis den anden kliprelevante overtrædelse er begået mere end 3 år efter førstegangserhvervelsen, vil overtrædelsen ikke udløse en ubetinget frakendelse af førerretten. Dette skyldes, at føreren ikke længere er førstegangserhverver, og at der derfor kræves 3 gyldige klip, før frakendelse kan komme på tale, jf. § 125, stk. 2. Se illustration her:

Eksempel 3:

Føreren har begået to overtrædelser, der medfører to klip som følge af klippekortordningen. Herefter begår føreren en overtrædelse, der i sig selv medfører en ubetinget frakendelse af førerretten.

Førerretten frakendes føreren ubetinget uden hensyntagen til de to pålagte klip. De to pålagte klip bortfalder imidlertid ikke i anledning af frakendelsen. Hvis føreren herefter begår en tredje kliprelevant overtrædelse, skal den betingede frakendelse efter klippekortordningen erstattes af en ubetinget frakendelse i medfør af færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 10. Det forudsættes, at de tre klip er begået inden for en treårig periode.

Eksempel 4:

Føreren har begået en overtrædelse, der i sig selv har medført en betinget frakendelse af førerretten. Herefter begår føreren inden udløbet af prøvetiden to overtrædelser, der medfører to klip som følge af klippekortordningen.

Gentagelsesvirkningen indtræder først på det tidspunkt, hvor et eventuelt tredje frakendelsesudløsende klip pålægges. Hvis føreren i dette tilfælde begår en overtrædelse, der udløser et klip, vil det således medføre en ubetinget frakendelse af førerretten, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 8, hvis den tredje lovovertrædelse er begået i prøvetiden for den betingede frakendelse og inden 3 år efter de to første klip.

Eksempel 5:

Føreren har begået en overtrædelse, der i sig selv har medført en ubetinget frakendelse af førerretten. Herefter begår føreren inden fem år efter udløbet af frakendelsestiden to overtrædelser, der medfører to klip som følge af klippekortsystemet.

Gentagelsesvirkningen indtræder ligesom i eksempel 4 først på det tidspunkt, hvor et eventuelt tredje frakendelsesudløsende klip pålægges inden for treårsperioden. Hvis føreren i dette tilfælde begår en overtrædelse, der udløser et klip, vil det således medføre en ubetinget frakendelse af førerretten, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 10.

1.7. Orientering til de sigtede/tiltalte om klippekortordningen

Af hensyn til klippekortordningens præventive effekt bør de personer, som sigtes/tiltales for en kliprelevant overtrædelse af færdselsloven, så vidt muligt orienteres om, at overtrædelsen samtidig udløser et klip.

Der er på denne baggrund udarbejdet en vejledning om klippekortordningen, som findes i polsas. Vejledningen vil automatisk blive sendt til sigtede (fra de centrale edb-systemer) sammen med et bødeforelæg med henblik på udenretlig afgørelse.

Når sagen skal afgøres ved dom, vil udsendelse af vejledning ikke ske automatisk. I disse tilfælde skal vejledningen udskrives fra polsas, således at vejledningen kan udsendes til den tiltalte sammen med anklageskriftet.

I den forbindelse bemærkes, at manglende vejledning til sigtede/tiltalte ikke har betydning for, om der pålægges klip i anledning af en færdselslovsovertrædelse, eller om der senere kan ske frakendelse af førerretten og pålægges kørselsforbud som følge af klippekortordningen.

2. Kørselsforbud - § 127

Hvis en forseelse omfattet af § 125, stk. 1, nr. 1 - 4, 8, 9 eller 10, § 125, stk. 3, eller § 126, stk. 2, jf. § 126, stk. 1, nr. 1 eller 2, bliver begået inden for de første 3 år efter førstegangserhvervelse af førerret, træder et kørselsforbud i stedet for en betinget frakendelse, jf. § 127.

Ved et kørselsforbud inddrages førerens ret til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, indtil særlig køreundervisning eller A/T-kursus, jf. § 60 a, stk. 1 og 2, er gennemført, og kontrollerende køreprøve er bestået.

Bestemmelsen blev indsat i færdselslovens § 126, stk. 4, (nu § 127) ved lov nr. 498 af 7. juni 2001 om ændring af færdselsloven (Skærpelse af straffen for grove færdselslovsovertrædelser og indførelse af kørselsforbud), der trådte i kraft den 1. marts 2002, jf. Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 1084 af 18. december 2001.

Ved lov nr. 432 af 10. juni 2003 om ændring af færdselsloven (Motorvejshastighed, skærpet håndhævelse af hastighedsgrænserne og andre initiativer til forbedring af færdselssikkerheden), der trådte i kraft den 1. september 2003, blev prøvetiden på to år forlænget til tre år.

Ved lov nr. 267 af 21. april 2004 om ændring af færdselsloven (Klippekortsystem, skærpede sanktioner ved hastighedsovertrædelser mv.) blev det fastsat, at kørselsforbud også skal træde i stedet for betinget frakendelse som følge af klippekortordningen.

Senest ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven (Sanktionsfastsættelse i sager om spirituskørsel mv.) er bestemmelsen om kørselsforbud flyttet til færdselslovens § 127.

Om begrebet førstegangserhverver fremgår det af forarbejderne til lov nr. 498 af 7. juni 2001 om ændring af færdselsloven, at dette skal forstås som en person, der første gang får udstedt kørekort til motorkøretøj (bil/motorcykel).

Der er ikke tale om førstegangserhvervelse, hvis der er tale om generhvervelse af førerretten efter en ubetinget frakendelse, hvis der er tale om gengivelse af førerretten efter et kørselsforbud, hvis kørekortet udvides til at omfatte yderligere kategorier eller hvis der er tale om fornyelse eller ombytning af kørekort. En fører anses stadig som førstegangserhverver, hvis den pågældende inden for de tre første år efter førstegangserhvervelse af førerretten, udvider kørekortet til at omfatte yderligere kategorier. En udvidelse af førerretten ophæver eller forkorter således ikke den periode, hvori der i tilknytning til en førstegangserhvervelse kan pålægges kørselsforbud.

3. Frakendelse på grundlag af en udenlandsk afgørelse - straffelovens § 11

Efter straffelovens § 11 kan der ske frakendelse af førerretten, hvis en dansk statsborger eller en person, der er bosat i Danmark, i et andet land er straffet for en overtrædelse, der efter færdselsloven kan medføre frakendelse af førerretten.

Sager efter straffelovens § 11 skal forelægges for statsadvokaten, inden der rejses tiltale, jf. RM 3/2002, Almindelige forelæggelsesregler, Afsnit A1.1.

Der skal som udgangspunkt ikke rejses tiltale, hvis der er forløbet et år efter overtrædelsen blev begået. Ved gentagen spirituskørsel rejses frakendelsessag dog normalt inden for to år fra gerningstidspunktet.

Frakendelsessag mod danske statsborgere, der på gerningstidspunktet og tidspunktet for tiltalerejsningen er fast bosiddende i udlandet, rejses kun, når der er særlig grundlag herfor.

I sager, hvor der er grundlag for midlertidig inddragelse af førerretten i medfør af færdselslovens § 130, bør inddragelse ikke ske, før statsadvokatens beslutning om tiltalerejsning foreligger.

4. Anke af dom om frakendelse - § 131

Det følger af færdselslovens § 131, stk. 1, 1. pkt., at anke af en dom, hvorved der er sket ubetinget frakendelse, efter at førerretten har været inddraget i medfør af § 130, ikke har opsættende virkning for dommens bestemmelse om frakendelse, medmindre andet bestemmes af byretten ved kendelse.

Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven (Sanktionsfastsættelse i sager om spirituskørsel mv.) blev der i § 131, stk. 1, 2. pkt., indsat en bestemmelse om, at ovenstående også gælder anke af en dom, hvorved en person over 18 år, der ikke har førerret, ubetinget er frakendt retten til at erhverve denne ret. Herved lovfæstes den retstilstand, der fulgte af Højesterets dom i U 2001.2042 H.

Ifølge § 131, stk. 1, 3. pkt. (tidligere 2. pkt.), kan byretten i andre tilfælde på anklagemyndighedens begæring ved kendelse bestemme, at anke skal have opsættende virkning. Denne bestemmelse omfatter f.eks. de situationer, hvor førerretten ikke har været inddraget.

Afsiges der i en sag, hvori førerretten er inddraget efter § 130, frifindende dom med hensyn til spørgsmålet om frakendelse, eller sker frakendelsen betinget, skal kørekortet udleveres, selv om dommen ankes, jf. § 131, stk. 2.

5. Generhvervelse af førerretten - § 132

Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 blev der gennemført en ændring af færdselslovens § 132 om generhvervelse af førerretten. Ændringen medførte, at den udvidede adgang til generhvervelse af førerretten før udløbet af frakendelsestiden for personer, der har gennemført en behandling mod alkoholmisbrug, i færdselslovens § 132, stk. 2, blev ophævet. Der var ikke fastsat en overgangsordning vedrørende bestemmelsen.

Ved lov nr. 543 af 8. juni 2006, der trådte i kraft den 10. juni 2006, blev der indført en overgangsordning, som indebærer, at alle, som før den 1. september 2005 er blevet frakendt førerretten som følge af spiritus- eller promillekørsel, får mulighed for at søge om generhvervelse af førerretten i overensstemmelse med de regler, der fulgte af den tidligere gældende § 132, stk. 2. Ifølge denne bestemmelse kunne der under nærmere angivne betingelser ske generhvervelse af førerretten, hvis den dømte i mindst 1 år forud for sagens indbringelse for retten havde overholdt en kontrolleret behandling mod misbrug af alkohol.

Overgangsordningen følger af § 3 i lov nr. 363 af 24. maj 2005, som ændret ved lov nr. 543 af 8. juni 2006. Ved denne ændring er der indsat følgende bestemmelser i § 3:

”Stk. 4. Personer, hvorom der inden den 1. september 2005 er truffet afgørelse om frakendelse af retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, som følge af spiritus- eller promillekørsel, kan indbringe spørgsmålet om generhvervelse af førerretten for domstolene, når halvdelen af frakendelsestiden, dog mindst 1 ½ år, er forløbet. Såfremt førerretten i sådanne tilfælde er frakendt for bestandig, kan spørgsmålet om generhvervelse tidligst indbringes for domstolene, når 5 år af frakendelsestiden er forløbet. Indbringelsen sker efter reglerne i straffelovens § 78, stk. 3. Generhvervelse af førerretten kan kun ske, såfremt den pågældende i mindst 1 år forud for sagens indbringelse for retten har overholdt en kontrolleret behandling mod misbrug af alkohol.

Stk. 5. Såfremt der inden udløbet af frakendelsestiden og før den 1. september 2005 er sket fornyet frakendelse af førerretten, regnes de i stk. 4 nævnte frister for indbringelse af spørgsmålet om generhvervelse fra datoen for den seneste dom, hvorved førerretten er frakendt den pågældende.”

Som det fremgår af bestemmelserne, svarer disse til indholdet af den nu ophævede § 132, stk. 2, i færdselsloven, dog således at overgangsordningen alene finder anvendelse i forhold til personer, hvorom der er inden den 1. september 2005 er truffet afgørelse om frakendelse af førerretten. Denne begrænsning indebærer, at overgangsordningen ikke finder anvendelse for personer, som har kørt spiritus- eller promillekørsel før den 1. september 2005, hvis der først er truffet afgørelse om frakendelse af førerretten den 1. september 2005 eller senere.

Overgangsordningens indhold er i øvrigt beskrevet i bemærkningerne til justitsministerens ændringsforslag til lovforslaget, jf. Folketingets Retsudvalgs betænkning af 18. maj 2006 over lovforslaget (Retsinformation, L 232, Folketinget 2005/2006). Følgende fremgår om betingelserne for at imødekomme en ansøgning om generhvervelse efter overgangsordningen:

”Imødekommelse af ansøgninger om generhvervelse i henhold til den foreslåede overgangsbestemmelse skal ske i overensstemmelse med ordningen efter den tidligere § 132, stk. 2. Dette indebærer,

- at den pågældende i mindst 1 år forud for sagens indbringelse for retten har overholdt en kontrolleret behandling mod misbrug af alkohol,
- at den pågældende har haft et reelt alkoholproblem,
- at den kontrollerede behandling mod misbrug af alkohol har været effektiv,
- at den pågældende ikke i frakendelsestiden har ført motordrevet kørekort, hvortil der kræves kørekort, og
- at der foreligger ganske særlige omstændigheder, jf. herved færdselslovens § 132, stk. 1, 3. pkt.”

Ved Vestre Landsrets kendelse af 25. oktober 2006 har landsretten gengivet en ansøger retten til at erhverve kørekort, uanset at der ikke foreligger ”ganske særlige omstændigheder”. Landsretten har i præmisserne bl.a. henvist til, at det hverken af ordlyden, forarbejderne, formålet eller den tidligere praksis vedrørende færdselslovens § 132, stk. 2, fremgår, at der i den dagældende bestemmelse i § 132, stk. 2, skal indfortolkes et krav om, at der foreligger ”ganske særlige omstændigheder”. Det fremgår af landsrettens kendelse, at landsretten har været opmærksom på, at der foreligger to kendelser fra Vestre Landsret af 20. november 2003 (TfK 2004, s. 1140) og 23. februar 2004, hvori Vestre Landsret har anført, at der skal foreligge ”ganske særlige omstændigheder”.

Under hensyn til bl.a. Vestre Landsrets kendelse og at der alene er tale om en overgangsordning med betydning i en begrænset periode, skal anklagemyndigheden ikke længere fastholde, at der ved generhvervelse af førerretten efter overgangsordningen skal foreligge ”ganske særlige omstændigheder”.

Som nævnt ovenfor finder overgangsordningen alene anvendelse i forhold til personer, hvorom der inden den 1. september 2005 er truffet afgørelse om frakendelse af førerretten.

Hvis der ikke er truffet afgørelse om frakendelse af førerretten inden den 1. september 2005, indebærer ophævelsen af § 132, stk. 2, at personer, der på grund af et behandlingsbehov har overholdt en struktureret, kontrolleret alkoholistbehandling af mindst 1 års varighed, på lige fod med personer, der ikke har et alkoholproblem, alene vil have mulighed for at generhverve førerretten efter § 132, stk. 1.

Efter hidtidig praksis er det meget sjældent, at generhvervelse af førerretten i medfør af færdselslovens § 132, stk. 1, sker ved tidsbegrænset frakendelse af førerretten, og i forarbejderne til 2005-loven forudsættes denne praksis ikke ændret.

Da de nye regler om frakendelse indebærer, at der som udgangspunkt højst kan ske frakendelse af førerretten i et tidsrum op til 10 år, og frakendelsestiden som altovervejende hovedregel højst kan blive 10 år fra den seneste dom, må antallet af tilfælde, hvor der kan ske generhvervelse af førerretten før frakendelsestidens udløb, efter lovændringen antages at blive meget begrænset.

Der er i § 3, stk. 3, i lov nr. 363 af 24. maj 2005 fastsat en overgangsregel, hvorefter personer, der inden 1. september 2005 er frakendt retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, for bestandig, kan generhverve førerretten, når der er forløbet 10 år fra den seneste dom, hvorved den pågældende blev frakendt førerretten for bestandigt, medmindre de hensyn, som fremgår af færdselslovens § 128, stk. 3, taler imod en generhvervelse, jf. om § 128, stk. 3, i afsnittet om spirituskørsel (færdselslovens kapitel 10).

Det følger af U 2008.1143 H, at overgangsreglen i § 3, stk. 3, tillige finder anvendelse, når en person før den 1. september 2005 er frakendt førerretten i mere end 10 år fra den seneste dom som følge af sammenlægning med en tidligere frakendelsesperiode.

Færdselslovens kapitel 18 a (§ 133 a). Konfiskation

Anvendelsesområdet for færdselslovens § 133 a, stk. 1:

Efter færdselslovens § 133 a, stk. 1, kan der ved grove eller gentagne færdselslovsovertrædelser ske konfiskation af det ved overtrædelserne anvendte motordrevne køretøj, hvis det må anses for påkrævet for at forebygge yderligere overtrædelser af færdselsloven. Under tilsvarende betingelser kan der ske konfiskation af et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, der ejes af den person, der har foretaget overtrædelserne, selv om køretøjet ikke er anvendt ved overtrædelserne.

Bestemmelsen blev indsat i færdselsloven ved lov nr. 278 af 8. maj 1991 om ændring af færdselsloven. Det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at det navnlig er hensigten, at konfiskation skal kunne ske ved følgende typer af færdselslovsovertrædelser:

- Grove eller gentagne tilfælde af spirituskørsel, herunder også enkeltstående tilfælde, hvor forholdet er udtryk for en særlig hensynsløs tilsidesættelse af færdselssikkerheden
- Gentagne kørsler i frakendelsestiden, der viser en manglende respekt for førerrettens frakendelse, uden at antallet af kørsler tilnærmelsesvis nærmer sig 8-10 kørsler i frakendelsestiden
- Gentagne kørsler uden nogensinde at have erhvervet kørekort

Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven blev bestemmelsens anvendelsesområde udvidet, således at overtrædelserne ikke som tidligere skulle være ”særligt” grove. Af de almindelige bemærkningerne til lovforslaget fremgår bl.a. følgende:

”Justitsministeriet kan [...] tiltræde, at anvendelsesområdet for færdselslovens konfiskationsbestemmelse udvides i forhold til den gældende bestemmelse i § 133 a, stk. 1. Bestemmelsen i § 133 a, stk. 1, finder som hidtil anvendelse både i forbindelse med spirituskørsel og i forbindelse med andre grove færdselslovsovertrædelser, f.eks. ved særlig hensynsløs kørsel. Med den foreslåede ændring tilsigtes en udvidet brug af konfiskation i forbindelse med grove færdselslovsovertrædelser, hvad enten der er tale om spirituskørsel, kørsel i frakendelsestiden, særlig hensynsløs kørsel eller andre grove overtrædelser.”

Som det fremgår af bemærkningerne, er hensigten med lovændringen en udvidet brug af konfiskation i forbindelse med grove lovovertrædelser, herunder spirituskørsel, kørsel i frakendelsestiden og særlig hensynsløs kørsel.

Anklagemyndigheden bør på den baggrund overveje at nedlægge påstand om konfiskation i alle sager om grove eller gentagne overtrædelser af færdselsloven.

Dette indebærer, at anklagemyndigheden navnlig i sager om uagtsomt manddrab og uagtsom betydelig legemsbeskadigelse i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelser af færdselslovens § 54 og/eller særlig hensynsløs kørsel under henvisning til grovhedskriteriet bør overveje, om betingelserne for konfiskation efter færdselslovens § 133 a, stk. 1, er opfyldt.

Det bemærkes i den forbindelse, at det i de oprindelige bemærkninger til lovforslaget er forudsat, at der i sådanne grove sager også i enkeltstående tilfælde kan være grundlag for konfiskation. Det kan således under henvisning til forholdets grove karakter, herunder særligt den pågældendes manglende forståelse for væsentlige færdselsregler og færdselssikkerheden, være påkrævet for at forebygge yderligere overtrædelser af færdselsloven, at køretøjet konfiskeres.

Det er endvidere under henvisning til den generelle lempelse af konfiskationskravene, der skete i 2005, Rigsadvokatens opfattelse, at anklagemyndigheden i alle gentagelsestilfælde bør overveje, om der er grundlag for konfiskation.

Anvendelsesområdet for færdselslovens § 133 a, stk. 2:

Efter færdselslovens § 133 a, stk. 2, gælder en regel om obligatorisk konfiskation. Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 363 af 24. maj 2005, der bygger på betænkning nr. 1448/2004 om sanktioner for spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden. Om forholdet mellem stk. 1 og stk. 2 fremgår følgende af bemærkningerne til lovforslaget, afsnit 9.1.3.:

”Efter Justitsministeriets opfattelse bør en så vidtgående ordning som obligatorisk konfiskation være begrænset til tilfælde af en så betydelig grovhed, at det fremstår som åbenbart, at der som absolut hovedregel bør ske konfiskation. For at fastholde klarheden i ordningens præventive sigte bør ordningen endvidere alene omfatte tilfælde, som med en vis hyppighed forekommer i praksis, således at andre tilfælde af betydelig grovhed bedømmes efter den almindelige regel i § 133 a, stk. 1.

På den baggrund er det vigtigt at fremhæve, at der ikke kan slutes modsætningsvis fra den foreslåede bestemmelse om obligatorisk konfiskation, således at hvis betingelserne i denne bestemmelse ikke er opfyldt, kan der ikke ske konfiskation. I de tilfælde, hvor konfiskation ikke skal ske efter den foreslåede bestemmelse i § 133 a, stk. 2, f.eks. fordi en af de 3 kørsler ikke har været med en promille over 1,20, vil anklagemyndigheden skulle foretage en vurdering af forholdet efter den almindelige konfiskationsregel i § 133 a, stk. 1, med henblik på nedlæggelse af konfiskationspåstand. Det må forventes, at der ofte vil ske konfiskation efter denne bestemmelse i tilfælde, hvor forholdet i grovhed svarer til eller nærmer sig de tilfælde, der er omfattet af § 133 a, stk. 2.”

Obligatorisk konfiskation skal efter § 133 a, stk. 2, ske, hvis ejeren af køretøjet har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en promille over 1,20 eller en alkoholkoncentration i udåndingsluften over 0,60 mg pr. liter luft, der medfører ubetinget frakendelse af førerretten, eller overtrædelse under skærpende omstændigheder af § 54, stk. 2, der medfører ubetinget frakendelse af førerretten, jf. § 133 a, stk. 2, nr. 1, og hvis den pågældende to gange tidligere inden for de seneste tre år, før det nye forhold er begået, har gjort sig skyldig i forhold som nævnt i nr. 1, der har medført ubetinget frakendelse af førerretten, jf. § 133, stk. 2, nr. 2.

Af de specielle bemærkninger til bestemmelsen fremgår bl.a.:

”Konfiskation af køretøjet skal ske, hvis tre forhold af denne karakter er begået inden for en periode af 3 år. For så vidt angår beregningen af femårsperioden [rettelig treårsperioden] er det afgørende således gerningstidspunkterne og ikke om der foreligger mellemliggende afgørelser eller tidspunkterne for disse.”

Det fremgår endvidere af betænkning 1448/2004, side 174, at udvalget i forbindelse med forslaget har forudsat, at der knyttes en særlig retsvirkning til tre lovovertrædelser begået inden for tre år, som svarer til princippet i klippekortordningen (indført ved lov nr. 267 af 21. april 2004).

Anvendelse af bestemmelsen i § 133 a, stk. 2, forudsætter således ikke, at den pågældende tidligere er dømt to gange for lignende overtrædelse. Det afgørende er, om den pågældende inden for perioden på 3 år har gjort sig skyldig i tre forhold af den nævnte karakter. Der kan således f.eks. være tale om, at der aktuelt er tre forhold til pådømmelse, eller at den pågældende en eller to gange tidligere er dømt for lignende forhold, og at der nu er to eller et enkelt forhold til pådømmelse, når blot gerningstidspunkterne ligger inden for de seneste tre år.

Efter bestemmelsens stk. 4 kan stk. 2 fraviges, når særlige grunde undtagelsesvis taler herfor. Ifølge bemærkningerne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 vil der navnlig være grundlag for at fravige reglen om obligatorisk konfiskation, hvor eksempelvis ganske særlige familiemæssige eller sociale forhold vil bevirke, at konfiskation i det konkrete tilfælde vil have uforholdsmæssigt indgribende betydning for den pågældende.

Hvilke køretøjer kan konfiskeres:

Før lovændringen i 2005 fremgik det af færdselslovens § 133 a, at der kun kunne ske konfiskation af det motorkøretøj, der var anvendt ved overtrædelsen. Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 blev det imidlertid muligt at konfiskere et køretøj, som føreren ejer, selv om køretøjet ikke er anvendt i forbindelse med overtrædelsen, jf. § 133 a, stk. 1, 2. pkt., og § 133 a, stk. 3. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår herom:

”Justitsministeriet finder imidlertid, at der også bør skabes hjemmel til konfiskation af gerningsmandens eget køretøj i de situationer, hvor den pågældende foretager den aktuelle overtrædelse i et lånt/lejet køretøj. Herved sikres det, at der ikke kan ske omgåelse af konfiskationsreglerne ved f.eks. at bytte køretøj med en anden, så kørslen ikke foretages i eget køretøj. Endvidere vil en sådan konfiskation være velbegrundet ud fra hensynet til at forebygge yderligere lovovertrædelser, idet risikoen for nye overtrædelser af færdselsloven ikke mindskes, hvis den pågældende fortsat beholder sit køretøj.

...

Justitsministeriet finder endvidere, at den nye bestemmelse [§ 133 a, stk. 2] i lighed med den foreslåede udvidelse i § 133 a, stk. 1, 2. pkt., bør udvides til også at skabe adgang til konfiskation af den pågældendes eget køretøj, selv om den aktuelle kørsel er foregået i 3. mands køretøj. Det foreslås på den baggrund i § 133 a, stk. 2, 2. pkt. [efter 1. juli 2007 § 133 a, stk. 3], at ejerens køretøj skal konfiskeres efter bestemmelsen i § 133 a, stk. 2, 1. pkt. [nu § 133 a, stk. 2], uanset at ejerens køretøj ikke er anvendt ved den aktuelle overtrædelse.”

Ændringen af færdselslovens § 133 a i 2005 indebar endvidere en udvidelse af arten af køretøjer, der kan konfiskeres. Tidligere var det alene motorkøretøjer, dvs. biler og motorcykler, der var omfattet af konfiskationsbestemmelsen. Ordlyden blev ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 ændret til motordrevne køretøjer, hvortil der kræves kørekort, hvilket tillige omfatter traktorer, motorredskaber og store knallerter.

Særligt om køretøjer, der ejes af tredjemand:

Da færdselslovens § 133 a blev indført ved lov nr. 278 af 8. maj 1991, blev det bestemt, at straffelovens regler om konfiskation gælder ved siden af reglen i § 133 a, jf. § 133 a, stk. 6.

Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget fremgår, at dette bl.a. indebærer, at straffelovens regler om værdikonfiskation, om hos hvem der kan ske konfiskation og om konfiskationens retsvirkning ved særlig sikrede rettigheder finder anvendelse ved konfiskation efter færdselslovens § 133 a.

Efter straffelovens § 76, stk. 2, kan konfiskation ske hos den, der er ansvarlig for lovovertrædelsen, og hos den, på hvis vegne den pågældende har handlet. Det følger heraf, at konfiskation af et motorkøretøj i medfør af færdselslovens § 133 a som udgangspunkt ikke kan ske, hvis den pågældende ikke selv ejer køretøjet.

Det følger dog af straffelovens § 77 a, stk. 1, 1. pkt., at genstande, som på grund af deres beskaffenhed i forbindelse med andre foreliggende omstændigheder må befrygtes at ville blive brugt ved en strafbar handling, kan konfiskeres, for så vidt det er påkrævet for at forebygge den strafbare handling. Konfiskation efter denne bestemmelse kan således ske, uanset om en forbrydelse er begået og uanset ejerforholdet til genstanden.

Østre Landsret har ved kendelse af 26. december 1993, refereret i Anklagemyndighedens Årsberetning 1993, s. 91 f., i medfør af straffelovens § 77 a beslaglagt en bil, der tilhørte den sigtedes samlever. Den pågældende var sigtet for fem kørsler i samlevers vogn i løbet af en uge, heraf to spirituskørsler. Byretten lagde til grund, at samleveren måtte anses som rette ejer af bilen, men lagde vægt på, at tiltalte var straffet ni gange for spirituskørsel og i den aktuelle sag havde tilstået tre spirituskørsler. Personbilen måtte derfor frygtes at ville blive brugt til yderligere overtrædelser af færdselslovens § 53, stk. 1, hvorfor den blev beslaglagt med henblik på senere konfiskation. Landsretten stadfæstede byrettens kendelse.

Der kan endvidere bl.a. henvises til dom nr. 1.1.48. (konfiskation af samlevers bil) og dom nr. 1.2.5. (konfiskation af bil i sameje) i domssamlingen til Rigsadvokatens redegørelse om konfiskation af motordrevne køretøjer efter færdselslovens § 133 a.

Det må efter Rigsadvokatens opfattelse bero på en konkret vurdering, om der i sager, hvor det anvendte køretøj ejes af tredjemand, kan ske konfiskation af køretøjet i medfør af færdselslovens § 133 a, stk. 1 eller 2, jf. straffelovens § 77 a. Ved denne vurdering må det efter Rigsadvokatens opfattelse bl.a. tillægges vægt, i hvilket omfang den tiltalte har anvendt køretøjet til færdselslovovertrædelser, om tredjemand er klar over og har accepteret, at tiltalte anvender køretøjet, og om tiltalte fortsat vil have mulighed for at råde over køretøjet. Det samme må antagelig gælde, når der er tale om køretøjer i sameje.

Færdselslovens § 133 a, stk. 5 (knallerter):

Med virkning fra den 19. juni 2008 er der ved lov nr. 491 af 17. juni 2008 om ændring af færdselsloven indsat en særlig bestemmelse om konfiskation af knallerter i færdselslovens § 133 a, stk. 5. Se om bestemmelsen ovenfor om færdselslovens kapitel 11, afsnit 5, særligt om knallerter, der kan køre med for høj hastighed.

På baggrund af den tidligere fastsatte indberetningsordning vedrørende domme, hvor der er nedlagt påstand om konfiskation efter § 133 a, har Rigsadvokaten i juli 2009 afgivet en redegørelse om konfiskation af motordrevne køretøjer efter færdselslovens § 133 a samt udfærdiget en domssamling, som indeholder en gennemgang af 136 domme om konfiskation. Redegørelsen og domssamlingen er tilgængelige på Anklagernet.

4. Ophævelse af tidligere udsendte retningslinjer om behandling af færdselsstraffesager

Alle Rigsadvokatens retningslinjer om sanktionspåstande mv. i færdselssager er samlet i denne meddelelse, idet dog Rigsadvokaten Informerer nr. 22/2003 om kontrol og konfiskation af ulovlige knallerter fortsat gælder.